

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպահրավական ձևը

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության փողոց 44/2

Հեռ.՝ (+37410) 60 55 55, (+37410) 20 55 55

Էլ. փոստ՝ hello@evoca.am, կայք՝ www.evoca.am

«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» Փակ բաժնետիրական ընկերություն

Տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպահրավական ձևը

ՀՀ, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության փողոց 44/2

Հեռ.՝ (+37410) 60 55 55, (+37410) 20 55 55

Էլ. փոստ՝ hello@evoca.am, կայք՝ www.evoca.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՁԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս		
Արժեթղթերի ձևը	ոչ փաստաթղթային		
Արժեթղթերի քանակը	500,000 հատ	200,000 հատ	100,000 հատ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը	5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	20,000,000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար	10,000,000 (տասը միլիոն) Եվրո
Արժեթղթերի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար	100 (մեկ հարյուր) Եվրո
Արժեկտրոնը	Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		
Շրջանառության ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		

Երևան 2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ		3
ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ		5
2.1	Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն	5
2.2	Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	11
2.3	Բանկի զարգացման միտումները	13
2.4	Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտն իրականացնող անձանց մասին	15
2.5	Բանկի բաժնետերերը և ղեկավարությունը	15
2.6	Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	17
2.7	Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	18
2.8	Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	19
ԲԱԺԻՆ 4. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		21
4.8	Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	21
	Հավելվածներ	26

ԲԱԺԻՆ 1 ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՔ

Մենք՝ ստորագրող անձիք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ՝ մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկատվության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձիք՝

Խոսե Մարիա Մորենո դե Բարրեդա (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Հասան Ֆարհան Հասան Իբրահիմ Ալֆարհան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	(ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Վարուժան Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Մարինա Փսոմաս (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Տաթևիկ Զանոյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Կարեն Եղիազարյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Արմեն Հակոբյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)

Տաթևիկ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Պետրոսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Լիլիթ Գաբրյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահի տեղակալ Ֆինանսական գծով (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Էմմա Զանինյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Սմբատ Մարտիրոսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)
Մհեր Սահակյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Ծրագրավորման և գործառն- ական համակարգերի վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	06.09.2023թ. (ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու դեպքում (այդ թվում նաև թարգմանությանը վերաբերող մասով) ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն փաստաթուղթը և դրան կից փաստաթղթերը թղթային տարբերակով՝ Բանկի Գլխավոր գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.evoca.am:

2.1 Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

2.1.1. Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումը՝

հայերեն՝ «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ռուսերեն՝ ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО “ЭВОКАБАНК”

անգլերեն՝ “EVOCABANK” CLOSED JOINT STOCK COMPANY

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումը՝

հայերեն՝ «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ ЗАО “ЭВОКАБАНК”

անգլերեն՝ “EVOCABANK” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրը՝

Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության փողոց 44/2

Բանկի գտնվելու վայրը՝

Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության փողոց 44/2

Բանկի պետական գրանցման համարը՝ 27

Կապի միջոցները՝

Հեռ.՝ (+37410) 60 55 55, (+37410) 20 55 55

Էլ. փոստ՝ hello@evoca.am

Էլ. հասցե՝ www.evoca.am

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել Բանկի Ներդրումային գործառնությունների բաժնի որևէ աշխատակցի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 60 55 55 (15-03, 15-04, 15-11, 15-12), (+374 10) 20 55 55:

2.1.2. Թողարկողի համառոտ պատմությունը

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն 1990թ. հունիսի 1-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն հիմնադրվել է որպես «Պրոմեթևս» Առևտրային Բանկ և գործում է բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիայի հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է համառոտ պատմական ակնարկ Բանկի հիմնադրման և զարգացման մասին.

- 1990թ. Բանկը հիմնադրվել է որպես «Պրոմեթևս» առևտրային բանկ:
- 1991թ. հոկտեմբերի 2-ին լիցենզավորվել է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից՝ թիվ 27 ընդհանուր արտոնագրով:
- 1996թ. վերանվանվել է՝ «Պրոմեթևս Բանկ» ՍՊԸ:
- 2001թ. վերանվանվել է «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ:
- 2007թ. Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 3.5 մլրդ ՀՀ դրամով՝ կազմելով 7.2 մլրդ ՀՀ դրամ:
- 2011թ. Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է ևս 7.2 մլրդ ՀՀ դրամով, կազմելով՝ 14.4 մլրդ ՀՀ դրամ:
- 2016թ.
 - տեղի է ունեցել Բանկի կազմակերպարավական ձևի փոփոխություն՝ վերակազմավորվելով ՍՊԸ-ից ՓԲԸ-ի
 - արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկման միջոցով իրականացվել է կանոնադրական կապիտալի համալրում ևս 3.550 մլրդ ՀՀ դրամով, ինչի արդյունքում Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է 17.950 մլրդ. ՀՀ դրամ:
- 2017թ. Բանկը վերանվանվել է «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի՝ փոխելով իր ռազմավարությունը և բիզնես մոդելը՝ անցնելով mobile-first ֆորմատի:
- 2020թ. մայիսի 29-ին բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովում կայացված որոշմամբ՝ Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է ևս 2.050 մլրդ ՀՀ դրամով՝ կազմելով 20 մլրդ ՀՀ դրամ
- 2022թ.
 - մարտի 12-ին բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովում կայացված որոշմամբ՝ Բանկի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է ևս 2.250 մլրդ ՀՀ դրամով,
 - իսկ արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկման միջոցով իրականացվել է կանոնադրական կապիտալի համալրում 750 մլն ՀՀ դրամով, ինչի արդյունքում բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է 23 մլրդ ՀՀ դրամ:

2.1.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 23 մլրդ ՀՀ դրամ, որը բաժանված է թվով 172,500 (մեկ հարյուր յոթանասուններկու հազար հինգ հարյուր) հատ թողարկված և տեղաբաշխված հասարակ բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 57,500 (հիսունյոթ հազար հինգ հարյուր) հատ թողարկված և տեղաբաշխված արտոնյալ տեսակի բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, ընդ որում՝

արտոնյալ տեսակի բաժնետոմսերը բաժանված են 35,500 (երեսունհինգ հազար հինգ հարյուր) հատ 07.10.2016թ. թողարկման, 14,500 (տասնչորս հազար հինգ հարյուր) հատ 29.05.2020թ. թողարկման և 7,500 (յոթ հազար հինգ հարյուր) հատ 12.03.2022թ. թողարկման արտոնյալ տեսակի բաժնետոմսերի:

Բանկի կանոնադրական կապիտալն ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի մեծացումն իրականացվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշմամբ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2.1.4. Բանկի մասնաճյուղերը

Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում գործող Գլխամասային գրասենյակում և թվով 13 մասնաճյուղերում:

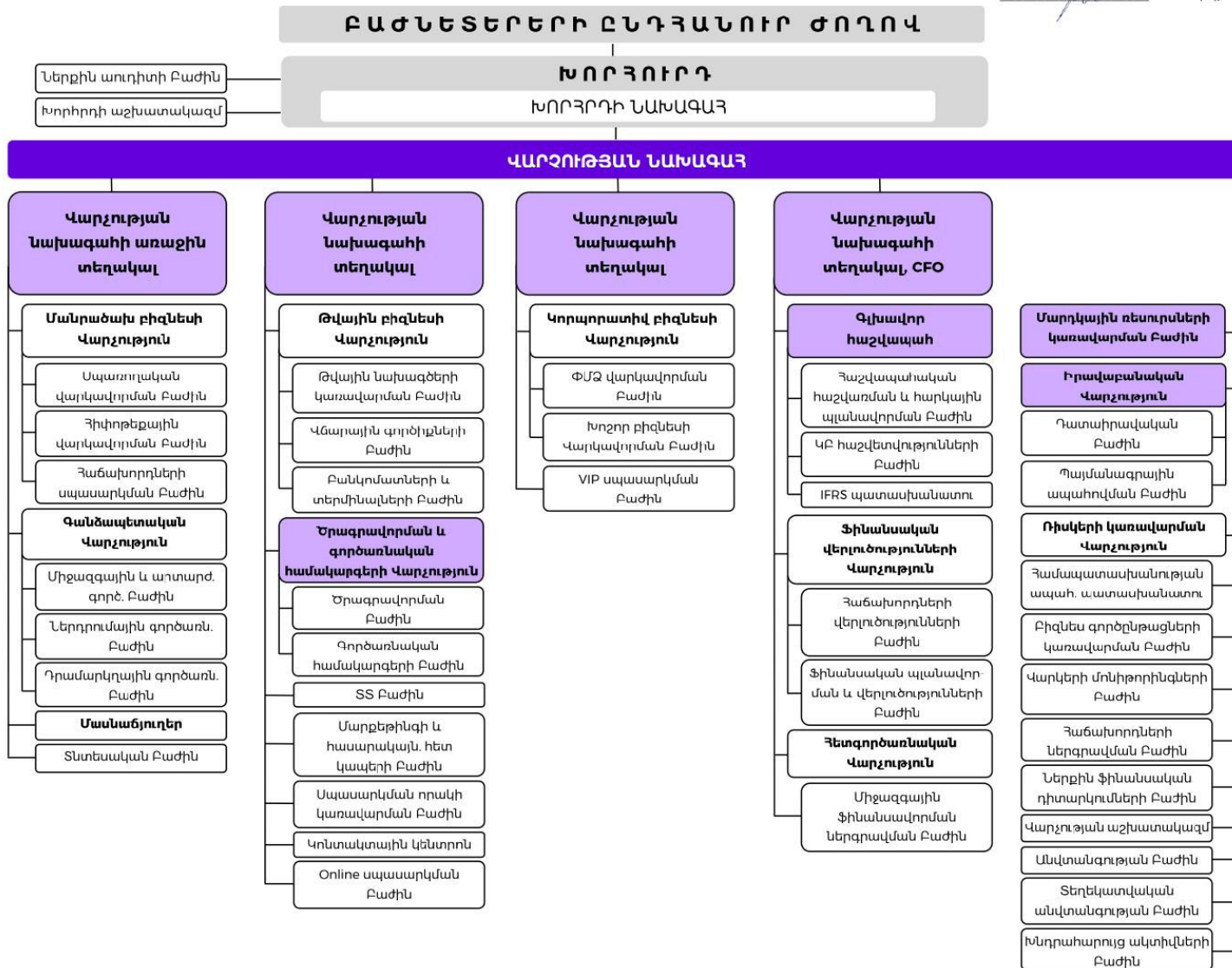
Բանկի մասնաճյուղերի ցանկն ու հասցեները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում.

Անվանում	Հասցե
Գլխամասային գրասենյակ	ՀՀ, ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
Պարոնյան	ՀՀ, ք. Երևան, Պարոնյան 15/3
Կասյան	ՀՀ, ք. Երևան, Կասյան 5
Թումանյան	ՀՀ, ք. Երևան, Թումանյան 15
Ազատություն	ՀՀ, ք. Երևան, Ազատության 12
Գարեգին Նժդեհ	ՀՀ, ք. Երևան, Գարեգին Նժդեհ 9
Էրեբունի	ՀՀ, ք. Երևան, Գաջեգործների 76
Դավթաշեն	ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Պետրոսյան 32/8
Կիկյան	ՀՀ, ք. Երևան, Կիկյան 2
Մալաթիա	ՀՀ, ք. Երևան, Անդրանիկի 134/8
Նոր-Նորք	ՀՀ, ք. Երևան, Գայի պողոտա 14/9
Գյումրի	ՀՀ, ք. Գյումրի, Ռուսթավելի 63/1
Կոտայք	ՀՀ, ք. Աբովյան, Օգոստոսի 23 1/2
Վանաձոր	ՀՀ, ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34

2.1.5. Բանկի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի գործող կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

 Վ. Գևորգյան

2.1.6. Բանկի համառոտ բիզնես նկարագիրը

«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն բանկային գործունեության լիցենզիայի հիման վրա մատուցում է ունիվերսալ բանկային ծառայություններ ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ կորպորատիվ հաճախորդներին:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է. ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը:

Բանկը հաճախորդների սպասարկումն իրականացնում է Գլխամասային գրասենյակի և 13 մասնաճյուղերի, ինչպես նաև հեռահար սպասարկման՝ EvocaOnline համակարգի և EvocaTouch բջջային հավելվածի միջոցով:

Հաշվի առնելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ակտիվ կիրառությունն ու օրեցօր զարգացող տեմպերը ամբողջ աշխարհում, քայլելով ժամանակի պահանջներին համահունչ և լինելով նորարար բանկ՝ հաճախորդներին բանկային ծառայությունների մատուցումը պարզ, արագ և հարմարավետ դարձնելու նպատակով Բանկն աշխատում է mobile-first ձևաչափով:

Բանկը հանդիսանում է SWIFT միջազգային վճարային համակարգի, մի շարք միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերի, Visa միջազգային վճարային համակարգի անդամ, ArCa վճարային համակարգի լիիրավ անդամ և բաժնետեր, MasterCard միջազգային վճարային համակարգի աֆիլիացված անդամ, Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի և Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի անդամ, Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի, Հայաստանի Բանկերի Միության անդամ:

2021թ., հայաստանյան ֆինանսական շուկայում թվային և նորարարական լուծումների ներդրման և շուկայի զարգամանը խթանելու նպատակով, Բանկը սկսել է անդամակցել «ՖԻՆԱՐՄ» Ֆինանսական Շուկայի Մասնակիցների Ասոցիացիային, գերփոքր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների համար ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ընդլայնելու նպատակով սկսել է համագործակցել Միջազգային Ֆինանսական Կորպորացիայի՝ IFC-ի հետ, իսկ, Բանկի հաճախորդներին մասնագիտացված լիզինգային ֆինանսավորման համար, համագործակցության պայմանագիր կնքել «Արմենիան Լիզինգ Քամփնի»-ի հետ:

Բանկը համագործակցում է նաև Եվրոպական Ներդրումաին Բանկի, Գերմանահայկական Հիմնադրամի, Symbiotics S.A. շվեյցարական ներդրումային ընկերության հետ:

Բանկի գործունեությունը կարգավորվում և վերահսկվում է ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից:

2.1.7. Բանկի տեսլականը, առաքելությունը, արժեքներն ու սկզբունքները

Բանկի տեսլականը. Լինել ամենանորարար և առաջադեմ բանկային ծառայություններ մատուցող ֆինանսական հաստատությունը Հայաստանում, որի բոլոր ծառայություններից հնարավոր կլինի օգտվել առանց բանկ այցելելու:

Բանկի առաքելությունը. Նորագույն տեխնոլոգիաների ակտիվ կիրառմամբ մատուցել ֆինանսական ծառայությունները պարզ, արագ, և հարմարավետ եղանակով՝ գործելով mobile-first ձևաչափով:

Բանկի արժեքներն ու սկզբունքները.

Արժեքներ	Սկզբունքներ
Ազնվություն	Մենք ազնիվ ենք գործում բոլոր հարաբերություններում:
Նորարարություն	Մենք շարունակաբար ներդնում և կիրառում ենք նորարարություններ՝ առաջարկելով հաճախորդներին նորագույն տեխնոլոգիաների լավագույն լուծումները:
Հուսալիություն	Մենք կայուն ենք և հուսալի թե՛ հաճախորդների, և թե՛ գործընկերների համար:
Թափանցիկություն	Մենք բաց ենք և թափանցիկ հանրության առջև, միաժամանակ փակ՝ հաճախորդի բանկային և առևտրային գաղտնիքի պահպանման հարցում:
Հաճախորդների վստահություն	Հաճախորդները մեր գործունեության կենտրոնում են. մենք գնահատում և ամուր ենք պահում հաճախորդների վստահությունը:
Հարմարավետություն	Մենք ձգտում ենք բարելավել հաճախորդների կենսակերպը՝ դարձնելով այն առավել հարմարավետ
Գործարար հեղինակություն	Բարի համբավը մեր ամենաթանկ և անփոխարինելի ակտիվն է:
Թիմային ոգի	Մենք համախմբել ենք լավագույն թիմը՝ մեր հաճախորդներին լավագույն սպասարկում ապահովելու համար:

2.1.8. Բանկի ակտիվների համարժեքությունը, որակը և իրացվելիությունը.

Ակտիվների համարժեքություն

2023թ. 2-րդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը կազմել է 6.212 մլրդ. ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունը կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 19.9%: Լևերիջի գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի միջին մեծության հարաբերակցությունն ընդհանուր ակտիվների միջին մեծությանը) կազմել է 17.6%, իսկ

կապիտալի համարժեքությունը (նորմատիվային կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը) 21.4%:

Ակտիվների որակ

30.06.2023թ. դրությամբ Բանկի համախառն վարկային պորտֆելը կազմել է 181.1 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում՝ 2.2% (փուլ 3-ում գտնվող վարկեր): Բանկի եկամուտ գեներացնող ակտիվները կազմում են ընդհանուր ակտիվների 75.4%:

Ակտիվների իրացվելիություն

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: 30.06.2023թ. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվը կազմել է 38.57%, ինչը գերազանցում է ԿԲ պահանջվող սահմանաչափը 23.5 տոկոսային կետով:

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 30/06/2023	Փաստացի մեծություն 2022	Փաստացի մեծություն 2021	Փաստացի մեծություն 2020
Ն ₂ ^{1*}	15%	38.57%	42.40%	31.29%	26.00%
Ն ₂ ^{2**}	60%	133.70%	143.94%	161.04%	152.21%
Ն ₂ ^{3***}	100%	387.55%	445.60%	199.20%	
Ն ₂ ^{4****}	100%	152.39%	173.00%	141.00%	

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն:

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն:

*** Բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցություն:

**** Հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցություն:

2.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ որոշակի ռիսկային գործոնների ի հայտ գալու դեպքում (որոնք բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների, համբավի, մրցակցային դիրքի վրա) դրանք ուղղակիորեն կանդրադառնան նաև պարտատոմսերի գնի և

իրացվելիության վրա: Ստորև ներկայացված են պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող հնարավոր ռիսկերի հիմնական տեսակները.

2.2.1. Թողարկողին առնչվող ռիսկեր

Բանկն, ինչպես և ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտ, իր գործունեության ընթացքում բախվում է տարբեր ռիսկային գործոնների հետ, որոնցից հատկապես կարևոր են ռիսկերի հետևյալ տեսակները.

- **Վարկային ռիսկ:** Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չէ կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ:
- **Շուկայական ռիսկ:** Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայում տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի, գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձնում արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկերի կառավարմանը, որոնց անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա և իրական վտանգ հանդիսանալ բանկային գործունեության ընթացքում:
- **Իրացվելիության ռիսկ:** Ռիսկի այս տեսակը կապված է ֆինանսական պարտավորությունները՝ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում, ժամանակին մարելու կարողության հետ: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում:
- **Տնտեսական ռիսկեր:** ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ բանկային համակարգի գործունեության վրա:
- **Օրենսդրական և նորմատիվային ռիսկեր:** Լինելով ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկը՝ իրականացվող օրենսդրական և նորմատիվային փոփոխությունները հնարավոր է թե դրական և թե բացասական ազդեցություն ունենան բանկերի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա:
- **Գործառնական ռիսկեր:** Բանկի գործունեության հետևանքով առաջացող հնարավոր կորուստների ռիսկն է:

Բոլոր ռիսկային գործոնները անընդմեջ գտնվում են Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը ուշադրության կենտրոնում և մշտապես մշակվում և ներդրվում են այդ հնարավոր ռիսկերի՝ ժամանակին բացահայտման, կառավարման, սահմանափակման և նվազեցման արդյունավետ մեխանիզմներ:

2.2.2. Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

- **Տոկոսադրույքի ռիսկ:** Շուկայում տոկոսադրույքների տատանումները կարող են էական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի գների վրա: Մասնավորապես, տոկոսադրույքների բարձրացումը ենթադրում է պարտատոմսի գնի նվազում, ինչը

ենթադրում է, որ ներդրողը այդ պարտատոմսերի վաճառքի դեպքում կարող է չստանալ նախատեսվող շահույթը կամ նույնիսկ՝ կրել վնասներ:

Սակայն ներդրողը չի առնչվի նման ռիսկի հետ, եթե չի նախատեսում պարտատոմսերը վաճառել մինչև դրանց մարումը:

- **Իրացվելիության ռիսկ:** Չնայած նրան, որ Թողարկողը մշտապես իրականացնում է մի շարք միջոցառումներ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերի իրացվելիությունը բարձրացնելու համար, այնուամենայնիվ չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը ներդրողները կարող են ցանկացած պահի իրացնել կամ ձեռք բերել իրենց համար շահավետ գներով:
- **Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ:** Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում թողարկողի հնարավոր ֆինանսական վիճակի վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացման կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:
- **Արտարժույթային ռիսկ:** Երբ թողարկվող պարտատոմսերը արտարժույթային են, ներդրողը կարող է կորուստներ կրել փոխարժեքի տատանումներից: Սույն ռիսկը հատկապես առնչվում է այն ներդրողներին, որոնք պարտատոմսերի ձեռք բերման և մարման դիմաց ստացված գումարները փոխարկելու են մեկ արժույթից մեկ այլ արժույթի:

2.3. Բանկի զարգացման միտումները

Բանկի հեռանկարային զարգացումը մշտապես գտնվել և շարունակում է գտնվել Բանկի ղեկավարության ուշադրության կենտրոնում: Այդ նպատակով Բանկում մշտապես հետևում են շուկայում անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին և զարգացումներին՝ ձգտելով մշտապես համապատասխանել շուկայի նոր պահանջներին և միտումներին:

Այդ մասին են վկայում Բանկում իրականացված հիմնարար փոփոխությունները, որոնք ակնհայտ կերպով դրսևորվեցին վերջին տարիների ընթացքում:

Բանկը ներկայացավ ոչ միայն նոր բրենդով, այլև՝ նոր գաղափարախոսությամբ, նոր մշակույթով և նոր տեսլականով:

Գործելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օր օրի զարգացող ժամանակաշրջանում, կարևորելով թվային տեխնոլոգիաների ընձեռած լայն հնարավորությունները և ունենալով երկար տարիների փորձ բանկային համակարգում՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հիման վրա Բանկը ներդրեց հաճախորդների սպասարկման նոր մշակույթ: Հաճախորդների սպասարկումը պարզ, արագ և հարմարավետ դառննելու նպատակով, Բանկը սահուն անցում կատարեց mobile-first ֆորմատի:

Նոր ձևաչափում Բանկի գործունեության հաջողությունների մասին է վկայում այն փաստը, որ 7-րդ տարին անընդմեջ Global Finance հեղինակավոր ամսագրի կողմից Բանկը ճանաչվում

է «Լավագույն սպառողական թվային բանկը Հայաստանում», «Լավագույն ՓՄՁ բանկը Հայաստանում» (2022 և 2023թ.), ինչպես նաև՝ «Լավագույն կորպորատիվ թվային բանկը Հայաստանում» (2023թ.), Global Banking & Finance Review ամսագրի կողմից 4-րդ տարին անընդմեջ՝ «Լավագույն թվային բանկը Հայաստանում», իսկ Global Business & Finance Magazine հեղինակավոր ամսագրի կողմից Բանկը ճանաչվել է 2023թ.-ի Ամենանորարար թվային բանկը Հայաստանում: Բանկը նաև Visa International-ի կողմից ստացել է մրցանակ՝ Strong Visa Premium Issuance-ի համար:

Սույն թվականի մայիս ամսին Բանկը ներկայացրեց իր նոր՝ EvocaTOUCH հավելվածը՝ ժամանակակից, նորագույն թվային լուծումներով ու անսահմանափակ հնարավորություններով: Վերջինս Global Finance հեղինակավոր ամսագրի կողմից ճանաչվել է 2023թ.-ի Լավագույն սպառողական մորայլ բանկային հավելվածը Հայաստանում:

Չնայած նոր ձևաչափում արդեն իսկ գրանցած հաջողություններին՝ ունենալով իր առջև դրված բարձր նշանդներ՝ Բանկը շարունակում և շարունակելու է պահպանել և ավելի ամրապնդել իր դիրքերը որպես լավագույն թվային բանկ՝ մշտապես իր ուշադրության կենտրոնում պահելով թվային, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և ծրագրավորման բլոկների զարգացումը:

Ինչ վերաբերում է արժեթղթերի շուկայում Բանկի ունեցած դիրքին և առաջիկա զարգացմանը՝ Բանկը մշտապես եղել է և շարունակում է մնալ արժեթղթերի շուկայի ակտիվ մասնակիցներից մեկը:

Դեռևս 2008-ին, առաջին անգամ Հայաստանում, Բանկը թողարկել և Շվեյցարական առաջատար բանկերից մեկին է վաճառել սեփական ոչ փաստաթղթային, առանց ապահովվածության պարտատոմսեր:

2021թ. մարտ ամսվա ընթացքում, Բանկը՝ պայմանավորված ներդրողների բարձր հետաքրքրվածությամբ, չորս թողարկմամբ տեղաբաշխել է 10 մլն ԱՄՆ դոլար և 1 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով պարտատոմսեր տեղաբաշխման առաջին իսկ օրը՝ հաշված ժամերի ընթացքում: Լինելով նորարար և միակ mobile-first ձևաչափով գործող Բանկը Հայաստանում՝ առաջին անգամ հայաստանյան ֆինանսական համակարգում պարտատոմսերը հնարավոր է եղել գնել նաև online տարբերակով՝ Բանկի EvocaTOUCH հավելվածի միջոցով: 2022թ. մարտ ամսին Բանկը պարտատոմսերի ևս 2 թողարկում իրականացրեց, որի արդյունքում տեղաբաշխվեցին 10 մլն ԱՄՆ դոլար և 2 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով պարտատոմսեր:

2023թ. մարտ ամսին Բանկը պարտատոմսերի ևս 3 թողարկում իրականացրեց, որի արդյունքում տեղաբաշխվեցին 10 մլն ԱՄՆ դոլար և 2 մլրդ ՀՀ դրամ ընդհանուր և 7 մլն Եվրո անվանական արժեքով պարտատոմսեր:

2023թ. Փետրվար ամսին Բանկը թողարկեց իր նոր թվային պրոդուկտը՝ EvocaINVEST ներդրումային հավելվածը, որի միջոցով Բանկի հաճախորդները հնարավորություն ունեն առանց

բանկ այցելելու գնել և վաճառել ավելի քան 20 երկրների (ԱՄՆ, Եվրոպա, Ասիա) ֆինանսական շուկաներում շրջանառող բաժնետոմսեր, Ֆոնդի փայեր (ETFs) և պարտատոմսեր:

Ինչ վերաբերում է ՀՀ պետական պարտատոմսերի շուկայում Բանկի գործունեությանը, ՀՀ Ֆինանսների Նախարարության կողմից 2016թ. 4-րդ եռամսյակից ի վեր հրապարակվող շուկայի մասնակիցների վարքագծի գնահատման ցուցանիշների համաձայն, Բանկը եղել և շարունակում է մնալ ՀՀ պետական պարտատոմսերի շուկայում Գործակալ չհանդիսացող մասնակիցներից ամենաբարձր ակտիվություն, հետևաբար նաև Գործակալ դառնալու առաջնահերթություն ունեցող մասնակիցներից մեկը:

2.4. Համառոտ տեղեկություններ Բանկի աուդիտն իրականացնող անձանց մասին

2020-2022թթ. Բանկի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի կողմից:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ. Գրանթ Թորնթոն Ինթերնեշնլի անդամ: ՀՀ-ում շուրջ 20 տարի զբաղվում է աուդիտորական և խորհրդատվական գործունեությամբ:

Հասցե. ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 9

Հեռ. +374 (10) 500 964/961

Վեբ-հասցե. www.grantthornton.am

Բանկի 2023թ ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացնելու է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ-ն:

2.5. Բանկի բաժնետերերը և ղեկավարությունը

Համաձայն Բանկի կանոնադրության, Բանկի կառավարման մարմիններն են.

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը, որը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է,
- Բանկի Խորհուրդը, որն ընտրվում է Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
- Բանկի Վարչությունը,
- Բանկի Վարչության նախագահը:

2.5.1. Բանկի բաժնետերերը

Բանկի ուղղակի նշանակալից մասնակիցը Մարետա Ռուդիկի Գևորկյանն է, ում պատկանում են Բանկի հասարակ անվանական բաժնետոմսերի 100%-ը, ինչպես նաև Բանկի՝ 2016թ. թողարկման արտոնյալ բաժնետոմսերի 100%-ը, 2020թ. թողարկման արտոնյալ բաժնետոմսերի 99.95%-ը և 2022թ. թողարկման արտոնյալ բաժնետոմսերի 100%-ը:

2.5.2. Բանկի Խորհուրդը

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով և կանոնադրությամբ խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի շրջանակներում:

Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բաժնետերերի տարեկան ժողովի կամ խորհրդի անդամների լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցնելու դեպքում՝ արտահերթ ժողովի կողմից:

Սույն Ազդագրի լրացումը կազմելու պահին Բանկի խորհուրդը բաղկացած է 5 անդամներից.

Պաշտոն	Անուն, Ազգանուն	Փորձառություն
Խորհրդի նախագահ	Խոսե Մարիա Մորենո Դե Բարրեդա	31 տարի
Խորհրդի անդամ, Աուդիտ կոմիտեի նախագահ	Հասան Ֆարդան Հասան Իբրահիմ Ալֆարդան	11 տարի
Խորհրդի անդամ	Վարուժան Ավետիսյան	15 տարի
Խորհրդի անդամ	Մարինա Փսոմաս	29 տարի
Խորհրդի անդամ	Տաթևիկ Զանոյան	16 տարի

2.5.3. Բանկի Վարչությունը և Վարչության նախագահը

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումը՝ Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված լիազորությունների շրջանակներում, իրականացնում են Բանկի Վարչությունը և Բանկի Վարչության Նախագահը:

Բանկի Վարչության անդամները նշանակվում են խորհրդի կողմից: Բանկի վարչության անդամների հետ աշխատանքային պայմանագիր կնքում է Բանկի վարչության նախագահը:

Բանկի Վարչության նախագահը նշանակվում է խորհրդի կողմից: Բանկի վարչության նախագահի հետ աշխատանքային պայմանագիր կնքում է Բանկի խորհրդի նախագահը:

Բանկի Վարչությունը բաղկացած է Վարչության նախագահից և Վարչության 7 անդամներից:

Պաշտոն	Անուն, Ազգանուն	Փորձառություն
Վարչության նախագահ	Կարեն Եղիազարյան	23 տարի
Վարչության նախագահի առաջին տեղակալ	Արմեն Հակոբյան	31 տարի
Վարչության նախագահի տեղակալ	Տաթևիկ Խաչատրյան	12 տարի

Վարչության նախագահի տեղակալ	Հայկ Պետրոսյան	32 տարի
Վարչության նախագահի տեղակալ	Լիլիթ Գաբոյան	15 տարի
Գլխավոր հաշվապահ	Էմմա Ջանինյան	12 տարի
Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ	Սմբատ Մարտիրոսյան	13 տարի
Ծրագրավորման և գործառնական համակարգերի վարչության պետ	Մհեր Սահակյան	20 տարի

Սույն Ազդագրի լրացումը կազմելու պահին Բանկի աշխատակիցների ընդհանուր թվաքանակը կազմել է 484 աշխատակից:

2.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային, առանց հետգնման հնարավորության, ոչ փոխարկելի, անբաժանելի պարտատոմսեր են:

Բնութագրիչի անվանումը	Հիմնական տվյալները		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Արժույթը			
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	5,000,000,000 (հինգ միլիարդ)	20,000,000 (քսան միլիոն)	10,000,000 (տաս միլիոն)
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	10,000 (տասը հազար)	100 (մեկ հարյուր)	100 (մեկ հարյուր)
Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը	500,000 հատ	200,000 հատ	100,000 հատ
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը	Եռամսյակային		
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը	Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		
Շրջանառության ժամկետը	Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		
Մարման օրը	Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ		

Շրջանառության ձևը

Ազատ շրջանառության իրավունքով

Պարտատոմսերի ապահովվածությունը

Առանց ապահովվածության

Պարտատոմսերի ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները

Ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվելու են՝ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի համար ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի համար ԱՄՆ դոլարով, իսկ եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի համար եվրոյով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ինչպես նաև Պարտատոմսերի ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները, վաճառքի պայմանները ենթակա են հաստատման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.7. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Վարչության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային առաջարկի վերաբերյալ հայտարարության հրապարակումից առնվազն 3 (երեք) օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

2.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանում (հազ. ՀՀ դրամ)	30/06/2023 (աուդիտ չանցած)	2022 (աուդիտ անցած)	2021 (աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	6,212,379	25,724,399	1,128,026
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	64,482,270	60,936,210	33,775,630
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)*	19.9%	54.06%	3.33%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	6,212,379	25,724,399	1,128,026
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	356,233,475	288,903,691	217,536,414
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)*	3.52%	8.90%	0.52%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	6,212,379	3,934,201	25,724,399
Գործառնական եկամուտ	11,888,083	6,540,678	41,379,125
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	52.26%	60.15%	62.17%
Գործառնական եկամուտ	11,888,083	6,540,678	41,379,125
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	356,233,475	351,418,474	288,903,691
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU)*	6.73%	7.55%	14.32%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	356,233,475	351,418,474	288,903,691
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	62,832,405	62,007,472	47,586,562
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	5.670	5.667	6.071
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,888,287	3,202,397	9,594,101
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	256,826,066	249,345,448	212,133,197
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)*	5.41%	5.21%	4.52%
Տոկոսային եկամուտ	13,125,963	6,214,380	20,957,238
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	256,826,066	249,345,448	212,133,197
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն*	10.3%	10.11%	9.88%
Տոկոսային ծախսեր	6,237,676	3,011,983	11,363,137
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	284,299,640	278,921,824	234,931,132
Տոկոսային ծախս առաջացնող պարտավորությունների ծախսատարություն*	4.4%	4.38%	4.84%

Սպրեդ*	5.88%	5.73%	5.04%
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի և արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով կուտակված շահաբաժինների նվազեցումից հետո	6,212,379	3,934,201	25,724,399
Հասարակ բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	150,000	150,000	150,000
Զուտ շահույթ մեկ հասարակ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)*	41.42	171.50	3.71

*Աղյուսակում ներկայացված միջին մեծությունները հաշվարկված են աուդիտ չանցած ցուցանիշների վրա

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱՋՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԲԱԺԻՆ 4. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

4.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

4.8.2.2 Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհրդի անդամներն են՝

Անուն Ազգանուն, պաշտոն	Տեղեկատվություն
<p>Խոսե Մարիա Մորենո Դե Բարրեդա, Խորհրդի նախագահ</p>	<p>Խոսե Մարիա Մորենո դե Բարրեդան ծնվել է 1969թ. Իսպանիայում: 1987 – 1992թթ. սովորել է Իսպանիայի UNIVERSIDAD SAN PABLO CEU համալսարանում և ստացել Եվրոպական իրավունքի և բիզնես վարչարարության դիպլոմ: 1987-1993թթ. սովորել է UNIVERSIDAD COMPLUTENSE Իսպանիայում և ստացել իրավագիտության բակալավրի աստիճան: 1995-1996թթ. սովորել է Լոնդոնի համալսարանի KING’S COLLEGE-ում և ստացել իրավագիտության մագիստրոսի աստիճան (Միջազգային բիզնեսի իրավունք): 2001թ. փետրվարից դեկտեմբեր սովորել է Իսպանիայի IE BUSINESS SCHOOL-ում և ստացել բիզնես վարչարարության մագիստրոսի աստիճան: 2016-2022թթ. սովորել է Իսպանիայի UNIVERSIDAD DE SALAMANCA-ում, ուսումնասիրության թեման՝ Թվային տեխնոլոգիաների միջոցով ֆինանսական միջոցների հասանելիության ապահովում: Ստացել է դոկտորի աստիճան: 2014 հունվարից մինչև հոկտեմբեր անցել է Իսպանիայի UNIVERSIDAD POLITECNICA DE VALENCIA-ի Եվրոպական ֆինանսական խորհրդատվության դասընթացը: 2016թ. հունվարից մինչև հունիս Մասաչուսեթսի տեխնոլոգիական ինստիտուտում անցել է դասընթաց՝ «Գլոբալ աղքատության մարտահրավերները» թեմայով: 2018թ. նա Տնօրենների ինստիտուտի կողմից ստացել է առանց գործադիր լիազորությունների ընկերության Խորհրդի անդամի հավաստագիր Միացյալ Թագավորությունում: 1992թ. հունիսից մինչև 1993թ. փետրվար աշխատել է Citibank-ում Իսպանիայում, որպես իրավաբանական հարցերով կրտսեր խորհրդատու: 1993թ. փետրվարից մինչև նոյեմբեր աշխատել է ROYAL ARTILLERY CORPS որպես աշխատակազմի ղեկավարի օգնական: 1997թ. հունվարից մինչև 2000թ. ապրիլ աշխատել է PRICEWATERHOUSECOOPERS-ում (Իսպանիա, Միացյալ Թագավորություն, Նիդերլանդներ) որպես ավագ խորհրդատու: 2000թ. մայիսից մինչև 2001թ. դեկտեմբեր ամիսը աշխատել է</p>

	<p>ACCENTURE-ում Իսպանիայում, որպես ավագ խորհրդատու: 2002թ. հունվարից մինչև 2004թ. մայիս աշխատել է NEORIS-ում (Իսպանիա, Մեքսիկա) ռազմավարական հարցերով խորհրդատվության ոլորտում որպես մենեջեր: 2006թ. հունվարից մինչև 2012թ. հունվար աշխատել է EY ԽՈՐՀՐԴԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (նախկինում՝ Greenwich Consulting) EMEA/LAC/ASIAPAC որպես Հիմնադիր ավագ գործընկեր և գործադիր տնօրեն: 2012թ. հունվարից մինչև 2015թ. դեկտեմբեր աշխատել է CREATIA CONSULTING (EMEA/LAC/ASIA) որպես ավագ գործընկեր և գործադիր տնօրեն: 2013թ. սեպտեմբերից մինչև 2014թ. սեպտեմբեր աշխատել է MFO & Partners-ում Իսպանիայում՝ Միաձուլումներ և ձեռքբերումներ և մասնավոր սեփական կապիտալ ոլորտներում որպես ավագ խորհրդատու: 2014թ. մինչ օրս աշխատում է ՄՖԿ-ում (Համաշխարհային բանկի խումբ)՝ Թվային ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում որպես Գլոբալ թվային ֆինանսների մասնագետ: 2022թ. դեկտեմբերից «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի նախագահն է: Ամուսնացած է, ունի 3 երեխա:</p>
<p>Հասան Ֆարդան Հասան Իբրահիմ Ալֆարդան, Խորհրդի անդամ, Աուդիտ կոմիտեի նախագահ</p>	<p>Հասան Ֆարդան Հասան Իբրահիմ Ալֆարդանը ծնվել է 1986թ. Արաբական Միացյալ Էմիրություններում: 2007-2010թթ. սովորել է Լոնդոնում Ամերիկյան միջազգային Richmond համալսարանում ստանալով ֆինանսների բակալավրի աստիճան: 2010-2011թթ. սովորել է Մեծ Բրիտանիայի Reading համալսարանում՝ ստանալով մագիստրոսի աստիճան անշարժ գույքի ֆինանսավորում և ներդրումներ մասնագիտությամբ: 2012-2019թթ. աշխատել է Abu Dhabi Investment Authority ընկերությունում՝ որպես ավագ վերլուծաբան: 2012թ.-ից մինչ օրս աշխատում է Fardan Al Fardan ընկերությունների խմբում (Fardan Al Fardan Holding Gulf Supplies and Commercial Services, ԱՄԷ) որպես նախագահի տեղակալ: 2016թ.-ից մինչ օրս աշխատում է Al Fardan ընկերությունների խմբում (AFG Holding RSC & AFG PTC RSC) մինչև 2019թ.-ը՝ որպես գործադիր մարմնի խորհրդական, 2019թ.-ից՝ վերակազմակերպման աշխատանքների ղեկավար, 2020թ.-ից մինչ օրս՝ Գլխավոր տնօրեն: 2020թ.-ից մինչև օրս Al Fardan Exchange ընկերության Գլխավոր տնօրենն է: 2021թ.-ից մինչ օրս հանդիսանում է Foreign Exchange & Remittance Group (FERG, ԱՄԷ) Ֆինտեխ ենթակոմիտեի ղեկավար: 2022թ.-ից մինչ օրս Ajjad Capital B.S.C. (Բահրեյն) ընկերությունում տնօրեն է:</p>

	<p>2023թ. մարտից մինչ օրս «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի անդամ է, ապրիլից՝ Աուդիտ կոմիտեի նախագահ: Անուանացած է, ունի 2 երեխա:</p>
<p>Վարուժան Ավետիքյան Խորհրդի անդամ</p>	<p>Վարուժան Ավետիքյանը ծնվել է 1974թ. Երևանում: 1998թ. ավարտել է Նիկոսիայի համալսարանը Կիպրոսում՝ ստանալով բիզնես կառավարման բակալավրի աստիճան: 2004թ. ավարտել է Leicester համալսարանը Միացյալ Թագավորությունում, ստացել Եվրոմիության առևտրային իրավունքի մագիստրոսի աստիճան: 2005թ. Բոստոնի Համալսարանի Իրավագիտության ֆակուլտետում ստացել է ֆինանսական և բանկային իրավունքի մագիստրոսի աստիճան (LL.M.): 2009թ. ավարտելով Հարվարդի համալսարանը (Harvard Kennedy School)՝ ստացել է պետական կառավարման մագիստրոսի աստիճան: 2008-2009թ. աշխատել է Հարվարդի համալսարանի Քեննեդու անվան դպրոցում որպես դասախոսի օգնական: 2015-2018թ. աշխատել է Christ's College-ում (Քեմբրիջ, ՄԹ) որպես հրավիրված դասախոս Ֆինանսական կարգավորման և կենտրոնական բանկերի Բանկային Հրապարակումների գծով: 2000թ. մինչ օրս աշխատում է Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարանում որպես ֆինանսական իրավունքի և բիզնես իրավունքի հրավիրված պրոֆեսոր: 2019թ. մինչ օրս աշխատում է Հայաստանում Ամերիկյան Համալսարանում որպես Պայմանագրային իրավունքի և ֆինանսական կարգավորման (LL.M.) և ադապտիվ առաջնորդության (MBA) հրավիրված պրոֆեսոր: 2018-2020թթ. աշխատել է Տնօրենների Հայկական Ինստիտուտում որպես գործադիր տնօրեն, ղեկավարել է Հայաստանում կորպորատիվ կառավարման մշակույթի զարգացման թիմը: 2020թ. մինչ օրս հանդիսանում է Հայաստանում Ֆրանսիական համալսարանի հիմնադրամի հոգաբարձու: 2017-2021թթ. հանդիսացել է Զինծառայողների ապահովագրության հիմնադրամի տնօրենը: 2020, 2021 և 2022 թթ. International Financial Law Review ամսագրի կողմից ճանաչվել է միջազգային ֆինանսական իրավունքի պատվավոր իրավաբան: 2006-2018թթ. աշխատել է ՀՀ Կենտրոնական բանկում որպես գլխավոր իրավաբան, Իրավաբանական վարչության պետ: 2018թ. մինչ օրս աշխատում է Արժույթի Միջազգային Հիմնադրամի Իրավաբանական վարչությունում, Վաշինգտոն, ԱՄՆ, որպես կարճաժամկետ փորձագետ: 2018թ. մինչ օրս հանդիսանում է TK&Partners (Իրավաբանական</p>

	<p>խորհրդատվություն) ընկերության տնօրեն: 2022թ. դեկտեմբերից մինչ օրս «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի անդամ է: Ամուսնացած է, ունի 3 երեխա:</p>
<p>Մարինա Փսոմաս Խորհրդի անդամ</p>	<p>Մարինա Փսոմասը ծնվել է 1971թ. Երևանում: 1995թ. ավարտել է Երևանի պետական համալսարանը՝ ստանալով տնտեսագետ-մաթեմատիկոսի մասնագիտությունը: 2013թ. ACI The Financial Markets Association-ի կողմից ստացել է ACI Dealing որակավորում: 2014թ. MTD Training-ի կողմից ստացել է Կառավարման հմտությունների միջազգային որակավորում Միացյալ Թագավորությունում: 1994-1997թթ. աշխատել է Հայխնայբանկում, որպես Արժեթղթերով գործառնությունների մասնագետ: 1997- 1999թթ. աշխատել է Հայխնայբանկում, որպես Ակտիվների և Պասիվների կառավարման վարչության ղեկավար: 1999-2005թթ. աշխատել է Միջազգային առևտրային Սևծովյան բանկում, որպես Դիլեր, գանձապետ-մասնագետ: 2005 - 2010 թթ. աշխատել է Կասկադ Բանկում, որպես Դիլեր: 2010թ. աշխատել է Ամերիաբանկում, որպես Դիլեր: 2011- 2013թթ. աշխատել է Պրոմեթեյ Բանկում, որպես Արժեթղթերով գործառնությունների բաժնի պետ: 2013թ.-ից մինչ այժմ աշխատում է Ալֆասեքյուրիթիզ ներդրումային ընկերությունում, որպես Ֆինանսական վերլուծաբան-խորհրդատու: 2018թ.-ից մինչ այժմ հանդիսանում է Ֆինրայզ ներդրումային ֆոնդի տնօրենը: 2021թ. հուլիսից մինչ այժմ «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ-ի Խորհրդի անկախ անդամ է: Ամուսնացած է, ունի 5 երեխա:</p>
<p>Տաթևիկ Զանոյան Խորհրդի անդամ</p>	<p>Տաթևիկ Զանոյանը ծնվել է 1982թ. Երևանում: 2003թ. ավարտել է Երևանի Պետական Համալսարանը, 2009թ.՝ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը՝ ստանալով Master of Business Administration (MBA) որակավորում: 2012թ. նույն բուհում անցել մասնագիտական վերապատրաստում Strategic Human Resources Management թեմայով: 2007-2011թ. աշխատել է՝ որպես վերլուծաբան, մարքեթինգային հետազոտող և մի շարք մարքեթինգային, սոցիոլոգիական և բիզնես խորհրդատվական ընկերություններում կազմակերպել և իրականացրել հետազոտություններ: 2011թ. աշխատել է Պրոմեթեյ Բանկում՝ որպես Մարքեթինգի Բաժնի պետ, 2012թ.-ից՝ որպես Մարդկային ռեսուրսների կառավարման մենեջեր:</p>

	<p>2017թ. հոկտեմբերից մինչև 2023թ. ապրիլ ամիսը ղեկավարել է «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ Մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժինը:</p> <p>2019թ. ապրիլ ամսից մինչև 2023թ. ապրիլ ամիսը՝ «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ Մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժնի ղեկավար, Վարչության անդամ:</p> <p>2023թ. մայիսից հանդիսանում է ՏՐԱՆՍՖՈՐՄԵՐՍ ՄՌԿ և քիզնես խորհրդատվություն ընկերության հիմնադիր և տնօրենը:</p> <p>2023թ. հուլիսից «Էվոկաբանկ» ՓԲԸ Խորհրդի անդամ է:</p> <p>Ամուսնացած է, ունի մեկ երեխա:</p>
--	---

Հավելված 5 Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն)×100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընհանուր ակտիվների միջին մեծություն)×100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) = Գործառնական եկամուտ / Ընհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) = Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն = Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր = Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սպրեդ = (Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) – (Տոկոսային ծախսեր/Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

Հավելված 6 Միջանկյալ Ֆինանսական հաշվետվություններ

**«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**Միջանկյալ ֆինանսական
հաշվետվություններ**

30/06/2023

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	9
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)	11
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	14

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	13,125,963	9,602,914	6,911,583	4,992,527
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(6,237,676)	(5,679,210)	(3,225,693)	(2,945,115)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		6,888,287	3,923,704	3,685,890	2,047,412
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	3,984,197	2,671,526	1,932,493	1,796,333
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(2,790,307)	(1,750,284)	(1,247,710)	(1,318,778)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		1,193,890	921,242	684,783	477,555
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	3,252,217	15,372,868	716,332	14,251,402
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	1,107,500	1,193,742	565,660	1,104,716
Այլ գործառնական ծախսեր	10	(553,811)	(710,672)	(305,260)	(157,213)
Գործառնական եկամուտ		11,888,083	20,700,884	5,347,405	17,723,872
Արժեզրկման ծախս	11	(838,141)	(2,158,281)	(714,141)	(1,829,621)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(1,882,506)	(1,189,476)	(905,292)	(634,650)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	20	(467,182)	(389,666)	(238,070)	(198,317)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(1,385,402)	(801,460)	(890,139)	(433,171)
Շահույթ մինչև հարկումը		7,314,852	16,162,001	2,599,763	14,628,113
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(1,102,473)	(2,740,607)	(321,585)	(2,391,387)
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար		6,212,379	13,421,394	2,278,178	12,236,726

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

Հողվածներ, որոնք հետագայում

վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում

Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	937,109	801,917	675,317	1,469,719
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված	(377)	1,956	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

Ծանոթ.	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
զուտ օգուտ				
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	(14,329)	(32,180)	(8,292)	(30,431)
Վերադասակարգվող հողվածքների վերաբերող շահութահարկ	(168,612)	(144,697)	(121,557)	(264,549)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով օգուտ/(վնաս)	753,791	626,996	545,468	1,174,739
Այլ համապարփակ ֆինանսական օգուտ/(վնաս) ժամանակաշրջանի համար հարկումից հետո	753,791	626,996	545,468	1,174,739
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար	6,966,170	14,048,390	2,823,646	13,411,465

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հուլիսի 14-ին

Վարչության նախագահ՝

Կարեն Եղիազարյան

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Էմմա Ջանինյան

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Շանթթ.	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	75,738,301	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	21,986,945	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	19,851,721	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	18	55,751,306	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	178,382,468	161,583,223
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	10,065,465	9,559,960
Բռնագանձված ակտիվներ	21	1,578,632	1,486,160
Այլ ակտիվներ	22	2,508,639	2,701,656
Ընդամենը՝ ակտիվներ		365,863,477	348,024,012
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	23	1,768,410	274,694
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	24	3,863,970	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	231,008,574	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	19,537,204	10,895,281
Այլ փոխառություններ	27	34,960,197	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	28	3,916,918	3,993,514
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		937,718	4,776,679
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	1,127,177	970,430
Այլ պարտավորություններ	29	4,261,039	3,817,888
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		301,381,207	287,087,802
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	30	23,000,000	23,000,000
Գլխավոր պահուստ		3,500,000	3,500,000
Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ		3,324,861	3,378,746
Իրական արժեքի պահուստ		(885,401)	(1,639,192)
Չբաշխված շահույթ		35,542,810	32,696,656
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		64,482,270	60,936,210
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		365,863,477	348,024,012

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հուլիսի 14-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Ջանիյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիր ական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահա տման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(1,639,192)	3,378,746	32,696,656	60,936,210
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	-	6,212,379	6,212,379
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(53,885)	53,885	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	937,109	-	-	937,109
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	(377)	-	-	(377)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(14,329)	-	-	(14,329)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	(168,612)	-	-	(168,612)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	753,791	(53,885)	6,266,264	6,966,170
Ժամանակաշրջանի համար						
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(3,420,110)	(3,420,110)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	(3,420,110)	(3,420,110)
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(885,401)	3,324,861	35,542,810	64,482,270

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիր ական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահա տման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(695,483)	3,486,976	8,984,137	33,775,630
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	-	13,421,394	13,421,394
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ծշգրտում	-	-	-	(54,344)	54,344	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	801,917	-	-	801,917
Ժամանակաշրջանի ընթացքում Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	1,956	-	-	1,956
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(32,180)	-	-	(32,180)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(144,697)	-	-	(144,697)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար	-	-	626,996	(54,344)	13,475,738	14,048,390
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	3,000,000	-	-	-	-	3,000,000
Հատկացում պահուստին	-	1,500,000	-	-	(1,500,000)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	3,000,000	1,500,000	-	-	(1,500,000)	3,000,000
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունիսի 30- ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(68,487)	3,432,632	20,959,875	50,824,020

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հուլիսի 14-ին

Վարչության նախագահ՝

Կարեն Եղիազարյան

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Էմմա Զանիլյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	7,314,852	16,162,001
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	467,182	389,666
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	(108)	-
Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս/(օգուտ)	1,838	(56,936)
Արժեզրկման ծախս	838,141	2,158,281
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	56,245	39,733
Չուտ օգուտ ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(761,931)	(1,003,025)
Ստացվելիք տոկոսներ	(239,249)	(56,160)
Վճարվելիք տոկոսներ	269,785	605,893
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	7,946,755	18,239,453
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,979,325	(464,042)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(15,570,349)	232,636
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(18,992,033)	(20,296,544)
Բռնագանձված ակտիվներ	63,737	428,799
Այլ ակտիվներ	175,364	(12,196,082)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	2,433,590	653,947
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,863,949	(13,145,456)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4,980,666	23,836,519
Այլ պարտավորություններ	754,961	1,146,090
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը	(9,364,035)	(1,564,680)
Վճարված շահութահարկ	(4,953,299)	(23,670)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(14,317,334)	(1,588,350)
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(3,134,405)	(11,174,764)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(1,022,782)	(86,256)
Հիմնական միջոցների վաճառք	36,997	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(4,120,190)	(11,261,020)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնեփրհրական կապիտալի թողարկում	-	3,000,000

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
Վճարված շահաբաժիններ	(3,420,110)	(571,000)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,797,875	6,811,215
Այլ փոխառություններ	1,985,413	6,584,581
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(152,596)	(90,113)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	7,210,582	15,734,683
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/ած	(11,226,942)	2,885,313
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ (ծանոթ 15)	88,969,092	43,389,076
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,025,774)	(1,167,120)
Պարտքային վնասի գծով պահուստի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	21,925	(7,702)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ 15)	75,738,301	45,099,567
<i>Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝</i>		
Ստացված տոկոսներ	12,886,714	9,546,754
Վճարված տոկոսներ	(5,911,646)	(5,033,584)

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հուլիսի 14-ին

Վարչության նախագահ՝

Կարեն Եղիազարյան

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Էմմա Զանիյան

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)

01/04/2023-30/06/2023

Նորմատիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	23,000,000	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	65,723,062	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	17.51%	6.20%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	19.38%	8.30%	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	21.40%	11.00%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	38.57%	15.00%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	29.56%	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն212 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	133.70%	60.00%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	104.54%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն222 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն	x	10.00%	Խախտում առկա չէ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
հարաբերակցությունը			
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	387.55%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23 (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	768.19%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23 (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	152.39%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24 (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	148.84%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն24(FX)1 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	12.65%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	44.51%	500.00%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.19%	5.00%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.26%	20.00%	Խախտում առկա չէ
Ն51 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.98%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն52 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	1.36%	5.00%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	4.00%	Խախտում առկա չէ
	x	6% դրամով	Խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով		12% ԱՄՆ դոլարով	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	6% դրամով	Խախտում առկա չէ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
		12% Եվրոյով	Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	x	6% դրամով	Խախտում առկա չէ
		12% ԱՄՆ դոլարով	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	4.16%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7.00%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7.00%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	3.13%	7.00%	Խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	1.03%	7.00%	Խախտում առկա չէ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հուլիսի 14-ին

Վարչության նախագահ՝

Կարեն Եղիազարյան

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Էմմա Ջանինյան

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ)՝ անվանափոխված «Պրոմթեյ Բանկ» ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է 01.06.1990թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 02.10.1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N27 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 13 մասնաճյուղերից ինը գտնվում են Երևանում, մեկ մասնաճյուղ՝ Գյումրիում, մեկ մասնաճյուղ՝ Արմավյան քաղաքում, մեկ մասնաճյուղ՝ Վանաձոր քաղաքում:

Բանկի աշխատակիցների թիվը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կազմում է 476:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հանրապետության 44/2 փող., Երևան 0010, Հայաստանի Հանրապետություն:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինիան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ: Ըստ ՀՀ ԿԲ և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տվյալների՝ 2022թ-ին Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճը կազմել մոտ 13%:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները << գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ հողի, շինությունների որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ << դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են << դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: << սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.5 Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հաշվետու տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ներկայացման հիմնական փոփոխություններն ունեցել են հետևյալ ազդեցությունները.

Հազար << դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	Վերադասակարգ- ման ճշգրտում	30 հունիսի 2023թ. (վերադասակարգված)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և	2,850,926	2,042,090	19,851,721

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	Վերադասակարգ- ման ճշգրտում	30 հունիսի 2023թ. (վերադասակարգված)
փոխառություններ			
Այլ ակտիվներ	4,743,746	(2,042,090)	2,508,639

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթ կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող) իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	386.06	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	418.95	420.06

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Քիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է քիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է քիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- քիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր քիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամրոտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առջինս: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տես 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 37.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 - արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագործումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հոյս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 37.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա

գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տես՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխառությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող

պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:

- եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
- Յուրաքանչյուր երաշխիքի վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, ինչպես նաև մինչև 90 օր ժամկետով ավանդներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Բանկերի նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեքը կամ չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.9 Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ հոդվածում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ հոդվածում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերը ճանաչվում են «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» հոդվածում, իսկ համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է «Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ» հոդվածում:

4.10 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև դիսկետը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ձուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.11 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք

կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)
Շենքեր	40
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-7
Փոխա-դրա-միջոցներ	8
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողի և շինությունների վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում, և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.15 Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.16 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների, հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնականությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից

հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Երբ Բանկը գնում է իրեն պատկանող արժեթղթերը, դրանք դուրս են գրվում հաշվեկշռից, և հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված գումարի տարբերությունն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրող փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխիքները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՄ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.17 ծանոթագրությունում:

4.19 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելվածար:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Քիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն քիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տես 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում կանխատեսվող տեղեկատվության ներառումը (տես 37.1.2 ծանոթագրություն), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,773,092	7,201,211	4,644,050	3,701,089
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	981,886	673,184	457,140	176,550
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	1,292,913	958,915	651,904	505,360
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	515,079	33,106	304,328	17,609
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,560,181	735,446	852,796	591,373
Այլ	2,812	1,052	1,365	546
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	13,125,963	9,602,914	6,911,583	4,992,527
Հաճախորդների հաշիվներ	4,349,056	3,775,239	2,177,217	1,931,791
Ռեպո գործառնություններ	11,383	524,040	8,857	258,846
Ստորադաս փոխառություն	173,922	209,212	86,822	101,146
Այլ փոխառություններ	1,137,946	815,455	603,496	431,811
Թողարկված պարատոմսեր	497,922	284,709	312,680	191,427
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	10,974	29,128	10,190	8,433
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	56,245	39,733	26,431	20,669
Այլ	228	1,694	-	992
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6,237,676	5,679,210	3,225,693	2,945,115

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	495,499	460,555	253,636	262,509
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,319,121	860,566	1,220,152	498,647
Դրամարկղային գործառնություններ	198,514	250,536	79,695	186,184
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	34,706	28,655	20,344	15,281
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	916,481	1,067,954	345,699	830,876
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	19,876	3,260	12,967	2,836
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	3,984,197	2,671,526	1,932,493	1,796,333

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	638,439	838,770	152,246	770,596
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	409,116	261,429	159,104	196,445
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,729,878	637,881	931,334	341,816
Երաշխիքների և ակրեդիտվների թողարկում	209	1,097	105	133
Այլ ծախսեր	12,665	11,107	4,921	9,788
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	2,790,307	1,750,284	1,247,710	1,318,778

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտ	3,244,532	15,375,510	714,035	14,249,448
Զուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	4,646	-	-	-
Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով	3,039	(2,073)	2,297	2,523
Զուտ վնաս ածանցյալ գործիքների իրացումից	-	(569)	-	(569)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	3,252,217	15,372,868	716,332	14,251,402

9 Այլ գործառնական եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	199,830	91,923	143,975	47,134
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ	108	-	-	-
Եկամուտներ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	918	1,037	399	518
Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ	72	56,936	22	28,160
Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	761,931	1,003,025	343,408	1,003,025
Այլ	144,641	40,821	77,856	25,879
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտներ	1,107,500	1,193,742	565,660	1,104,716

10 Այլ գործառնական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր	293,086	242,156	175,892	129,558
Չուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	-	-	-	(378,714)
Վարկերի վաղաժամկետ մարումից վերադարձման ծախսեր	13,256	312,625	5,937	312,625
Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս	1,910	-	-	-
Ինկասացիոն ծախսեր	23,116	14,789	11,545	7,566
Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր	17,721	12,337	9,020	6,169
Վարկային ռեզիստի և այլ գործառնական համակարգերի օգտագործման ծախսեր	51,125	45,167	25,740	22,067
Քարտերի անվանագրման և առաքման ծախսեր	15,839	15,477	7,211	10,775
Վարկերի զիջման ծախսեր	711	246	-	246
Այլ	137,047	67,875	69,915	46,921
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	553,811	710,672	305,260	157,213

11 Արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(21,925)	7,702	(1,674)	5,591
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(2,915)	198	(2,098)	1,251
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	217,161	(2,566)	207,211	(19,722)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(14,329)	(32,180)	(8,292)	(30,431)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	23,112	51,311	5,280	43,616
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	701,165	2,078,532	583,216	1,800,358
Այլ ակտիվներ	(4,329)	10,841	2,035	13,550
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(59,799)	44,443	(71,537)	15,408

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Ընդամենը արժեզրման ծախս	838,141	2,158,281	714,141	1,829,621

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	1,809,348	1,136,245	860,911	604,396
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	36,713	18,861	29,328	14,947
Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր	36,445	34,370	15,053	15,307
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	1,882,506	1,189,476	905,292	634,650

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Գովազդի ծախսեր	227,420	148,363	144,322	78,113
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	117,770	100,021	59,872	51,633
Ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	259,793	144,184	147,225	77,476
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	29,525	27,589	15,550	14,533
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	58,505	25,379	30,560	8,720
Անվտանգության գծով ծախսեր	53,450	51,634	26,725	25,817
Գրասենյակային ծախսեր	47,663	35,116	27,249	22,116
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	65,929	51,467	36,543	29,687
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	66,584	43,418	43,292	25,308
Ակտիվների կարճաժամկետ վարձակալության ծախսեր	32,925	33,732	16,614	18,951
Ապահովագրության գծով ծախսեր	35,148	31,914	17,493	15,910
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	81,002	79,545	38,957	41,269
Սոցիալական պատասխանատվության գծով	267,195	9,757	264,129	9,757

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշր ք-ջան
Ծախսեր				
Այլ	42,493	19,341	21,608	13,881
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	1,385,402	801,460	890,139	433,171

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշր ք-ջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշր ք-ջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,260,198	2,404,757	470,125	2,057,942
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	(145,860)	-	(145,860)	-
Հետաձգված հարկ	(11,865)	335,850	(2,680)	333,445
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,102,473	2,740,607	321,585	2,391,387

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% (2022թ.՝ 18%) հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշր ք-ջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	7,314,852		16,162,001	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	1,316,673	18.0	2,909,160	18.0
Նախորդ տարի հարկի ճշգրտում	(145,860)	(2.0)	-	-
(Չհարկվող եկամուտներ)/Չնվազեցվող ծախսեր	70,131	1.0	95,828	0.6
Արտարժույթի (դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն	(137,635)	(1.9)	(264,381)	(1.6)
Ջուտ (օգուտ)/վնաս ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	(836)	-	-	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	1,102,473	15.1	2,740,607	17.0

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ

				30 հունիսի 2023		
	1 հունվարի 2023	Շահույթու մ կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփա կ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Չուտ	Հետաձգվա ծ հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորու թյուն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(6,325)	(1,771)	-	(8,096)	-	(8,096)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(590)	(1,008)	-	(1,598)	-	(1,598)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,882	4,436	-	8,318	8,318	-
Ներդրումային արժեթղթեր	377,668	4,229	(168,612)	213,285	213,285	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(584,252)	(5,941)	-	(590,193)	-	(590,193)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(704,526)	11,294	-	(693,232)	-	(693,232)
Այլ ակտիվներ	(10,638)	(13,302)	-	(23,940)	-	(23,940)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(8,603)	1,328	-	(7,275)	-	(7,275)
Այլ փոխառություններ	(33,646)	1,092	-	(32,554)	-	(32,554)
Այլ պարտավորություններ	(3,400)	11,508	-	8,108	8,108	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորու թյուն	(970,430)	11,865	(168,612)	(1,127,177)	229,711	(1,356,888)

Հազար ՀՀ դրամ

				31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	1 հունվարի 2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապ արփակ ֆինանս ական արդյունք ում ճանաչվ ած	Չուտ	Հետաձգ ված հարկայի ն ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորու թյուն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,951)	(1,374)	-	(6,325)	-	(6,325)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(299)	(291)	-	(590)	-	(590)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(653)	4,535	-	3,882	3,882	-
Ներդրումային արժեթղթեր	169,819	4,178	203,671	377,668	377,668	-

Հազար ՀՀ դրամ

	1 հունվարի 2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապ արփակ ֆինանս ական արդյունք ում ճանաչվ ած	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
				Չուտ	Հետաձգ ված հարկայի ն ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորու թյուն
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	(177,216)	(407,036)	-	(584,252)	-	(584,252)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(736,357)	31,831	-	(704,526)	-	(704,526)
Այլ ակտիվներ	(1,194)	(9,444)	-	(10,638)	-	(10,638)
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	(8,139)	(464)	-	(8,603)	-	(8,603)
Այլ փոխառություններ	(18,805)	(14,841)	-	(33,646)	-	(33,646)
Այլ պարտավորություններ	18,003	(21,403)	-	(3,400)	-	(3,400)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(759,792)	(414,309)	203,671	(970,430)	381,550	(1,351,980)

Հետաձգված հարկի կիրառելի դրույքը կազմում է 18 % (2022: 18%)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	48,666,398	54,037,245
Կանխիկ դրամական միջոցներ	17,865,439	27,822,349
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	9,217,190	7,142,149
	75,749,027	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստներ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	(10,726)	(32,651)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,738,301	88,969,092

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հունիսի 30-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմում են 32,462,692 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,507,738 հազար դրամ):

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի ունի 1 պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս պայմանագրերի գումարը կազմում է 6,496,524 հազար դրամ:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	32,651	4,311
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(32,651)	(4,311)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	10,726	12,013
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ	10,726	12,013

16 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	-	7,060,265
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	22,000,199	19,989,253
	22,000,199	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստներ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների գծով	(13,254)	(16,169)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	21,986,945	27,033,349

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ունի մեկ պայմանագրային կողմ), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պայմանագրերի զուտ գումարը կազմում է 7,060,265 հազար դրամ:

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	16,169	12,183
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(16,169)	(12,183)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	13,254	12,381
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	13,254	12,381

հունիսի 30-ի դրությամբ

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի համախառն արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատուներ	23,728,120	22,000,199	28,865,885	27,049,518
Ընդամենը գրավադրված ակտիվներ և հակադարձ ռեպո պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	23,728,120	22,000,199	28,865,885	27,049,518

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի հակադարձ ռեպո պայմանագրերով որպես գրավ ստացած և ռեպո պայմանագրերի ներքո վերագրավադրված արժեթղթեր (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

17 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
Բանկերին տրամադրված վարկեր	6,780,708		1,658,206	
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	11,255,382		-	
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,010,000		1,100,000	
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	64,033		124,086	
Կարճաժամկետ պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	630,680		2,042,090	
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	366,230		6,785	
	20,107,033		4,931,167	
Արժեզրկումից պահուստներ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	(255,312)		(38,151)	
Ընդամենը բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19,851,721		4,893,016	

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ դեպոնացված գումարը բանկերում իրենից ներկայացնում է Master Card վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի ոչ մի բանկի տրված միջոցներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերի տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	38,151	5,084
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	107,240	(2,566)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	109,921	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ	255,312	2,518

18 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեթուղ չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
<i>Ամորտիզացված արժեթուղ ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	31,764,474	25,811,381
Ոչ պետական պարտատոմսեր	955,664	963,624
Արժեզրկումից պահուստ	(65,877)	(51,015)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեթուղ ներդրումային արժեթղթեր	32,654,261	26,723,990
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեթուղ չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
Պետական պարտատոմսեր	4,193,386	-
Արժեզրկումից պահուստ	(8,250)	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեթուղ չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,185,136	-

Ամորտիզացված արժեթուղ հաշվառվող չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	51,015	7,580

Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	15,555	(3,954)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	7,557	55,265
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ	74,127	58,891

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	4.6-12.0	2023-2031	6.8-12.0	2024-2031
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9.0-9.5	2025	9.0-9.5	2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	18,552,229	24,552,968
Ոչ պետական պարտատոմսեր	316,855	477,773
Բաժնային գործիքներ	42,825	42,825
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,911,909	25,073,566

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	56,044	71,920
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(19,210)	(37,283)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ	4,881	5,103

վերաչափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ

41,715

39,740

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Բանկը ժամանակաշրջանի ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	10.9-11.8	2023-2037	6.4-11.8	2023-2037
Ոչ պետական պարտատոմսեր	12.0	2025	9.0-12.0	2023-2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային չգնանշվող արժեթղթերը ներկայացվում են ստորև.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	10,717	10,717
ԱՔՈԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	5.90	5.90	32,108	32,108
				42,825	42,825

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	30 հունիսի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշիռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշիռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	64,655,897	(198,505)	64,457,392	56,576,391	(161,412)	56,414,979
Սպառողական վարկեր	21,574,286	(560,133)	21,014,153	19,066,578	(690,935)	18,375,643
Օվերդրաֆտ	1,617,619	(42,339)	1,575,280	1,448,796	(53,323)	1,395,473
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Շինարարություն	22,039,530	(70,558)	21,968,972	19,215,548	(158,248)	19,057,300
Արդյունաբերություն	16,676,822	(471,638)	16,205,184	19,032,967	(573,918)	18,459,049
Առևտուր	18,286,265	(1,202,381)	17,083,884	19,894,177	(924,423)	18,969,754
Ֆինանսական ծառայություններ	9,221,566	(165,125)	9,056,441	7,807,921	(152,525)	7,655,396
Այլ	27,041,223	(20,061)	27,021,162	21,286,559	(30,930)	21,255,629
Ընդամենը	181,113,208	(2,730,740)	178,382,468	164,328,937	(2,745,714)	161,583,223

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել վարկային պարտավորվածության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2023թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի վարկառուներ, որոնց, այդ թվում նրանց հետ կապակցված անձանց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	48,669,097	-	-	48,669,097
Մարված ակտիվներ	(28,760,996)	(746,250)	(126,090)	(29,633,336)
- Փոխանցում Փուլ 1	113,761	(113,761)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(241,167)	297,075	(55,908)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(413,506)	(104,321)	517,827	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(8,420,203)	710,225	(514,283)	(8,224,261)
Վերականգնում	-	-	543,579	543,579
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(599,042)	(599,042)
Մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	86,765,025	503,084	579,693	87,847,802

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

Առևտրային վարկեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	74,736,255	-	-	74,736,255
Մարված ակտիվներ	(62,134,410)	(328,618)	(708,629)	(63,171,657)
- Փոխանցում Փուլ 2	(8,718)	15,680	(6,962)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(15,673)	(60,258)	75,931	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(5,523,269)	(206,368)	853,949	(4,875,688)
Վերականգնում	-	-	41,577	41,577
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(702,253)	(702,253)
Մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	87,603,852	2,291,487	3,370,067	93,265,406

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	64,056,358	1,240,312	1,154,013	66,450,683
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	48,294,738	-	-	48,294,738
Մարված ակտիվներ	(19,304,361)	(219,501)	(708,878)	(20,232,740)
- Փոխանցում Փուլ 1	215,531	(215,531)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(363,656)	424,746	(61,090)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(990,774)	(646,300)	1,637,074	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի	(16,089,797)	(123,610)	(172,415)	(16,385,822)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
վերագնահատումից				
Վերականգնում	-	-	841,678	841,678
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,876,772)	(1,876,772)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	74,971,418	217,983	430,402	75,619,803
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	88,653,614	-	-	88,653,614
Մարված ակտիվներ	(37,429,072)	(4,546)	(201,346)	(37,634,964)
- Փոխանցում Փուլ 2	(3,605,784)	3,605,784	-	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(4,657,522)	(214,002)	4,871,524	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(37,382,987)	(734,168)	(945,841)	(39,062,996)
Վերականգնում	-	-	75,432	75,432
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(413,717)	(413,717)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	431,538	139,658	334,474	905,670
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- Փոխանցում Փուլ 1	35,882	(35,882)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(2,643)	30,897	(28,254)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(4,663)	(37,547)	42,210	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(144,738)	27,594	(73,814)	(190,958)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	136,071	3,202	2,455	141,728
Վերականգնում	-	-	543,579	543,579

Հազար ՀՀ դրամ

Դուրսգրում տարվա ընթացքում
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ

2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
-	-	(599,042)	(599,042)
451,447	127,922	221,608	800,977

Հազար ՀՀ դրամ

Առևտրային վարկեր

Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ
 Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝
 - Փոխանցում Փուլ 2
 - Փոխանցում Փուլ 3
 Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները
 Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում
 Վերականգնում
 Դուրսգրում տարվա ընթացքում
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ

2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
312,865	242,688	1,284,491	1,840,044
(19)	5,874	(5,855)	-
(17)	(1,245)	1,262	-
(143,071)	(44,088)	883,531	696,372
54,023	-	-	54,023
-	-	41,577	41,577
-	-	(702,253)	(702,253)
223,781	203,229	1,502,753	1,929,763

Հազար ՀՀ դրամ

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ
 Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝
 - Փոխանցում Փուլ 1
 - Փոխանցում Փուլ 2
 - Փոխանցում Փուլ 3
 Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները
 Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում
 Վերականգնում
 Դուրսգրում տարվա ընթացքում

2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
534,814	430,426	600,729	1,565,969
85,583	(54,015)	(31,568)	-
(7,432)	29,305	(21,873)	-
(10,495)	(223,377)	233,872	-
(225,185)	33,890	462,083	270,788
92,401	2,585	644	95,630
-	-	425,915	425,915
-	-	(1,172,224)	(1,172,224)

Հազար ՀՀ դրամ

2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
469,686	218,814	497,578	1,186,078

Հազար ՀՀ դրամ

2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան

Առևտրային վարկեր

Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ
 Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝
 - Փոխանցում Փուլ 1
 - Փոխանցում Փուլ 2
 - Փոխանցում Փուլ 3
 Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները
 Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում
 Վերականգնում
 Դուրսգրում տարվա ընթացքում
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ

Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
388,223	60,766	97,574	546,563
9	-	(9)	-
(33,063)	33,063	-	-
(34,065)	(60,471)	94,536	-
(147,174)	272,806	1,499,509	1,625,141
86,973	-	-	86,973
-	-	21,996	21,996
-	-	(274,705)	(274,705)
260,903	306,164	1,438,901	2,005,968

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 22,202,112 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,542,703 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների դիմաց:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 36 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 37 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 33 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Վարձակա- լիմն. միջ- գծով կապ- ներդր.	Համա- կարգ- չային տեխնիկա և կապի սարքա- վորումներ	Փոխա- դրա- միջոցներ	Գրասեն- յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա- կան ակտիվ- ներ	Օգտա- գործման իրավունք հանդի- սացող ակտիվեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,803,322	213,026	915,252	166,067	2,033,434	677,857	1,026,593	11,835,551
Ավելացում	(161,975)	2,747	16,625	-	106,299	122,560	84,486	170,742
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Օտարում	(8,525)	-	-	-	-	(17,682)	-	(26,207)
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	6,632,822	215,773	931,877	166,067	2,139,733	782,735	1,111,079	11,980,086
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,630,480	248,031	1,150,981	187,293	2,316,324	886,422	1,492,714	12,912,245
Ավելացում	531,003	6,754	172,007	-	193,616	119,402	28,460	1,051,242
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Օտարում	-	(39,955)	-	-	(13,682)	-	(155,404)	(209,041)
ՕՒՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	64,290	64,290
2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	7,161,483	214,830	1,322,988	187,293	2,496,258	1,005,824	1,430,060	13,818,736
<i>Կույրակված մաշվածություն</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	339,842	63,218	468,923	86,360	1,136,703	210,086	260,989	2,566,121
Տարվա ծախս	107,611	6,880	65,292	9,253	99,528	38,584	62,518	389,666
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Օտարում	(8,525)	-	-	-	-	(17,682)	-	(26,207)
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	438,928	70,098	534,215	95,613	1,236,231	230,988	323,507	2,929,580
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	544,185	77,372	595,060	96,121	1,340,143	284,135	415,269	2,903,373
Տարվա ծախս	109,205	7,571	61,161	11,136	102,753	65,189	110,167	467,182
Վերադասակարգումներ	-	-	29	-	(29)	-	-	-
Օտարում	-	(4,730)	-	-	(12,018)	-	(36,768)	(53,516)
ՕՒՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	(12,680)	-
2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	653,390	80,213	656,250	107,257	1,430,849	349,324	475,988	3,317,039
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,463,480	149,808	446,329	79,707	896,731	467,771	765,604	9,269,430
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	6,193,894	145,675	397,662	70,454	903,502	551,747	787,572	9,050,506

Հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համա- կարգ- չային տեխնիկա և կապի սարքա- վորումներ	Փոխա- դրա- միջոցներ	Գրասեն- յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա- կան ակտիվ- ներ	Օգտա- գործման իրավունք հանդի- սացող ակտիվեր	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,086,295	170,659	555,921	91,172	976,181	602,287	1,077,445	9,559,960
2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	6,508,093	134,617	666,738	80,036	1,065,409	656,500	954,072	10,065,465

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվներ

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվները իրենցից ներկայացնում են գրասենյակային տարածքներ, որոնք վարձակալվել են Բանկի կողմից մասնաճյուղերում գործունեություն իրականացնելու համար:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի պայմանագրային պարտավորություններ):

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի սեփականությունը հանդիսացող հողատարածքների և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է 2020թ-ի հունիսի 1-ի դրությամբ անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից աճ 2,661,164 հազար դրամ գումարով և վնաս 5,687 հազար դրամով: Ղեկավարությունը հիմք է ընդունել անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերագնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց իրական արժեքից:

Եթե վերագնահատված շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կունենան հետևյալ տեսքը՝

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Սկզբնական արժեք	3,624,663	3,093,660
Կուտակված մաշվածություն	(1,172,334)	(1,128,843)
Հաշվեկշիռային արժեք	2,452,329	1,964,817

21 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները 2023թ. հունիսի 3-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>30 հունիսի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022</u> (աուդիտ անցած)
Անշարժ գույք	1,570,416	1,477,944
Այլ ակտիվներ	8,216	8,216
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	<u>1,578,632</u>	<u>1,486,160</u>

2023թ. հունիսի 30-ին ավարտվող միջանկյալ ժամանակահատվածի ընթացքում Բանկի կողմից բռնագանձվել է 158,047 հազար ՀՀ դրամի գույք հաճախորդներին տրված վարկերի գրավների մասով, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 51,649 հազար ՀՀ դրամ:

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	1,030,410	1,518,273
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	339,688	493,553
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,370,098	2,011,826
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(8,830)	(13,790)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,361,268	1,998,036
Կանխավճարներ	737,869	438,893
Պահեստ	99,489	93,315
Կանխավճարներ հարկերի գծով	18,162	1,861
Այլ	291,851	169,551
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,147,371	703,620
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,508,639	2,701,656

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	13,790	6,135
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(13,790)	(6,135)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	9,461	16,976
Ձուտ դուրսգրում	(631)	(5,338)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ	8,830	11,638

23 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարկեր բանկերից	1,524,611	-
Այլ վճարվելիք գումարներ բանկերին	200,174	274,694
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	43,625	-

Հազար ՀՀ դրամ

**Ընդամենը բանկերի նկատմամբ
պարտավորություններ**

30 հունիսի 2023

1,768,410

**31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)**

274,694

Բանկերից ստացված վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

24 Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ

Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ
**Ընդամենը հետզնման պայմանագրերի գծով
վճարվելիք գումարներ**

30 հունիսի 2023

3,863,970

3,863,970

**31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)**

-

-

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ նման բանկ չկար բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

Իրավաբանական անձինք
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

30 հունիսի 2023

63,881,630

20,826,738

84,708,368

**31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)**

59,516,233

22,163,351

81,679,584

Ֆիզիկական անձինք
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

40,860,278

105,439,928

146,300,206

44,214,161

103,369,235

147,583,396

**Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների
նկատմամբ**

231,008,574

229,262,980

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովաձույթային տրամադրված վարկերի և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով համապատասխանաբար 8,715,981 հազար դրամ գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,778,314 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի կապակցված հաճախորդների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>30 հունիսի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	19,537,204	10,895,281
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	<u>19,537,204</u>	<u>10,895,281</u>

2023թ.-ի մարտի 27-ին Բանկը բաց տեղաբաշխմամբ թողարկել է պարտատոմսեր՝ 2 մլրդ. ՀՀ դրամ, 10 մլն. ԱՄՆ դոլար և 7 մլն. Եվրո ընդհանուր ծավալով: Պարտատոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվել են:

Պարտատոմսերի արժեկտրոնային տարեկան եկամտաբերությունը՝ 11%, 5.25% և 4% է, արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝ եռամսյակային, շրջանառության ժամկետը՝ 30 և 39 ամիս:

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

27 Այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>30 հունիսի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Փոխառություններ վարկային կազմակերպություններից	17,634,745	16,165,885
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառություններ	-	3,515,893
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից և ՀՀ ԿԲ-ից	4,567,367	4,376,818
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	12,758,085	9,037,740
Ընդամենը այլ փոխառություններ	<u>34,960,197</u>	<u>33,096,336</u>

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք կազմակերպությունների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք խումբ): 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում են 27,598,771 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 22,291,601 հազար դրամ):

Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառությունները՝ Բանկի կապված մեկ անձից ստացված գումարներն են (ծանոթագրություն 33):

28 Ստորադաս փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>30 հունիսի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	3,916,918	3,993,514
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	<u>3,916,918</u>	<u>3,993,514</u>

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

2016թ. ընթացքում Բանկը կապակցված անձից ստացել է 10,000 հազար ԱՄՆ դոլարի չափով ստորադաս փոխառություն, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2031 թվականը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

29 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,042,979	1,166,032
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	456,314	267,037
Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	620,110	620,110
Վճարվելիք գումարներ պետական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում	7,043	29,483
Վճարվելիք գումարներ	1,772,527	870,732
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,898,973	2,953,394
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	286,560	743,661
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	38,491	39,409
Սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստ ֆինանսական	20,761	80,560
Այլ	16,254	864
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	362,066	864,494
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,261,039	3,817,888

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տես ծանոթագրություն 20):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,166,032	825,593
Ավելացում	28,460	466,121
Դադարեցում	(132,132)	-
Տոկոսի կուտակում	56,245	92,279
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	76,970	-
Վճարումներ	(152,596)	(217,961)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ	1,042,979	1,166,032

2023թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 6.6-10.42% (2022թ.՝ 6.6-10.42%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 36-ում:

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Բանկն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով (ծանոթագրություն 13):

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	39,409	41,483
Եկամտի ճանաչում	(918)	(519)
Մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	38,491	40,964

30 Սեփական կապիտալ

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 23,000,000 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,500 հատ հասարակ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով և 57,500 հատ արտոնյալ անժամկետ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Գեվորկյան Մարետա Ռուդիկի	22,999,300	100.0	22,980,100	99.9
Այլ բաժնետերեր	700	0.0	19,900	0.1
	23,000,000	100.0	20,000,000	100.0

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2023թ. Բանկի բաժնետերերը բաժնետիրական կապիտալը չեն ավելացրել: 2022թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 3,000,000 հազար դրամ գումարով՝ թողարկելով 2,250,000 հազար ՀՀ դրամի հասարակ և 750,000 հազար ՀՀ դրամի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար շահաբաժիններ չեն կուտակվել (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում 620,110 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

31 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարկային գծերի չօգտագործված մաս	17,357,197	14,799,173
Տրամադրված երաշխավորություններ	4,846,702	4,801,136
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	22,203,899	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստներ	(20,761)	(80,560)

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տես՝ ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	80,560	15,583
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(79,980)	(10,467)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	20,181	54,910
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունիսի 30-ի դրությամբ	20,761	60,026

32 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

33 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի ուղղակի նշանակալից մասնակիցը և վերջնական

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան		2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրություններ</i>				
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	19,408	324,702	1,303,101	466,284
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,574,094	96,073	37,605	198,935
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(856,150)	(133,344)	(1,330,286)	(123,729)
Վարկերի մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ, համախառն	737,352	287,431	10,420	541,490
Արժեզրկումից պահուստ	(7,381)	(1,987)	(1,638)	(3,219)
Վարկերի մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	729,971	285,444	8,782	538,271
<i>Պարտավորություններ</i>				
<i>հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Ավանդների և ընթացիկ հաշիվների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,076,511	2,423,478	4,575,344	1,377,014
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	13,276,484	71,775,799	19,744,828	2,049,798
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(13,130,407)	(73,184,583)	(24,144,570)	(2,340,895)
Ավանդների մնացորդը հունիսի 30-ի դրությամբ	1,222,588	1,014,694	175,602	1,085,917
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>	3,916,918	-	4,131,904	-
<i>Այլ փոխառություններ</i>	-	-	3,586,579	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան		2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	7,624	14,948	24,549	21,850
Արժեզրկման (ծախս)/ հակադարձում	(5,585)	15	(1,132)	(168)
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	(128)	(36,937)	(69,496)	(35,207)
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների գծով	(173,922)	-	(209,212)	-
Տոկոսային ծախսեր այլ փոխառությունների գծով	(40,745)	-	(88,225)	-
Ջուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	4,646	-	-	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-	(1,738)	-	(1,256)

Բանկի հետ կապակցված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը ենթակա են վճարման 1-17 տարվա ընթացքում և դրանց արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 4-20% (2022թ.՝ 11-19%):

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեցամսյա ժամանակաշրջան
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	325,859	148,510
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	325,859	148,510

34 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, շենքերը, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ անշարժ գույքի և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված).

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

34.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և գեղջվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք գեղջվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով գեղջված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

34.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	316,855	18,552,229	-	18,869,084
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	316,855	18,552,229	42,825	18,911,909
Զուտ իրական արժեք	316,855	18,552,229	42,825	18,911,909

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	477,773	24,552,968	-	25,030,741
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566
Զուտ իրական արժեք	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում 1-ին և 2-րդ մակարդակների միջև փոխանցումներ չեն կատարվել:

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գնանշվող ներդրումներ

Բոլոր ցուցակված արժեթղթերը և պարտատոմսերը թողարկվել են Հայաստանում հրապարակայնորեն գնանշվող ընկերությունների կողմից:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների

գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

34.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի հունիսին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

35 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝		Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		Զուտ
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար	հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	22,000,199	-	22,000,199	-	23,728,120	(1,727,921)
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Ծանոթ. 18,24)	3,863,970	-	3,863,970	4,185,136	-	(321,166)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝		Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		Զուտ
	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար	հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	27,049,518	-	27,049,518	-	28,865,885	1,816,367

36 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 37.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023						
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,738,301	-	75,738,301	-	-	-	75,738,301
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	21,986,945	-	21,986,945	-	-	-	21,986,945
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	13,207,368	6,008,911	19,216,279	635,442	-	635,442	19,851,721
Անորոշիվ չափվող արժեքով ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	2,378,963	1,471,258	3,850,221	8,697,901	6,363,787	15,061,688	18,911,909
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ Այլ ֆինանսական ակտիվներ	3,107,127	10,052,515	13,159,642	17,487,112	6,192,643	23,679,755	36,839,397
	6,107,313	36,815,032	42,922,345	78,111,316	57,348,807	135,460,123	178,382,468
	1,361,268	-	1,361,268	-	-	-	1,361,268
	123,887,285	54,347,716	178,235,001	104,931,771	69,905,237	174,837,008	353,072,009
<i>Պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	1,768,410	-	1,768,410	-	-	-	1,768,410
Հետզնման պայմանագրերի	3,863,970	-	3,863,970	-	-	-	3,863,970

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս						
գծով վճարվելիք գումարներ							
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	113,559,814	68,108,397	181,668,211	49,314,874	25,489	49,340,363	231,008,574
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,883,354	4,883,354	14,653,850	-	14,653,850	19,537,204
Այլ փոխառություններ	376,990	9,388,718	9,765,708	15,041,620	10,152,869	25,194,489	34,960,197
Ստորադաս փոխառություններ	16,944	39,598	56,542	-	3,860,376	3,860,376	3,916,918
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,270,749	814,932	3,085,681	696,172	117,120	813,292	3,898,973
	121,856,877	83,234,999	205,091,876	79,706,516	14,155,854	93,862,370	298,954,246
Զուտ Դիրք	2,030,408	(28,887,283)	(26,856,875)	25,225,255	55,749,383	80,974,638	54,117,763

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս						
<i>Ակրիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,969,092		88,969,092			-	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	27,033,349	-	27,033,349	-	-	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,261,176	855,362	4,116,538	776,478	-	776,478	4,893,016
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	3,285,028	9,804,992	13,090,020	6,237,080	5,746,466	11,983,546	25,073,566
Ամորտիզացված արժեքով չափվող	31,704	2,058,835	2,090,539	18,484,715	6,148,736	24,633,451	26,723,990

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս						
ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,746,604	34,584,482	40,331,086	71,375,535	49,876,602	121,252,137	161,583,223
	1,998,036	-	1,998,036			-	1,998,036
	130,324,989	47,303,671	177,628,660	96,873,808	61,771,804	158,645,612	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>							
<i>Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ</i>	274,694	-	274,694	-	-	-	274,694
<i>Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>	112,404,494	70,329,181	182,733,675	46,513,332	15,973	46,529,305	229,262,980
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>	-	-	-	-	-	-	-
<i>Թողարկված պարտքային արժեթղթեր</i>	-	4,957,174	4,957,174	5,938,107	-	5,938,107	10,895,281
<i>Այլ փոխառություններ</i>	1,221,183	3,753,790	4,974,973	18,383,867	9,737,496	28,121,363	33,096,336
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>	17,467	40,563	58,030	-	3,935,484	3,935,484	3,993,514
<i>Այլ ֆինանսական պարտավորություններ</i>	1,171,545	797,638	1,969,183	765,243	218,968	984,211	2,953,394
	115,089,383	79,878,346	194,967,729	71,600,549	13,907,921	85,508,470	280,476,199
Զուտ Դիրք	15,235,606	(32,574,675)	(17,339,069)	25,273,259	47,863,883	73,137,142	55,798,073

37 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի

առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն, իր հերթին, բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի Խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման, իրականացման և վերահսկման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է “վատագույն դեպքերը”, որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ պարտքային ռիսկի համապարփակ չափի,

դիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, իրացվելիության ցուցանիշների և դիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է դիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, ըստ ժամկետայնության: Վարչությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է դիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի դիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Յուրաքանչյուր օր դիսկերի ստորաբաժանման կողմից տրամադրվում է հաշվետվություն վարչության անդամներին, որը ներառում է բանկային նորմատիվները, բանկի ընթացիկ հաշվեկշիռը, եկամուտների և ծախսերի օրական փոփոխությունը և արտահաշվեկշռային հոդվածների փոփոխությունը:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում դիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

37.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանման կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

37.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված պարտավորվածությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 37.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

Ներքին վարկանիշեր

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	17,865,439	-	-	17,865,439
Ստանդարտ	57,883,588	-	-	57,883,588

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,749,027	-	-	75,749,027
Արժեզրկումից պահուստ	(10,726)	-	-	(10,726)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,738,301	-	-	75,738,301

Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Ստանդարտ	22,000,199	-	-	22,000,199
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	22,000,199	-	-	22,000,199
Արժեզրկումից պահուստ	(13,254)	-	-	(13,254)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	21,986,945	-	-	21,986,945

Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխադրվածություններ

Ստանդարտ	20,107,033	-	-	20,107,033
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	20,107,033	-	-	20,107,033
Արժեզրկումից պահուստ	(255,312)	-	-	(255,312)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	19,851,721	-	-	19,851,721

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր	86,459,803	-	-	86,459,803
Ստանդարտ	305,222	384,356	-	689,578
Ցածր	-	118,728	-	118,728
Չաշխատող	-	-	579,693	579,693
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	86,765,025	503,084	579,693	87,847,802
Արժեզրկումից պահուստ	(451,447)	(127,922)	(221,608)	(800,977)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	86,313,578	375,162	358,085	87,046,825

Առևտրային վարկեր

Բարձր	87,602,977	-	-	87,602,977
Ստանդարտ	875	2,283,150	-	2,284,025
Ցածր	-	8,337	-	8,337
Չաշխատող	-	-	3,370,067	3,370,067
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	87,603,852	2,291,487	3,370,067	93,265,406
Արժեզրկումից պահուստ	(223,781)	(203,229)	(1,502,753)	(1,929,763)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	87,380,071	2,088,258	1,867,314	91,335,643

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ	36,913,524	-	-	36,913,524
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	36,913,524	-	-	36,913,524
Արժեզրկումից պահուստ	(74,127)	-	-	(74,127)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	36,839,397	-	-	36,839,397

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

Ներքին վարկանիշեր

ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ
գրավադրվածները

Ստանդարտ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ստանդարտ	18,869,084	-	-	18,869,084
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	18,869,084	-	-	18,869,084

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Ստանդարտ	1,370,098	-	-	1,370,098
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,370,098	-	-	1,370,098
Արժեզրկումից պահուստ	(8,830)	-	-	(8,830)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,361,268	-	-	1,361,268

Վարկային պարտավորվածություններ և
ֆինանսական երաշխիքներ

Բարձր

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Բարձր	22,203,899	-	-	22,203,899
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	22,203,899	-	-	22,203,899
Արժեզրկումից պահուստ	(20,761)	-	-	(20,761)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	22,183,138	-	-	22,183,138

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

Ներքին վարկանիշեր

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բարձր

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	27,822,349	-	-	27,822,349
Ստանդարտ	61,179,394	-	-	61,179,394
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	89,001,743	-	-	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստ	(32,561)	-	-	(32,561)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	88,969,182	-	-	88,969,182

Հակադարձ հեղուկացման պայմանագրերի գծով
ստացվելիք գումարներ

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Ստանդարտ	27,049,518	-	-	27,049,518
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	27,049,518	-	-	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստ	(16,169)	-	-	(16,169)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	27,033,349	-	-	27,033,349

Բանկերին և այլ ֆինանսական
կազմակերպություններին տրված վարկեր և
փոխադրվածություններ

Ստանդարտ

Համախառն հաշվեկշռային արժեք

Արժեզրկումից պահուստ

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Ստանդարտ	2,889,077	-	-	2,889,077
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,889,077	-	-	2,889,077
Արժեզրկումից պահուստ	(38,151)	-	-	(38,151)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,850,926	-	-	2,850,926

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր

75,616,570

Հազար ՀՀ դրամ
Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ստանդարտ	201,469	301,702	-	503,171
Ցածր	-	158,414	-	158,414
Չաշխատող	-	-	813,610	813,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Արժեզրկումից պահուստ	(431,538)	(139,658)	(334,474)	(905,670)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,386,501	320,458	479,136	64,884,714
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	80,542,861	-	-	80,542,861
Ստանդարտ	6,806	2,836,221	-	2,843,027
Ցածր	-	34,830	-	34,830
Չաշխատող	-	-	3,816,454	3,816,454
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Արժեզրկումից պահուստ	(312,865)	(242,688)	(1,284,491)	(1,840,044)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	80,236,802	2,628,363	2,531,963	85,397,128
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	26,775,005	-	-	26,775,005
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,775,005	-	-	26,775,005
Արժեզրկումից պահուստ	(51,015)	-	-	(51,015)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	26,723,990	-	-	26,723,990
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	25,030,741	-	-	25,030,741
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	25,030,741	-	-	25,030,741
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	4,053,916	-	-	4,053,916
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,053,916	-	-	4,053,916
Արժեզրկումից պահուստ	(13,790)	-	-	(13,790)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	4,040,126	-	-	4,040,126
<i>Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ</i>				
Բարձր	19,600,309	-	-	19,600,309
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	19,600,309	-	-	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստ	(80,560)	-	-	(80,560)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	19,519,749	-	-	19,519,749

*Արժեզրկումից պահուստը ներկայացնում է Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում:

37"1"2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար – պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փոկ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում – գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.
- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
 - Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
 - Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վարթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են դեֆոլտի ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են դեֆոլտի ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- զանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթուղ/իրական արժեթուղ՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես ձեռքբերված կամ ստեղծված արժեգրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեգրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտազանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուն համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտազանցման ենթարկված է,

- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ծախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Պարտազանցման հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուսրը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական գեղջերի, բռնազանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամեր տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա հաշվարկելու համար Բանկն օգտագործում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակ որպես ելակետային տվյալներ իր մոդելների համար, այդ թվում՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Չուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ (արտահայտված ԱՄՆ դոլլարով)
- Գործազրկության մակարդակ, ընդամենը (ընդհանուր աշխատուժի տոկոս)
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի փոխարժեք
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

37"1"3 Պարտքային դիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային դիսկի ենթարկվող ակտիվներն հիմնականում տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Վարկային ներդրումների վերլուծությունը ըստ ճյուղերի ներկայացված է 19 ծանոթագրությունում:

37"1"4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային դիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետզնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետզնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Անշարժ գույք	139,685,879	121,547,345
Շարժական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	2,618,356	4,088,253
Ընթացիկ հաշիվներ և ժամկետային ավանդներ	3,412,528	2,189,492
Պաշարներ	2,411,042	2,318,785
Երաշխիքներ	10,334,486	12,867,267
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	1,519,183	1,602,478
Այլ	2,230,699	1,269,865
Ապահովվածություն չունեցող	18,901,035	18,445,452
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	181,113,208	164,328,937

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

37.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

37.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի էտրիբուրը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ

	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
		Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	91,046	56,601	(552,175)	(501,782)
ՀՀ դրամ	-1	(91,046)	(56,601)	552,175	501,782

Միջին արդյունավետ փոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքները

իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11.9	3.5	-	12.0	2.7	-
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	7.0	-	-	8.0	-
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	-	7.9	-	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր	10.8	4.3	-	10.3	8.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.1	8.3	9.0	13.4	8.7	8.5
Տոկոսաբեր պարտավորություններ						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	-	-	7.8	-	-	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	4.3	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.9	4.4	5.5	10.0	4.3	5.6
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	11.2	5.1	-	10.7	5.3	-
Այլ փոխառություններ	6.5	10.2	-	6.3	7.1	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	9.3	-
	-	9.3	-	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների հսորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտաբերությունները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտաբերության ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտաբերության նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտաբերություն	30 հունիսի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Փոփոխություն արտաբերության փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտաբերության փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	(178,376)	+5	72,815
Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	130,541	+5	(60,343)

Բանկի արտաբերության ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

	30 հունիսի 2023			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	23,827,393	49,062,974	2,847,934	75,738,301
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	19,272,772	2,714,173	-	21,986,945
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,023,120	11,052,210	7,776,391	19,851,721
Ներդրումային արժեթղթեր	44,290,040	11,461,266	-	55,751,306
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	89,255,302	89,108,090	19,076	178,382,468
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,070,149	245,683	45,436	1,361,268
Ընդամենը	178,738,776	163,644,396	10,688,837	353,072,009
<i>Պարտավորություններ</i>				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	14,134	44,387	1,709,889	1,768,410
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	3,863,970	-	3,863,970
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	92,999,168	133,075,803	4,933,603	231,008,574
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,008,290	14,528,914	-	19,537,204
Այլ փոխառություններ	22,044,991	12,915,206	-	34,960,197
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,916,918	-	3,916,918
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,597,821	271,058	30,094	3,898,973
Ընդամենը	123,664,404	168,616,256	6,673,586	298,954,246
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր- սփոթ գործարքների ազդեցությունը	101	1,404,340	(1,404,441)	-
Զուտ Դիրք	55,074,463	(3,567,520)	2,610,810	54,117,763

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	13,605,751	8,598,148	-	22,203,899

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,365,028	70,287,351	3,316,713	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	24,317,675	2,715,674	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,110,355	3,721,879	60,782	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	46,268,338	5,529,218	-	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	79,358,543	82,205,751	18,929	161,583,223
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,701,387	164,564	132,085	1,998,036
Ընդամենը	168,121,326	164,624,437	3,528,509	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	5	260,483	14,206	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	86,293,524	138,937,415	4,032,041	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,008,822	7,886,459	-	10,895,281
Այլ փոխառություններ	20,542,703	12,553,633	-	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,993,514	-	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,727,626	208,569	17,199	2,953,394
Ընդամենը	112,572,680	163,840,073	4,063,446	280,476,199
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր-սփոթ գործարքների ազդեցությունը	-	671,931	(671,931)	-
Զուտ Դիրք	55,548,646	1,456,295	(1,206,868)	55,798,073
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	10,536,831	9,063,478		19,600,309

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը և Եվրոն: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

37.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը, և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն, անհրաժեշտության դեպքում, կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	30 հունիսի 2023, %	31 դեկտեմբերի 2022, %
Ն2/1 Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	38.57	42.40
Ն2/2 Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	133.70	143.94

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 36-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամ մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

						Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի			
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	1,768,417	-	-	-	1,768,417	1,768,410	
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	3,867,341	-	-	-	3,867,341	3,863,970	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	113,714,664	71,461,614	52,854,633	45,897	238,076,808	231,008,574	

Հազար ՀՀ դրամ

30 հունիսի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,891,701	15,672,083	-	21,563,784	19,537,204
Այլ փոխառություններ	430,200	9,651,842	16,822,702	11,833,154	38,737,898	34,960,197
Ստորադաս փոխառություններ	17,324	331,459	1,390,387	5,041,910	6,781,080	3,916,918
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,244,221	897,339	867,423	129,316	4,138,299	3,898,973
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չզեղչված	122,042,167	88,233,955	87,607,228	17,050,277	314,933,627	298,954,246
Պարտքային ոչսկ պարունակող պարտավորություններ	186,942	8,143,059	13,314,401	559,497	22,203,899	22,203,899

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	-	-	-	274,694	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,543,835	73,826,180	49,780,602	30,636	236,181,253	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,493,021	6,352,770	-	11,845,791	10,895,281
Այլ փոխառություններ	1,270,797	5,232,073	22,619,258	11,275,987	40,398,115	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,855	336,549	1,417,240	5,317,400	7,089,044	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,181,214	894,177	1,004,188	246,505	3,326,084	2,953,394
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չզեղչված	115,288,395	85,782,000	81,174,058	16,870,528	299,114,981	280,476,199
Պարտքային ոչսկ պարունակող պարտավորություններ	494,010	6,414,636	11,691,501	1,000,162	19,600,309	19,600,309

37.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

38 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առդիտ անցած) Դրամային հոսքերից	33,096,336	3,993,514	1,166,032	10,895,281	620,110	49,771,273
Վճարումներ	1,985,413	-	(152,596)	8,797,875	(3,420,110)	7,210,582
Ստացված գումար	(4,873,775)	-	(152,596)	-	(3,420,110)	(8,446,481)
	6,859,188	-	-	8,797,875	-	15,657,063
Ոչ դրամային հոսքերից	(121,552)	(76,596)	29,543	(155,952)	3,420,110	(297,855)
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում			76,970		-	76,970
Վարձակալության գծով պարտավորության ավելացում	-	-	28,460		-	28,460
Վարձակալության գծով պարտավորության դուրսգրում	-	-	(132,132)		-	(132,132)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(205,057)	(75,778)	-	(157,443)	-	(438,278)
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,137,946	173,922	56,245	497,922	-	1,866,035
Վճարված տոկոսներ	(1,054,441)	(174,740)	-	(496,431)	-	(1,725,612)
Շահաբաժնի հաշվեգրում	-	-	-	-	3,420,110	3,420,110
2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	34,960,197	3,916,918	1,042,979	19,537,204	620,110	60,077,408

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձա կալության գծով պարտա վորությ ուններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտա վորությո ւններ շահաբա ժինների գծով	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առօրյա անցած) Դրամային հոսքերից	27,607,361	4,872,881	825,593	5,822,097	571,000	39,698,932
Վճարումներ	(6,069,771)	-	(90,113)	-	(571,000)	(6,730,884)
Ստացված գումար	12,654,352	-	-	6,811,215	-	19,465,567
Ոչ դրամային հոսքերից	(2,192,572)	(740,977)	124,219	(1,467,782)	-	(4,277,112)
Վարձակալության գծով պարտավորության ավելացում	-	-	84,486	-	-	84,486
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(2,284,582)	(739,064)	-	(1,478,748)	-	(4,502,394)
Հաշվեգրված տոկոսներ	815,455	209,212	39,733	284,709	-	1,349,109
Վճարված տոկոսներ	(723,445)	(211,125)	-	(273,743)	-	(1,208,313)
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	31,999,370	4,131,904	859,699	11,165,530	-	48,156,503

39 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 11%:

Բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվում է 30.000.000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2023թ. հունիսի 30-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	30 հունիսի 2023	31 դեկտեմբերի 2022
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	65,723,062	64,775,776
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	307,174,528	249,827,345
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	21.40%	25.93%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

**«ԷՎՈՎԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ
ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**Միջանկյալ ֆինանսական
հաշվետվություններ**

31/03/2023

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	10
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)	12
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	15

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	6,214,380	4,610,387
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(3,011,983)	(2,734,095)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		3,202,397	1,876,292
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	2,051,704	875,193
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(1,542,597)	(431,506)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		509,107	443,687
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	2,535,885	1,121,466
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	541,840	89,026
Այլ գործառնական ծախսեր	10	(248,551)	(553,459)
Գործառնական եկամուտ		6,540,678	2,977,012
Արժեզրկման ծախս	11	(124,000)	(328,660)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(977,214)	(554,826)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	20	(229,112)	(191,349)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(495,263)	(368,289)
Շահույթ մինչև հարկումը		4,715,089	1,533,888
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(780,888)	(349,220)
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար		3,934,201	1,184,668

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք

Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվելու են շահույթում կամ վնասում

Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում

261,792

(667,802)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում

(377)

1,956

(6,037)

(1,749)

Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ

(47,055)

119,852

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների

208,323

(547,743)

	Ծանոթ.	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
գծով օգուտ/(վնաս)			
Այլ համապարփակ ֆինանսական օգուտ/(վնաս) ժամանակաշրջանի համար հարկումից հետո		208,323	(547,743)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար		4,142,524	636,925

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

		31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	85,654,952	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	25,668,894	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	11,119,663	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	18	52,593,223	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	166,044,061	161,583,223
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	9,702,518	9,559,960
Բռնագանձված ակտիվներ	21	1,429,252	1,486,160
Այլ ակտիվներ	22	2,600,372	2,701,656
Ընդամենը՝ ակտիվներ		354,812,935	348,024,012
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	23	4,244,087	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	222,373,263	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	25	19,637,426	10,895,281
Այլ փոխառություններ	26	30,126,116	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	27	3,939,950	3,993,514
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		5,566,194	4,776,679
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	1,008,301	970,430
Այլ պարտավորություններ	28	4,838,864	3,817,888
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		291,734,201	287,087,802
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	23,000,000	23,000,000
Գլխավոր պահուստ		3,500,000	3,500,000
Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ		3,351,803	3,378,746
Իրական արժեքի պահուստ		(1,430,869)	(1,639,192)
Չբաշխված շահույթ		34,657,800	32,696,656
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		63,078,734	60,936,210
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		354,812,935	348,024,012

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղյալած շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(1,639,192)	3,378,746	32,696,656	60,936,210
Շահույթ						
Ժամանակաշրջանի համար Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	3,934,201	3,934,201
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(26,943)	26,943	-
Իրական արժեքի գուտ փոփոխություն						
Ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	261,792	-	-	261,792
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված գուտ օգուտ	-	-	(377)	-	-	(377)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(6,037)	-	-	(6,037)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	(47,055)	-	-	(47,055)
Ընդամենը	-	-	208,323	(26,943)	3,961,144	4,142,524
համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Ժամանակաշրջանի համար						
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
Ընդամենը	-	-	-	-	(2,000,000)	(2,000,000)
սեփականատերերի հետ գործարքներ						
Հաշվեկշիռը 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	<u>23,000,000</u>	<u>3,500,000</u>	<u>(1,430,869)</u>	<u>3,351,803</u>	<u>34,657,800</u>	<u>63,078,734</u>

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքի պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(695,483)	3,486,976	8,984,137	33,775,630
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	-	1,184,668	1,184,668
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(27,121)	27,121	-
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	-	-	(667,802)	-	-	(667,802)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ	-	-	1,956	-	-	1,956
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում	-	-	(1,749)	-	-	(1,749)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	119,852	-	-	119,852
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(547,743)	(27,121)	1,211,789	636,925
Ժամանակաշրջանի համար Ընդամենը	-	-	-	-	-	-
սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	-	-	-	-
Հաշվեկշիռը 2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(1,243,226)	3,459,855	10,195,926	34,412,555

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	4,715,089	1,533,888
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	229,112	191,349
Հիմնական միջոցների օտարումից զուտ օգուտ	(108)	-
Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս/(օգուտ)	1,860	(28,776)
Արժեզրկման ծախս	124,000	328,660
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	29,814	19,064
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների վերագնահատումից զուտ օգուտ	(4,646)	-
Զուտ (օգուտ)/վնաս ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(418,523)	378,714
Ստացվելիք տոկոսներ	(872,149)	(594,818)
Վճարվելիք տոկոսներ	(78,439)	448,258
Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները (Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում	3,726,010	2,276,339
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,313,669	1,763,514
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(6,158,267)	1,171,361
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	4,646	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,467,962)	(12,769,927)
Բռնագանձված ակտիվներ	63,715	108,039
Այլ ակտիվներ	111,460	90,850
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,371,138	(1,688,379)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	(2,999,999)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(5,071,738)	9,518,819
Այլ պարտավորություններ	1,026,921	460,693
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը	(6,080,408)	(2,068,690)
Վճարված շահութահարկ	(558)	(3,057)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(6,080,966)	(2,071,747)
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք/(առք)	284,572	(4,101,984)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(310,942)	(58,600)
Հիմնական միջոցների վաճառք	1,774	22
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(24,596)	(4,160,562)

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վճարված շահաբաժիններ	(2,000,000)	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,797,875	3,875,892
Այլ փոխառություններ	(2,826,031)	2,597,420
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(77,722)	(42,357)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	3,894,122	6,430,955
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ	(2,211,440)	198,646
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ (ծանոթ 15)	88,969,092	43,389,076
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(1,122,951)	437,509
Պարտքային վնասի գծով պահուստի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	20,251	(2,111)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ 15)	85,654,952	44,023,120
<i>Լրացուցիչ տեղեկատվություն՝</i>		
Ստացված տոկոսներ	5,342,231	4,015,569
Վճարված տոկոսներ	(3,060,608)	(2,266,773)

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հաշվետվություն (եռամսյակային)

01/01/2023-31/03/2023

Նորմատիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	23,000,000	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	63,083,366	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	19.04%	9.00%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	21.25%	12.00%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	41.38%	15.00%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	30.65%	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն212 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4.00%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	148.12%	60.00%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	110.37%	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն222 ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10.00%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	308.13%	100.00%	Խախտում առկա չէ
Ն231 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	296.15%	100.00%	Խախտում առկա չէ

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
Ն232 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	174.62%	100.00%	խախտում առկա չէ
Ն241 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	190.08%	100.00%	խախտում առկա չէ
Ն242 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	x	100.00%	խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.86%	20.00%	խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	47.19%	500.00%	խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.31%	5.00%	խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	2.39%	20.00%	խախտում առկա չէ
Ն51 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	4.76%	10.00%	խախտում առկա չէ
Ն52 պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.60%	5.00%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը ՀՀ դրամով	x	4.00%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	6% դրամով	խախտում առկա չէ
		12% ԱՄՆ դոլարով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	6% դրամով	խախտում առկա չէ
		12% Եվրոյով	խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	x	6% դրամով	խախտում առկա չէ
		12% ԱՄՆ դոլարով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	3.07%	10.00%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7.00%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.07%	7.00%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7.00%	խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	3.00%	7.00%	խախտում առկա չէ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. ապրիլի 15-ին

Վարչության նախագահ՝

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ՝

Կարեն Եղիազարյան

Էմմա Զանինյան

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ)՝ անվանափոխված «Պրոմթեյ Բանկ» ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է 01.06.1990թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 02.10.1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N27 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 13 մասնաճյուղերից ինը գտնվում են Երևանում, մեկ մասնաճյուղ՝ Գյումրիում, մեկ մասնաճյուղ՝ Արմավյան քաղաքում, մեկ մասնաճյուղ՝ Վանաձոր քաղաքում:

Բանկի աշխատակիցների թիվը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կազմում է 455:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հանրապետության 44/2 փող., Երևան 0010, Հայաստանի Հանրապետություն:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինիան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ: Ըստ ՀՀ ԿԲ և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների տվյալների՝ 2022թ-ին Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճը կազմել մոտ 13%:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (<<ՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ հողի, շինությունների որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.5 Համադրելի տեղեկատվություն

Համադրելի տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հաշվետու տարվա ներկայացման փոփոխությունների հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ներկայացման հիմնական փոփոխություններն ունեցել են հետևյալ ազդեցությունները.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	Վերադասակարգ- ման ճշգրտում	31 մարտի 2023թ. (վերադասակարգված)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և	2,850,926	2,042,090	11,119,663

	<u>31 դեկտեմբերի 2022թ.</u>	<u>Վերադասակարգ- ման ճշգրտում</u>	<u>31 մարտի 2023թ. (վերադասակարգված)</u>
փոխառվածություններ			
Այլ ակտիվներ	4,743,746	(2,042,090)	2,600,372

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տրոստադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ջուտ առևտրային եկամուտ

Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ջուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթ կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող) իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	<u>31 մարտի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	388.48	393.57
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	422.28	420.06

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեզերտի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տես 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագործումը և չկատարված վճարումների հաշվեզրկված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տես՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է

ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:

- Յուրաքանչյուր երաշխիքի վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են դիսկոլ ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, ինչպես նաև մինչև 90 օր ժամկետով ավանդներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Բանկերի նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանք ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.9 Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ հոդվածում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ հոդվածում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերը ճանաչվում են «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» հոդվածում, իսկ համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է «Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ» հոդվածում:

4.10 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ձուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.11 Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի վրա կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)
Շենքեր	40
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-7
Փոխա-դրա-միջոցներ	8
Այլ հիմնական միջոցներ	8

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողի և շինությունների վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 10 տարվա ընթացքում, և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.15 Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.16 Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կենտրոնական բանկի, ֆինանսական կազմակերպությունների, հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Երբ Բանկը գնում է իրեն պատկանող արժեթղթերը, դրանք դուրս են գրվում հաշվեկշռից, և հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված գումարի տարբերությունն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիք տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխիքները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.17 ծանոթագրությունում:

4.19 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Բիզնես մոդել և մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներ

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տես 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում կանխատեսվող տեղեկատվության ներառումը (տես 37.1.2 ծանոթագրություն), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,129,042	3,500,122
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	524,746	496,634
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	641,009	453,555
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	210,751	15,497
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	707,385	144,073
Այլ	1,447	506
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6,214,380	4,610,387
Հաճախորդների հաշիվներ	2,171,839	1,843,448
Ռեպո գործառնություններ	2,526	265,194
Ստորադաս փոխառություն	87,100	108,066
Այլ փոխառություններ	534,450	383,644
Թողարկված պարատոմսեր	185,242	93,282
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	784	20,695
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	29,814	19,064
Այլ	228	702
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3,011,983	2,734,095

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	241,863	198,046
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,098,969	361,919
Դրամարկղային գործառնություններ	118,819	64,352
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	14,362	13,374
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	570,782	237,078
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	6,909	424
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	2,051,704	875,193
Կանխիկացումից միջնորդավճարներ	486,193	68,174
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	250,012	64,984
Վճարային քարտերով գործառնություններ	798,544	296,065
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	104	964
Այլ ծախսեր	7,744	1,319
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	1,542,597	431,506

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտ
 Զուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից
 Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
2,530,497	1,126,062
4,646	-
742	(4,596)
2,535,885	1,121,466

9 Այլ գործառնական եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ

Ստացված տույժեր և տուգանքներ
 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ
 Եկամուտներ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից
 Այլ ակտիվների վաճառքից զուտ եկամուտ
 Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից
 Այլ
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտներ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
55,855	44,789
108	-
519	519
50	28,776
418,523	-
66,785	14,942
541,840	89,026

10 Այլ գործառնական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր
 Զուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից
 Վարկերի վաղաժամկետ մարումից վերադարձման ծախսեր
 Այլ ակտիվների օտարումից զուտ վնաս
 Ինկասացիոն ծախսեր
 Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր
 Վարկային ռեզիստորի և այլ գործառնական համակարգերի օգտագործման ծախսեր
 Քարտերի անվանագրման և առաքման ծախսեր
 Վարկերի զիջման ծախսեր
 Այլ

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
117,194	112,598
-	378,714
7,319	-
1,910	-
11,571	7,223
8,701	6,168
25,385	23,100
8,628	4,702
711	-
67,132	20,954

Հազար ՀՀ դրամ

Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
248,551	553,459

11 Արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ
 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ
 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ
 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով
 չափվող ներդրումային արժեթղթեր
 Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր
 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ
 Այլ ակտիվներ
 Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Ընդամենը արժեզրկման ծախս

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
(20,251)	2,111
(817)	(1,053)
9,950	17,156
(6,037)	(1,749)
17,832	7,695
117,949	278,174
(6,364)	(2,709)
11,738	29,035
124,000	328,660

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը
 Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր
 Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր

Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր

2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
948,437	531,849
7,385	3,914
21,392	19,063
977,214	554,826

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Գովազդի ծախսեր	83,098	70,250
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	57,898	48,388
Ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	112,568	66,708
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	13,975	13,056
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	31,011	16,659
Անվտանգության գծով ծախսեր	26,725	25,817
Գրասենյակային ծախսեր	20,414	13,000
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	29,386	21,780
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	23,292	18,110
Ակտիվների կարճաժամկետ վարձակալության ծախսեր	16,311	14,781
Ապահովագրության գծով ծախսեր	17,655	16,004
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	42,045	38,276
Այլ	20,885	5,460
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	495,263	368,289

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	790,073	346,815
Հետաձգված հարկ	(9,185)	2,405
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,888	349,220

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2022թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% (2022թ.՝ 18%) հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	4,715,089		1,533,888	
Շահութահարկ՝ 18% դրույթաչափով (Չհարկվող եկամուտներ)/Չնվազեցվող ծախսեր	848,716 8,717	18.0 0.2	276,100 9,199	18.0 0.6
Արտարժույթի (դրական)/բացասական փոխարժեքային տարբերություն Ջուտ (օգուտ)/վնաս ածանցյալ գործիքների վերազնահատումից	(75,709) (836)	(1.6) -	63,921 -	4.2 -
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,888	16.6	349,220	22.8

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ

	1 հունվարի 2023	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապար փակ ֆինանսակ ան արդյունքու մ ճանաչված	Ջուտ	Հետաձգվ ած հարկային ակտիվ	Հետաձգվա ծ հարկային պարտավոր ություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(6,325)	(1,470)	-	(7,795)	-	(7,795)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(590)	(630)	-	(1,220)	-	(1,220)
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,882	(2,872)	-	1,010	1,010	-
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	377,668	3,314	(47,055)	333,927	333,927	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(584,252)	(15,792)	-	(600,044)	-	(600,044)
Այլ ակտիվներ	(704,526)	7,245	-	(697,281)	-	(697,281)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(10,638)	(9,094)	-	(19,732)	-	(19,732)
Այլ փոխառություններ	(8,603)	1,516	-	(7,087)	-	(7,087)
Այլ պարտավորություններ	(33,646)	(1,560)	-	(35,206)	-	(35,206)
Այլ պարտավորություններ	(3,400)	28,528	-	25,128	25,128	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(970,430)	9,185	(47,055)	(1,008,300)	360,065	(1,368,365)

Հազար ՀՀ դրամ

	1 հունվարի 2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
				Զուտ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,951)	(1,374)	-	(6,325)	-	(6,325)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(299)	(291)	-	(590)	-	(590)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(653)	4,535	-	3,882	3,882	-
Ներդրումային արժեթղթեր	169,819	4,178	203,671	377,668	377,668	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(177,216)	(407,036)	-	(584,252)	-	(584,252)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(736,357)	31,831	-	(704,526)	-	(704,526)
Այլ ակտիվներ	(1,194)	(9,444)	-	(10,638)	-	(10,638)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(8,139)	(464)	-	(8,603)	-	(8,603)
Այլ փոխառություններ	(18,805)	(14,841)	-	(33,646)	-	(33,646)
Այլ պարտավորություններ	18,003	(21,403)	-	(3,400)	-	(3,400)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(759,792)	(414,309)	203,671	(970,430)	381,550	(1,351,980)

Հետաձգված հարկի կիրառելի դրույքը կազմում է 18 % (2022: 18%)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
	Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	50,343,343
Կանխիկ դրամական միջոցներ	29,349,564	27,822,349
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	5,974,445	7,142,149
	85,667,352	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստներ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	(12,400)	(32,651)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,654,952	88,969,092

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք մարտի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրավված միջոցների 12%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 6%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ կազմում են 31,195,756 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,507,738 հազար դրամ):

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	32,651	4,311
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(32,651)	(4,311)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	12,400	6,422
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	12,400	6,422

16 Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր բանկերի հետ	4,013,137	7,060,265
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	21,671,109	19,989,253
	25,684,246	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստներ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների գծով	(15,352)	(16,169)
Ընդամենը հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,668,894	27,033,349

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ունի մեկ պայմանագրային կողմ՝ 7,060,265 հազար դրամ զուտ գումարով), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	16,169	12,183
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափումներ առայլ մարումները	(16,986)	(11,631)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	16,169	10,578
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	15,352	11,130

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի համախառն արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատոմսեր	26,947,262	25,684,246	28,865,885	27,049,518
Ընդամենը գրավադրված ակտիվներ և հակադարձ ռեպո պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	26,947,262	25,684,246	28,865,885	27,049,518

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հակադարձ ռեպո պայմանագրերով որպես գրավ ստացած և ռեպո պայմանագրերի ներքո վերագրավադրված արժեթղթեր (2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

17 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Բանկերին տրամադրված վարկեր	1,638,118	1,658,206
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	2,610,865	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	852,500	1,100,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	110,885	124,086
Կարճաժամկետ պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,955,364	2,042,090
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	32	6,785
	11,167,764	4,931,167
Արժեզրկումից պահուստներ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվությունների գծով	(48,101)	(38,151)
Ընդամենը բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ տրված վարկեր և փոխատվություններ	11,119,663	4,893,016

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ դեպոնացված գումարը բանկերում իրենից ներկայացնում է Master Card վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց ստեղծված ավանդ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի ոչ մի բանկի տրված միջոցներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերի տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին	2022թ. մարտի 31-ին
	ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	38,151	5,084
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(11,835)	17,156
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	21,785	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	48,101	22,240

18 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեթուղ չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Ամորտիզացված արժեթուղ ներդրումային արժեթղթեր		
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	29,224,074	25,811,381
Ոչ պետական պարտատոմսեր	940,498	963,624
Արժեզրկումից պահուստ	(68,847)	(51,015)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեթուղ ներդրումային արժեթղթեր	30,095,725	26,723,990

Ամորտիզացված արժեթուղ հաշվառվող չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին	2022թ. մարտի 31-ին
	ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	51,015	7,580
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(26,118)	(57)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ	43,950	7,752

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
վերաչափում Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	68,847	15,275

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	ժամկետ	%	ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	6.8-12.0	2024-2031	6.8-12.0	2024-2031
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9.0-9.5	2025	9.0-9.5	2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր		
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	22,028,574	24,552,968
Ոչ պետական պարտատոմսեր	426,099	477,773
Բաժնային գործիքներ	42,825	42,825
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	22,497,498	25,073,566

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	56,044	71,920
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(23,969)	(7,221)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ	17,932	5,472

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
վերաչափում		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	50,007	70,171
մարտի 31-ի դրությամբ		

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ:

Բանկը ժամանակաշրջանի ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
Պետական պարտատոմսեր	6.4-11.8	2023-2037	6.4-11.8	2023-2037
Ոչ պետական պարտատոմսեր	9.0-12.0	2023-2025	9.0-12.0	2023-2025

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային չգնանշվող արժեթղթերը ներկայացվում են ստորև.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	10,717	10,717
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	5.90	5.90	32,108	32,108
				42,825	42,825

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	59,543,837	(247,375)	59,296,462	56,576,391	(161,412)	56,414,979
Սպառողական վարկեր	18,690,174	(609,784)	18,080,390	19,066,578	(690,935)	18,375,643
Օվերդրաֆտ	1,718,426	(54,358)	1,664,068	1,448,796	(53,323)	1,395,473
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Շինարարություն	20,375,930	(151,930)	20,224,000	19,215,548	(158,248)	19,057,300
Արդյունաբերություն	19,027,794	(499,217)	18,528,577	19,032,967	(573,918)	18,459,049
Առևտուր	18,743,458	(925,267)	17,818,191	19,894,177	(924,423)	18,969,754
Ֆինանսական ծառայություններ	8,098,015	(140,414)	7,957,601	7,807,921	(152,525)	7,655,396
Այլ	22,507,858	(33,086)	22,474,772	21,286,559	(30,930)	21,255,629
Ընդամենը	168,705,492	(2,661,431)	166,044,061	164,328,937	(2,745,714)	161,583,223

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել վարկային պարտավորվածության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2023թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վարկառուներ, որոնց, այդ թվում նրանց հետ կապակցված անձանց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,494,986	-	-	11,494,986
Մարված ակտիվներ	(7,962,463)	(292,932)	(34,801)	(8,290,196)
- Փոխանցում Փուլ 1	59,183	(59,183)	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
- Փոխանցում Փուլ 2	(214,126)	249,132	(35,006)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(269,211)	(150,540)	419,751	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(257,714)	263,184	(305,207)	(299,737)
Վերականգնում	-	-	254,251	254,251
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(298,632)	(298,632)
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	78,668,69			
	4	469,777	813,966	79,952,437

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	17,300,376	-	-	17,300,376
Մարված ակտիվներ	(14,975,062)	(10,068)	(252,869)	(15,237,999)
- Փոխանցում Փուլ 2	-	4,043	(4,043)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(16,064)	(42,835)	58,899	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(379,268)	(267,980)	258,605	(388,643)
Վերականգնում	-	-	(6,595)	(6,595)
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(151,256)	(151,256)
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	82,479,649	2,554,211	3,719,195	88,753,055

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	64,056,358	1,240,312	1,154,013	66,450,683
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	48,294,738	-	-	48,294,738
Մարված ակտիվներ	(19,304,361)	(219,501)	(708,878)	(20,232,740)
- Փոխանցում Փուլ 1	215,531	(215,531)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(363,656)	424,746	(61,090)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(990,774)	(646,300)	1,637,074	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(16,089,797)	(123,610)	(172,415)	(16,385,822)
Վերականգնում	-	-	841,678	841,678
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,876,772)	(1,876,772)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	74,971,418	217,983	430,402	75,619,803
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	88,653,614	-	-	88,653,614
Մարված ակտիվներ	(37,429,072)	(4,546)	(201,346)	(37,634,964)
- Փոխանցում Փուլ 2	(3,605,784)	3,605,784	-	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(4,657,522)	(214,002)	4,871,524	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(37,382,987)	(734,168)	(945,841)	(39,062,996)
Վերականգնում	-	-	75,432	75,432
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(413,717)	(413,717)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	431,538	139,658	334,474	905,670
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ ¹				
- Փոխանցում Փուլ 1	16,524	(16,524)	-	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(2,342)	22,327	(19,985)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(1,842)	(33,999)	35,841	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(40,116)	28,261	6,298	(5,557)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	55,437	348	-	55,785
Վերականգնում	-	-	254,251	254,251
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(298,632)	(298,632)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	459,199	140,071	312,247	911,517

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	312,865	242,688	1,284,491	1,840,044

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- Փոխանցում Փուլ 2	-	3,357	(3,357)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(4)	(527)	531	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(49,161)	(67,603)	160,749	43,985
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	23,736	-	-	23,736
Վերականգնում	-	-	(6,595)	(6,595)
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(151,256)	(151,256)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	287,436	177,915	1,284,563	1,749,914

Հազար ՀՀ դրամ

	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	534,814	430,426	600,729	1,565,969
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				
- Փոխանցում Փուլ 1	61,169	(29,601)	(31,568)	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(6,325)	20,349	(14,024)	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(3,683)	(192,940)	196,623	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(195,310)	(32,025)	334,258	106,923
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	52,597	-	-	52,597
Վերականգնում	-	-	192,473	192,473
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(701,706)	(701,706)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	443,262	196,209	576,785	1,216,256

Հազար ՀՀ դրամ

	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Առևտրային վարկեր				
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	388,223	60,766	97,574	546,563
Տարեսկզբի մնացորդում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների փոփոխություններ՝				

Հազար ՀՀ դրամ

2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
- Փոխանցում Փուլ 1	9	-	(9)	-
- Փոխանցում Փուլ 2	(79)	79	-	-
- Փոխանցում Փուլ 3	(117)	(59,488)	59,605	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(28,466)	(676)	79,118	49,976
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	68,678	-	-	68,678
Վերականգնում	-	-	13,494	13,494
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(38,678)	(38,678)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	428,248	681	211,104	640,033

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ 21,252,206 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,542,703 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների դիմաց:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 35 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 36 ծանոթագրությունում: Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համա- կարգ- չային տեխնիկա և կապի սարքա- վորումներ	Փոխա- դրա- միջոցներ	Գրասեն- յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա- կան ակտիվ- ներ	Օգտա- գործման իրավունք հանդի- սացող ակտիվեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,803,322	213,026	915,252	166,067	2,033,434	677,857	1,026,593	11,835,551
Ավելացում	-	-	5,181	-	35,649	17,770	-	58,600
Վերադասակարգումներ	-	-	(49)	-	49	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	(22)	(17,682)	-	(17,704)
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,803,322	213,026	920,384	166,067	2,069,110	677,945	1,026,593	11,876,447
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,630,480	248,031	1,150,981	187,293	2,316,324	886,422	1,492,714	12,912,245
Ավելացում	-	3,056	160,519	-	120,807	26,560	28,461	339,403
Օտարում	-	-	-	-	(13,683)	-	-	(13,683)
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	21,253	21,253
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,630,480	251,087	1,311,500	187,293	2,423,448	912,982	1,542,428	13,259,218

Կուրսակված մաշվածություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համա- կարգ- չային տեխնիկա և կապի սարքա- վորումներ	Փոխա- դրա- միջոցներ	Գրասեն- յակային և այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութա- կան ակտիվ- ներ	Օգտա- գործման իրավունք հանդի- սացող ակտիվեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	339,842	63,218	468,923	86,360	1,136,703	210,086	260,989	2,566,121
Տարվա ծախս	54,343	3,432	32,721	4,626	49,569	17,512	29,146	191,349
Վերադասակարգումներ	-	-	(49)	-	49	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	-	(17,682)	-	(17,682)
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	394,185	66,650	501,595	90,986	1,186,321	209,916	290,135	2,739,788
<i>2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ</i>								
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	544,185	77,372	595,060	96,121	1,340,143	284,135	415,269	2,722,106
Տարվա ծախս	53,142	3,894	28,016	5,571	50,622	31,425	56,442	229,112
Վերադասակարգումներ	-	-	29	-	(29)	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-	(12,017)	-	-	(12,017)
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	(12,680)	(12,680)
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	597,327	81,266	623,105	101,692	1,378,719	315,560	459,031	2,926,521
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>								
Հաշվեկշիռային արժեք								
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,463,480	149,808	446,329	79,707	896,731	467,771	765,604	9,269,430
2022թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,409,137	146,376	418,789	75,081	882,789	468,029	736,458	9,136,659
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (աուդիտ անցած)	6,086,295	170,659	555,921	91,172	976,181	602,287	1,077,445	9,559,960
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	6,033,153	169,821	688,395	85,601	1,044,729	597,422	1,083,397	9,702,518

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվներ

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվները իրենցից ներկայացնում են գրասենյակային տարածքներ, որոնք վարձակալվել են Բանկի կողմից մասնաճյուղերում գործունեություն իրականացնելու համար:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի պայմանագրային պարտավորություններ):

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի սեփականությունը հանդիսացող հողատարածքների և շենքերի վերագնահատումը կատարվել է 2020թ-ի հունիսի 1-ի դրությամբ անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից աճ 2,661,164 հազար դրամ գումարով և վնաս 5,687 հազար դրամով: Ղեկավարությունը հիմք է ընդունել անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերագնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց իրական արժեքից:

Եթե վերագնահատված շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կունենան հետևյալ տեսքը՝

Հազար ՀՀ դրամ

Սկզբնական արժեք

Կուտակված մաշվածություն

Հաշվեկշռային արժեք

31 մարտի 2023

3,093,660

(1,149,128)

1,944,532

**31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)**

3,093,660

(1,128,843)

1,964,817

21 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

Անշարժ գույք

Այլ ակտիվներ

Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ

31 մարտի 2023

1,421,036

8,216

1,429,252

**31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)**

1,477,944

8,216

1,486,160

2023թ. մարտի 31-ին ավարտվող միջանկյալ ժամանակահատվածի ընթացքում Բանկի կողմից բռնագանձվել է 8,667 հազար ՀՀ դրամի գույք հաճախորդներին տրված վարկերի գրավների մասով, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 51,649 հազար ՀՀ դրամ:

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>31 մարտի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	1,279,592	1,518,273
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	274,677	493,553
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,554,269	2,011,826
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(7,315)	(13,790)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,546,954	1,998,039
Կանխավճարներ	633,932	438,893
Պահեստ	86,442	93,315
Կանխավճարներ հարկերի գծով	1,858	1,861
Այլ	331,186	169,551
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,053,418	703,620
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,600,372	2,701,656

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան</u>	<u>2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան</u>
	<u>Փուլ 1</u>	<u>Փուլ 1</u>
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	13,790	6,135
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(13,790)	(6,135)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	7,426	3,426
Զուտ դուրսգրում	(111)	(617)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	7,315	2,809

23 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>31 մարտի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Այլ վճարվելիք գումարներ բանկերին	13,882	274,694
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր – սփոթ գործարքներ արտարժույթով	4,230,205	-
Ընդամենը բանկերի նկատմամբ	4,244,087	274,694

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

պարտավորություններ

Բանկերից ստացված վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

24 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

իրավաբանական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

56,647,028

59,516,233

21,463,817

22,163,351

78,110,845

81,679,584

Ֆիզիկական անձինք

Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

40,283,901

44,214,161

103,978,517

103,369,235

144,262,418

147,583,396

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

222,373,263

229,262,980

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածու 4,793,090 հազար դրամ գումարով (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,778,314 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի կապակցված հաճախորդների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

25 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

31 դեկտեմբերի 2022
(աուդիտ անցած)

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

19,637,426

10,895,281

Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր

19,637,426

10,895,281

2023թ.-ի մարտի 27-ին Բանկը բաց տեղաբաշխմամբ թողարկել է պարտատոմսեր՝ 2 մլրդ. ՀՀ դրամ, 10 մլն. ԱՄՆ դոլար և 7 մլն. Եվրո ընդհանուր ծավալով: Պարտատոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվել են:

Պարտատոմսերի արժեկտրոնային տարեկան եկամտաբերությունը՝ 11%, 5.25% և 4% է, արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝ եռամսյակային, շրջանառության ժամկետը՝ 30 և 39 ամիս:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Այլ փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>31 մարտի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Փոխառություններ վարկային կազմակերպություններից	16,766,598	16,165,885
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառություններ	-	3,515,893
Փոխառություններ ՀՀ ԿԲ-ից	4,485,608	4,376,818
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	8,873,910	9,037,740
Ընդամենը այլ փոխառություններ	<u>30,126,116</u>	<u>33,096,336</u>

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու կազմակերպությունների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք խումբ): 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում են 16,767,168 հազար դրամ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 22,291,601 հազար դրամ):

Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառությունները՝ Բանկի կապված մեկ անձից ստացված գումարներն են (ծանոթագրություն 32):

27 Ստորադաս փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	<u>31 մարտի 2023</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)</u>
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	3,939,950	3,993,514
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	<u>3,939,950</u>	<u>3,993,514</u>

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

2016թ. ընթացքում Բանկը կապակցված անձից ստացել է 10,000 հազար ԱՄՆ դոլարի չափով ստորադաս փոխառություն, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2031 թվականը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,180,518	1,166,032
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	462,786	267,037
Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	620,110	620,110
Վճարվելիք գումարներ պետական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում	23,069	29,483
Վճարվելիք գումարներ	2,227,416	870,732
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,513,899	2,953,394
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	180,206	743,661
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	38,890	39,409
Սպասվող պարտքային վնասի գծով պահուստ ֆինանսական	92,298	80,560
Այլ	13,571	864
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	324,965	864,494
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,838,864	3,817,888

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տես ծանոթագրություն 20):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Հունվարի 1-ի դրությամբ	1,166,032	825,593
Ավելացում	28,461	466,121
Տոկոսի կուտակում	29,814	92,279
ՕԻՀ ակտիվի ճշգրտում	33,933	-
Վճարումներ	(77,722)	(217,961)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ	1,180,518	1,166,032

2023թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 6.6-10.42% (2022թ.՝ 6.6-10.42%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են համապատասխան հիմքում ընկած ակտիվներով: 2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 35-ում:

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Բանկն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով (ծանոթագրություն 13):

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	39,409	41,483
Եկամտի ճանաչում	(519)	(519)
Մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	38,890	40,964

29 Սեփական կապիտալ

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 23,000,000 հազ. դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,500 հատ հասարակ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով և 57,500 հատ արտոնյալ անժամկետ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Գեվորկյան Մարետա Ռուդիկի	22,999,300	100.0	22,980,100	99.9
Այլ բաժնետերեր	700	0.0	19,900	0.1
	23,000,000	100.0	20,000,000	100.0

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2023թ. Բանկի բաժնետերերը բաժնետիրական կապիտալը չեն ավելացրել: 2022թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 3,000,000 հազար դրամ գումարով՝ թողարկելով 2,250,000 հազար ՀՀ դրամի հասարակ և 750,000 հազար ՀՀ

դրամի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2023թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար շահաբաժիններ չեն կուտակվել (2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում 620,110 հազար դրամ):

Հասարակ բաժնետոմսերի գծով 2023թ.-ին Բանկը հայտարարել և վճարել է 2,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով շահաբաժիններ (2022թ.-ին՝ չի հայտարարել և վճարել):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

30 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Վարկային գծերի չօգտագործված մաս	15,702,497	14,799,173
Տրամադրված երաշխավորություններ	4,898,929	4,801,136
Ակրեդիտիվ	-	-
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	20,601,426	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստներ	(92,298)	(80,560)

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տես՝ ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազար ՀՀ դրամ	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	80,560	15,583
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	(6,660)	(8,762)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	18,398	37,797
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ մարտի 31-ի դրությամբ	92,298	44,618

31 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտավորումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

**2023թ. մարտի 31-ին ավարտված
եռամսյա ժամանակաշրջան**

**2022թ. մարտի 31-ին ավարտված
եռամսյա ժամանակաշրջան**

	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ</i>				
Վարկերի մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ, համախառն	19,408	324,702	1,303,101	466,284
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	455,234	55,870	8,991	35,990
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(357,053)	(59,204)	(484,939)	(60,480)
Վարկերի մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ, համախառն	117,589	321,368	827,153	441,794
Արժեզրկումից պահուստ	(5,549)	(2,458)	(1,345)	(2,433)
Վարկերի մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	112,040	318,910	825,808	439,361
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Ավանդների և ընթացիկ հաշիվների մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	1,076,511	2,423,478	4,575,344	1,377,014
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	7,068,830	35,191,019	238,026	1,032,708
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(6,434,907)	(36,461,862)	(372,249)	(1,021,505)
Ավանդների մնացորդը մարտի 31-ի դրությամբ	1,710,434	1,152,635	4,441,121	1,388,217
Ստորադաս փոխառություններ	3,939,950	-	4,927,355	-
Այլ փոխառություններ	-	-	5,412,812	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	995	7,662	16,067	10,617
Արժեզրկման (ծախս)/ հակադարձում	(3,753)	(456)	(839)	618
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	(91)	(25,816)	(54,828)	(19,705)
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների գծով	(87,100)	-	(108,066)	-
Տոկոսային ծախսեր այլ փոխառությունների գծով	(40,745)	-	(44,461)	-
Ջուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	4,646	-	-	-
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-	(527)	-	-

Բանկի հետ կապակցված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը ենթակա են վճարման 1-17 տարվա ընթացքում և դրանց արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 11-20% (2022թ.՝ 11-19%):

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2023թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան	2022թ. մարտի 31-ին ավարտված եռամսյա ժամանակաշրջան
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	153,786	65,746
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	153,786	65,746

33 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, շենքերը, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ անշարժ գույքի և բնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից

ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնք վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	426,099	22,028,574	-	22,454,673
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	426,099	22,028,574	42,825	22,497,498
Զուտ իրական արժեք	426,099	22,028,574	42,825	22,497,498

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)			
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	477,773	24,552,968	-	25,030,741
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566
Զուտ իրական արժեք	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում 1-ին և 2-րդ մակարդակների միջև փոխանցումներ չեն կատարվել:

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գնանշվող ներդրումներ

Բոլոր ցուցակված արժեթղթերը և պարտատուները թողարկվել են Հայաստանում հրապարակայնորեն գնանշվող ընկերությունների կողմից:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ գեղջված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի հունիսին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		Զուտ
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	25,684,246	-	25,684,246	-	26,947,262 (1,263,016)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		Զուտ
			Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված դրամական ապահովում	
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր (Ծանոթ. 16)	27,049,518		27,049,518	28,865,885	1,816,367

2023թ.-ին Բանկի կողմից տրամադրված 55,367 հազ. ՀՀ դրամ վարկերը հաշվանցվել են ՀՀ կառավարության պարտավորությունների հետ, քանի որ Բանկը հանդիսանում է տվյալ վարկերի սպասարկման գործակալ և այդ վարկերը տրամադրվել են ՀՀ կառավարության կողմից կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման ուղղված միջոցառումների շրջանակներում:

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 37.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ազումար		12 ամսից ավելի, ենթահանր ազումար		Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս		1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի			
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	85,654,952	-	85,654,952	-	-	-	85,654,952
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,668,894	-	25,668,894	-	-	-	25,668,894
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,545,247	806,408	10,351,655	768,008	-	768,008	11,119,663
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	6,955,527	3,075,503	10,031,030	6,433,373	6,033,095	12,466,468	22,497,498
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	1,074,631	1,321,308	2,395,939	21,519,409	6,180,377	27,699,786	30,095,725
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,753,406	36,206,835	41,960,241	71,911,747	52,172,073	124,083,820	166,044,061
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,546,954	-	1,546,954	-	-	-	1,546,954
	136,199,611	41,410,054	177,609,665	100,632,537	64,385,545	165,018,082	342,627,747
<i>Պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,244,087	-	4,244,087	-	-	-	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,329,530	69,749,733	173,079,263	49,266,460	27,540	49,294,000	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,911,969	4,911,969	14,725,457	-	14,725,457	19,637,426
Այլ փոխառություններ	329,099	1,702,378	2,031,477	18,137,471	9,957,168	28,094,639	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	16,858	38,505	55,363	-	3,884,587	3,884,587	3,939,950
Այլ ֆինանսական	2,713,271	821,999	3,535,270	782,554	196,075	978,629	4,513,899

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար		12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար		Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս		1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի			
պարտավորություններ	110,632,845	77,224,584	187,857,429	82,911,942	14,065,370	96,977,312	284,834,741
Զուտ Դիրք	25,566,766	(35,814,530)	(10,247,764)	17,720,595	50,320,175	68,040,770	57,793,006

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար		12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար		Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս		1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի			
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,969,092		88,969,092			-	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	27,033,349	-	27,033,349	-	-	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,261,176	855,362	4,116,538	776,478	-	776,478	4,893,016
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները	3,285,028	9,804,992	13,090,020	6,237,080	5,746,466	11,983,546	25,073,566
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	31,704	2,058,835	2,090,539	18,484,715	6,148,736	24,633,451	26,723,990
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,746,604	34,584,482	40,331,086	71,375,535	49,876,602	121,252,137	161,583,223
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,998,036	-	1,998,036			-	1,998,036
	130,324,989	47,303,671	177,628,660	96,873,808	61,771,804	158,645,612	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>							
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	-	274,694	-	-	-	274,694
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,404,494	70,329,181	182,733,675	46,513,332	15,973	46,529,305	229,262,980

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանր ագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանր ագումար	Ընդամենը
	1-ից 12 ամիս						
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ Թողարկված	-	-	-	-	-	-	-
պարտքային արժեթղթեր	-	4,957,174	4,957,174	5,938,107	-	5,938,107	10,895,281
Այլ փոխառություններ	1,221,183	3,753,790	4,974,973	18,383,867	9,737,496	28,121,363	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,467	40,563	58,030	-	3,935,484	3,935,484	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,171,545	797,638	1,969,183	765,243	218,968	984,211	2,953,394
	115,089,383	79,878,346	194,967,729	71,600,549	13,907,921	85,508,470	280,476,199
Զուտ Դիրք	15,235,606	(32,574,675)	(17,339,069)	25,273,259	47,863,883	73,137,142	55,798,073

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն, իր հերթին, բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի Խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման, իրականացման և վերահսկման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է “վատագույն դեպքերը”, որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ պարտքային ռիսկի համապարփակ չափի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, ըստ ժամկետայնության: Վարչությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Յուրաքանչյուր օր ռիսկերի ստորաբաժանման կողմից տրամադրվում է հաշվետվություն վարչության անդամներին, որը ներառում է բանկային նորմատիվները, բանկի ընթացիկ հաշվեկշիռը, եկամուտների և ծախսերի օրական փոփոխությունը և արտահաշվեկշռային հոդվածների փոփոխությունը:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանման կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

36.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված պարտավորվածությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	29,349,564	-	-	29,349,564
Ստանդարտ	56,317,788	-	-	56,317,788
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	85,667,352	-	-	85,667,352
Արժեզրկումից պահուստ	(12,400)	-	-	(12,400)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	85,654,952	-	-	85,654,952
<i>Հակադարձ հեղձանման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ</i>				
Ստանդարտ	25,684,246	-	-	25,684,246
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	25,684,246	-	-	25,684,246
Արժեզրկումից պահուստ	(15,352)	-	-	(15,352)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	25,668,894	-	-	25,668,894
<i>Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխադրվածություններ</i>				
Ստանդարտ	11,167,764	-	-	11,167,764
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	11,167,764	-	-	11,167,764
Արժեզրկումից պահուստ	(48,101)	-	-	(48,101)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	11,119,663	-	-	11,119,663

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

Ներքին վարկանիշեր

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	78,500,145	-	-	78,500,145
Ստանդարտ	168,549	289,402	-	457,951
Ցածր	-	180,375	-	180,375
Չաշխատող	-	-	813,966	813,966
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	78,668,694	469,777	813,966	79,952,437
Արժեզրկումից պահուստ	(459,199)	(140,071)	(312,247)	(911,517)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	78,209,495	329,706	501,719	79,040,920

Առևտրային վարկեր

Բարձր	82,474,326	-	-	82,474,326
Ստանդարտ	5,323	2,526,649	-	2,531,972
Ցածր	-	27,562	-	27,562
Չաշխատող	-	-	3,719,195	3,719,195
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	82,479,649	2,554,211	3,719,195	88,753,055
Արժեզրկումից պահուստ	(287,436)	(177,915)	(1,284,563)	(1,749,914)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	82,192,213	2,376,296	2,434,632	87,003,141

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ	30,164,572	-	-	30,164,572
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	30,164,572	-	-	30,164,572
Արժեզրկումից պահուստ	(68,847)	-	-	(68,847)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	30,095,725	-	-	30,095,725

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ	22,454,673	-	-	22,454,673
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	22,454,673	-	-	22,454,673

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	1,554,269	-	-	1,554,269
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,554,269	-	-	1,554,269
Արժեզրկումից պահուստ	(7,315)	-	-	(7,315)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,546,954	-	-	1,546,954

Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ

Բարձր	20,601,426	-	-	20,601,426
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	20,601,426	-	-	20,601,426
Արժեզրկումից պահուստ	(92,298)	-	-	(92,298)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	20,509,128	-	-	20,509,128

Հազար ՀՀ դրամ
Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Բարձր	27,822,349			27,822,349
Ստանդարտ	61,179,394			61,179,394
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	89,001,743	-	-	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստ	(32,561)	-	-	(32,561)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	88,969,182	-	-	88,969,182

Հակադարձ հեղուկացման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Ստանդարտ	27,049,518	-	-	27,049,518
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	27,049,518	-	-	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստ	(16,169)	-	-	(16,169)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	27,033,349	-	-	27,033,349

Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխադրվածություններ

Ստանդարտ	2,889,077	-	-	2,889,077
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,889,077	-	-	2,889,077
Արժեզրկումից պահուստ	(38,151)	-	-	(38,151)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,850,926	-	-	2,850,926

Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր

Բարձր	75,616,570	-	-	75,616,570
Ստանդարտ	201,469	301,702	-	503,171
Ցածր	-	158,414	-	158,414
Չաշխատող	-	-	813,610	813,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Արժեզրկումից պահուստ	(431,538)	(139,658)	(334,474)	(905,670)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,386,501	320,458	479,136	64,884,714

Առևտրային վարկեր

Բարձր	80,542,861	-	-	80,542,861
Ստանդարտ	6,806	2,836,221	-	2,843,027
Ցածր	-	34,830	-	34,830
Չաշխատող	-	-	3,816,454	3,816,454
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Արժեզրկումից պահուստ	(312,865)	(242,688)	(1,284,491)	(1,840,044)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	80,236,802	2,628,363	2,531,963	85,397,128

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները

Ստանդարտ	26,775,005	-	-	26,775,005
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,775,005	-	-	26,775,005
Արժեզրկումից պահուստ	(51,015)	-	-	(51,015)

Հազար ՀՀ դրամ
Ներքին վարկանիշեր

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք	26,723,990	-	-	26,723,990
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	25,030,741	-	-	25,030,741
Հաշվեկշռային արժեք - իրական արժեք	25,030,741	-	-	25,030,741
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	4,053,916	-	-	4,053,916
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,053,916	-	-	4,053,916
Արժեզրկումից պահուստ	(13,790)	-	-	(13,790)
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք	4,040,126	-	-	4,040,126
<i>Վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ</i>				
Բարձր	19,600,309	-	-	19,600,309
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	19,600,309	-	-	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստ	(80,560)	-	-	(80,560)
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք	19,519,749	-	-	19,519,749

*Արժեզրկումից պահուստը ներկայացնում է Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Վարկային պարտավորվածությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում:

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տես 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխառությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանիշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's ու Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտազանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վարթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են դեֆոլտի ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում ժամկետանց օրերով պայմանավորված) գործոններով, որոնք մատնանշում են դեֆոլտի ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեթղթի/իրական արժեթղթի՝ այլ համապատասխան արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- Մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես ձեռքբերված կամ ստեղծված արժեթղթված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտազանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտազանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտազանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի՝ պարտազանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուի համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուի պարտազանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտազանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չաշխատող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխառեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների

ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների առկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Պարտազանցման հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտազանցման հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Սա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուսրը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնազանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և գինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու դիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռին գումարելով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամեր փողեկավորություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (<Բ, ԿԲ, << Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցությունը ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա հաշվարկելու համար Բանկն օգտագործում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակ որպես ելակետային տվյալներ իր մոդելների համար, այդ թվում՝

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Ջուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանֆերտներ (արտահայտված ԱՄՆ դոլլարով)
- Գործազրկության մակարդակ, ընդամենը (ընդհանուր աշխատուժի տոկոս)
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի փոխարժեք
- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն հիմնականում տեղաբաշխված են << տարածքում:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Վարկային ներդրումների վերլուծությունը ըստ ճյուղերի ներկայացված է 19 ծանոթագրությունում:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում, դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետզնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
Անշարժ գույք	128,183,705	121,547,345
Շարժական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	1,542,640	4,088,253
Ընթացիկ հաշիվներ և ժամկետային ավանդներ	2,989,369	2,189,492
Պաշարներ	2,218,967	2,318,785
Երաշխիքներ	12,087,094	12,867,267
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	1,530,063	1,602,478
Այլ	1,353,017	1,269,865
Ապահովվածություն չունեցող	18,800,637	18,445,452
Ընդամենը վարկեր և փոխառվություններ (համախառն)	169,246,998	164,328,937

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ

		31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)
		Չուտ	Չուտ	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	տոկոսային եկամտի զգայունություն	տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
ՀՀ դրամ	+1	73,728	56,601	(481,120)	(501,782)
ՀՀ դրամ	-1	(73,728)	(56,601)	481,120	501,782

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ Բանկերին	12.1	3.1	-	12.0	2.7	-
տրամադրված վարկեր Բանկերում ներդրված ժամկետային	-	8.0	-	-	8.0	-
	-	-	6.7	-	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

	31 մարտի 2023			31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
ավանդներ						
Ներդրումային արժեթղթեր	10.3	8.5	-	10.3	8.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.0	8.4	9.0	13.4	8.7	8.5
Տոկոսաբեր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.9	4.3	5.5	10.0	4.3	5.6
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	11.0	5.0	-	10.7	5.3	-
Այլ փոխառություններ	6.4	9.4	-	6.3	7.1	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	9.3	-	-	9.3	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ

Արտարժույթ	31 մարտի 2023		31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	47,416	+5	72,815
Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	+5	46,434	+5	(60,343)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,917,622	64,502,440	3,234,890	85,654,952
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	22,829,464	2,839,430	-	25,668,894
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	866,210	1,819,971	8,433,482	11,119,663
Ներդրումային արժեթղթեր	47,242,063	5,351,160	-	52,593,223
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	83,996,414	81,914,662	132,985	166,044,061
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,319,868	180,860	46,226	1,546,954
Ընդամենը	174,171,641	156,608,523	11,847,583	342,627,747
<i>Պարտավորություններ</i>				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	10,473	4,230,205	3,409	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	88,071,477	129,578,284	4,723,502	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,010,094	14,627,332	-	19,637,426
Այլ փոխառություններ	21,252,206	8,873,910	-	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,939,950	-	3,939,950
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,911,422	485,315	117,162	4,513,899
Ընդամենը	118,255,672	161,734,996	4,844,073	284,834,741
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր-սփոթ գործարքների ազդեցությունը	32	6,074,798	(6,074,830)	-
Զուտ Դիրք	55,916,001	948,325	928,680	57,793,006
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	12,180,558	8,420,868	-	20,601,426

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,365,028	70,287,351	3,316,713	88,969,092
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	24,317,675	2,715,674	-	27,033,349
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,110,355	3,721,879	60,782	4,893,016
Ներդրումային արժեթղթեր	46,268,338	5,529,218	-	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և	79,358,543	82,205,751	18,929	161,583,223

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ ազատ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
փոխառություններ				
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,701,387	164,564	132,085	1,998,036
Ընդամենը	168,121,326	164,624,437	3,528,509	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>				
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	5	260,483	14,206	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	86,293,524	138,937,415	4,032,041	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,008,822	7,886,459	-	10,895,281
Այլ փոխառություններ	20,542,703	12,553,633	-	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,993,514	-	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,727,626	208,569	17,199	2,953,394
Ընդամենը	112,572,680	163,840,073	4,063,446	280,476,199
Կանոնավոր գնման պայմանագրեր-սփոթ գործարքների ազդեցությունը	-	671,931	(671,931)	-
Զուտ Դիրք	55,548,646	1,456,295	(1,206,868)	55,798,073
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	10,536,831	9,063,478		19,600,309

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը և Եվրոն: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը, և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն, անհրաժեշտության դեպքում, կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային

իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	<u>31 մարտի 2023, %</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2022, %</u>
Ն2/1 Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	41.38	42.40
Ն2/2 Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	148.12	143.94

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամ մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 մարտի 2023

					Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Հաշվեկշռայ ին արժեք	Հաշվեկշռայ ին արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	4,244,087	-	-	-	4,244,087	4,244,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	103,456,419	73,238,030	52,560,708	45,342	229,300,499	222,373,263
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,773,240	16,225,521	-	21,998,761	19,637,426
Այլ փոխառություններ	363,331	3,338,556	22,337,751	11,535,444	37,575,082	30,126,116
Ստորադաս փոխառություններ	17,241	332,387	1,399,294	5,160,313	6,909,235	3,939,950
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,722,822	920,333	1,009,553	219,462	4,872,170	4,513,899
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չզեղչված	110,803,900	83,602,546	93,532,827	16,960,561	304,899,834	284,834,741
Պարտքային ոչսկ պարունակող պարտավորություններ	393,974	5,002,847	14,694,876	509,729	20,601,426	20,601,426

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022 (աուդիտ անցած)

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսք ի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռայի ն արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	-	-	-	274,694	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,543,835	73,826,180	49,780,602	30,636	236,181,253	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,493,021	6,352,770	-	11,845,791	10,895,281
Այլ փոխառություններ	1,270,797	5,232,073	22,619,258	11,275,987	40,398,115	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,855	336,549	1,417,240	5,317,400	7,089,044	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,181,214	894,177	1,004,188	246,505	3,326,084	2,953,394
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ, չզեղչված	115,288,395	85,782,000	81,174,058	16,870,528	299,114,981	280,476,199
Պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	494,010	6,414,636	11,691,501	1,000,162	19,600,309	19,600,309

36.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,

- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են հտորհրդին:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առդիտանցած)	33,096,336	3,993,514	1,166,032	10,895,281	620,110	49,771,273
Դրամային հոսքերից	(2,826,031)	-	(77,722)	8,797,875	(2,000,000)	3,894,122
Վճարումներ	(3,911,637)	-	(77,722)	-	(2,000,000)	(5,989,359)
Ստացված գումար	1,085,606	-	-	8,797,875	-	9,883,481
Ոչ դրամային հոսքերից	(144,189)	(53,564)	92,208	(55,730)	2,000,000	(223,669)
Վարձակալության գծով պարտավորության ճշգրտում	-	-	33,933	-	-	33,933
Վարձակալության գծով պարտավորության ավելացում	-	-	28,461	-	-	28,461
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(135,651)	(51,238)	-	(58,979)	-	(245,868)
Հաշվեգրված տոկոսներ	534,450	87,100	29,814	185,242	-	836,606
Վճարված տոկոսներ	(542,988)	(89,426)	-	(181,993)	-	(814,407)
Շահաբաժնի հաշվեգրում	-	-	-	-	2,000,000	2,000,000
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	30,126,116	3,939,950	1,180,518	19,637,426	620,110	55,504,120

Հազար ՀՀ դրամ

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Պարտավորությունների զանազան շահաբաժինների գծով	Ընդամենը
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (առդիտ անցած)	27,607,361	4,872,881	825,593	5,822,097	571,000	39,698,932
Դրամային հոսքերից	2,597,420	-	(42,357)	3,875,892	-	6,430,955
Վճարումներ	(365,115)	-	(42,357)	-	-	(407,472)
Ստացված գումար	2,962,535	-	-	3,875,892	-	6,838,427
Ոչ դրամային հոսքերից	47,648	54,474	19,064	40,073	-	161,259
Փոխարժեքային և տարբերություններից օգուտ	51,638	57,618	-	37,486	-	146,742
Հաշվեգրված տոկոսներ	383,644	108,066	19,064	93,282	-	604,056
Վճարված տոկոսներ	(387,634)	(111,210)	-	(90,695)	-	(589,539)
2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ	30,252,429	4,927,355	802,300	9,738,062	571,000	46,291,146

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվում է 30.000.000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2023թ. մարտի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 մարտի 2023	31 դեկտեմբերի 2022
Հիմնական կապիտալ	56,520,374	57,018,534
Լրացուցիչ կապիտալ	6,562,992	7,757,242
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	63,083,366	64,775,776
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	296,892,700	249,827,345
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	21.25%	25.93%

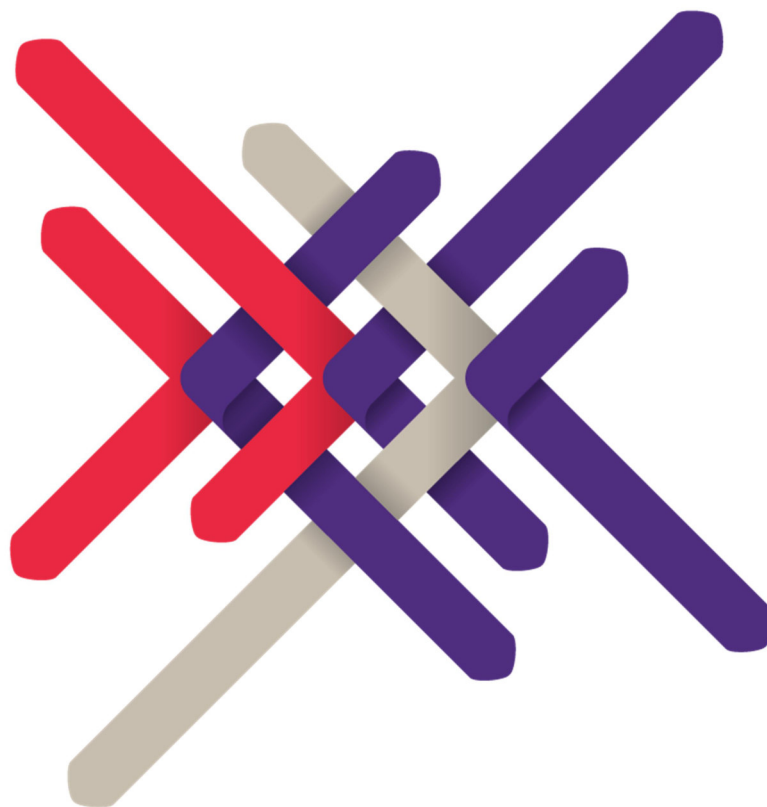
Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

Հավելված 7 Ֆինանսական հաշվետվություններ (2022թ)

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0015
Երևան Պլազա
Բիզնես Կենտրոն
Գրիգոր Լուսավորիչ 9
Հ. + 374 10 500 964

Grant Thornton CJSC

Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich street
0015 Yerevan, Armenia
T + 374 10 500 964

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքի ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ՄՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄ կանոնագիրք), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԷՄՄ կանոնների և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

- *Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ*

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4.4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 37.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավերությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավերությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխատվությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմները:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդել):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու համար, համապատասխան

դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե

այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

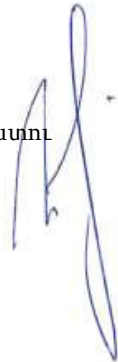
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի պատասխանատուն, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը՝ Էմիլ Վասիլյանն է:

Արմեն Հովհաննիսյան
Տնօրեն

Էմիլ Վասիլյան
Առաջադրանքի պատասխանատու

14 ապրիլի 2023թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2022	2021
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	20,957,238	15,796,564
Տոկոսային ծախսեր	6	(11,363,137)	(9,329,629)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		9,594,101	6,466,935
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	7,565,223	1,991,958
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(4,235,381)	(1,264,103)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		3,329,842	727,855
Զուտ առևտրային եկամուտ	8	26,888,707	1,897,430
Այլ գործառնական եկամուտներ	9	2,727,326	289,946
Այլ գործառնական ծախսեր	10	(1,160,851)	(1,126,937)
Գործառնական եկամուտ		41,379,125	8,255,229
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	11	(2,175,344)	(2,088,173)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	12	(5,580,282)	(2,427,603)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	20	(823,675)	(759,799)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	13	(1,860,478)	(1,503,136)
Շահույթ մինչև հարկումը		30,939,346	1,476,518
Շահութահարկի գծով ծախս	14	(5,214,947)	(348,492)
Տարվա շահույթ		25,724,399	1,128,026

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2022	2021
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք <i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
<i>Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)</i>			
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած գուտ վնաս		(1,133,460)	(758,840)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված գուտ վնաս		1,956	-
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(15,876)	(7,549)
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		203,671	136,591
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով գուտ վնաս		(943,709)	(629,798)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ շահութահարկից հետո		(943,709)	(629,798)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		24,780,690	498,228

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Ծանոթ.		
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	88,969,092	43,389,076
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	27,033,349	20,348,011
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	2,850,926	2,294,215
Ներդրումային արժեթղթեր	18	51,797,556	10,300,374
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	18	-	16,772,616
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	161,583,223	139,957,954
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	9,559,960	9,269,430
Բոնազանձված ակտիվներ	21	1,486,160	1,994,038
Այլ ակտիվներ	22	4,743,746	1,389,278
Ընդամենը՝ ակտիվներ		<u>348,024,012</u>	<u>245,714,992</u>
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	23	274,694	1,410,385
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	24	-	16,010,497
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	229,262,980	153,009,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	10,895,281	5,822,097
Այլ փոխառություններ և վարկեր	27	33,096,336	27,607,361
Ստորադաս փոխառություններ	28	3,993,514	4,872,881
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		4,776,679	12,910
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	14	970,430	759,792
Այլ պարտավորություններ	29	3,817,888	2,433,812
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		<u>287,087,802</u>	<u>211,939,362</u>

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի		
	Օանոթ.	2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	30	23,000,000	20,000,000
Գլխավոր պահուստ		3,500,000	2,000,000
Այլ պահուստներ		1,739,554	2,791,493
Զբաղիված շահույթ		32,696,656	8,984,137
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		60,936,210	33,775,630
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		348,024,012	245,714,992

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2023թ. ապրիլի 14-ին:

Կարեն Եղիազարյան

Վարչության նախագահ

Էմմա Ջանիկյան

Գլխավոր հաշվապահ, վարչության
անդամ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Զբաղյալած շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(695,483)	3,486,976	8,984,137	33,775,630
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	25,724,399	25,724,399
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից կամ իրացումից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(108,230)	108,230	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	(1,133,460)	-	-	(1,133,460)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրացումից շահույթին կամ վնասին և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին փոխանցված գուտ վնաս	-	-	1,956	-	-	1,956
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	(15,876)	-	-	(15,876)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	203,671	-	-	203,671
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(943,709)	(108,230)	25,832,629	24,780,690
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	3,000,000	-	-	-	-	3,000,000
Հատկացում պահուստին	-	1,500,000	-	-	(1,500,000)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(620,110)	(620,110)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	3,000,000	1,500,000	-	-	(2,120,110)	2,379,890
Հաշվեկշիռը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,000,000	3,500,000	(1,639,192)	3,378,746	32,696,656	60,936,210

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	20,000,000	1,000,000	(65,685)	3,594,693	9,319,394	33,848,402
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,128,026	1,128,026
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>						
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	(107,717)	107,717	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	(758,840)	-	-	(758,840)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում գուտ փոփոխություններ	-	-	(7,549)	-	-	(7,549)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	136,591	-	-	136,591
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(629,798)	(107,717)	1,235,743	498,228
Հատկացում պահուստին	-	1,000,000	-	-	(1,000,000)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	(571,000)	(571,000)
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	1,000,000	-	-	(1,571,000)	(571,000)
Հաշվեկշիռը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,000,000	2,000,000	(695,483)	3,486,976	8,984,137	33,775,630

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթ մինչև հարկումը	30,939,346	1,476,518
Ճշգրտումներ		
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	823,675	759,799
Հիմնական միջոցների օտարումից գուտ վնաս	104	5,100
Այլ ակտիվների օտարումից գուտ օգուտ	(79,002)	(2,176)
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	2,175,344	2,088,173
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների վերագնահատումից գուտ օգուտ	-	(67,344)
Զուտ (օգուտ)/վնաս ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(2,274,926)	508,868
Ստացվելիք տոկոսներ	(208,406)	(220,997)
Վճարվելիք տոկոսներ	1,195,492	716,754
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	92,279	81,019
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները</i>	<u>32,663,906</u>	<u>5,345,714</u>
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(6,903,191)	(2,246,795)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,589,698)	(1,560,272)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(41,691,830)	(37,791,440)
Բռնագանձված ակտիվներ	638,529	159,460
Այլ ակտիվներ	(3,702,969)	(448,852)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,011,029	(1,334,126)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(15,947,495)	(519,199)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	94,437,134	36,209,088
Այլ պարտավորություններ	1,800,505	225,954
Գործառնական (գործունեության համար օգտագործված)/գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը	<u>59,715,920</u>	<u>(1,960,468)</u>
Վճարված շահութահարկ	(36,869)	-
Գործառնական (գործունեության համար օգտագործված)/գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ	<u>59,679,051</u>	<u>(1,960,468)</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2022	2021
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(26,089,701)	(7,598,109)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների առք	(819,357)	(516,525)
Հիմնական միջոցների վաճառք	171,169	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ	(26,737,889)	(8,114,634)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	3,000,000	-
Վճարված շահաբաժիններ	(571,000)	(481,842)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	6,802,140	6,276,715
Այլ փոխառություններ և վարկեր	7,955,945	13,058,243
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(217,961)	(167,329)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ	16,969,124	18,685,787
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ	49,910,286	8,610,685
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա սկզբի դրությամբ	43,389,076	37,471,183
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(4,301,930)	(2,692,479)
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(28,340)	(313)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարվա վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	88,969,092	43,389,076
Լրացուցիչ տեղեկատվություն`		
Ստացված տոկոսներ	20,748,832	15,575,567
Վճարված տոկոսներ	(10,075,366)	(8,531,856)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 102-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԷՎՈԿԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ)՝ անվանափոխված «Պրոմեթեյ Բանկ» ՓԲԸ-ն է, որը հիմնադրվել է 01.06.1990թ. և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 02.10.1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկ (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N27 արտոնագրային համարով:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 13 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում, մեկ մասնաճյուղ՝ Գյումրիում, մեկ մասնաճյուղ՝ Արմավիրի քաղաքում, մեկ մասնաճյուղ՝ Վանաձոր քաղաքում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 438 (2021թ-ին՝ 369):

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հանրապետության 44/2 փող., Երևան 0010, Հայաստանի Հանրապետություն:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Ուկրաինիան և Ռուսաստանը հանդիսանում են Հայաստանի կարևոր առևտրային գործընկերներ, և Հայաստանի գործարար միջավայրը անմասն չի մնացել այս ազդեցությունից: Հատկանշական է, որ Հայաստանում պատերազմի արդյունքում 2022 թվականին նկատվել է որոշակի տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան: Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022թ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ: Ըստ ՀՀ ԿԲ և միջազգային

Ֆինանսական կազմակերպությունների տվյալների՝ 2022թ-ին Հայաստանում ՀՆԱ-ի աճը կազմել մոտ 13%:

Քանի որ ռազմական գործողությունները դեռ չեն դադարել, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել դրա վերջնական ազդեցությունը Հայաստանի գործարար միջավայրի վրա:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների և այլնի, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2022թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը» (ՀՀՄՄ 16 փոփոխություններ)
- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՄ 3 փոփոխություններ)
- «Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր» (ՀՀՄՄ 37 փոփոխություններ)
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ):

Որպես ՖՀՄՄ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՄ-ն հրապարակել է ՖՀՄՄ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկառուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները: Բանկը փոփոխությունը կիրառում է 2022թ-ի ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ:

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»
- Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (ՖՀՄՄ 17 և ՖՀՄՄ 4 փոփոխություններ),
- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՄ 8 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- Կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ)
- Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղջում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի թաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի գուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի

ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Զուտ առևտրային եկամուտ

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	420.06	542.61
ՀՀ դրամ/1 ՌՌԻԲ	5.59	6.42

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ինստիտուցիոնալ փոփոխության ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն չէ, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i)ստացված

հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս

4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են գուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են գուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտագանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 37.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրկված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է

վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտագանցման պահին պարտքի գումարը, պարտագանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 37.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառությանամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող

են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, ինչպես նաև մինչև 90 ժամկետով ավանդներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Բանկերի նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.8 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի

կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձում
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.9 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ հոդվածում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ հոդվածում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերը ճանաչվում են «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր»

հողվածում, իսկ համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է «Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ» հոդվածում:

4.10 Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության Ջուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում:

4.11 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի

բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք գեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքերը ներկայացված են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույթ (%)
Շենքեր	40	2.5
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-8	100-12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողի և շինությունների վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից և արտոնագրերից:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-10 տարվա ընթացում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.14 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

4.15 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.16 Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությանը գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

4.17 Ներգրված միջոցներ

Ներգրված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կենտրոնական բանկի և ֆինանսական կազմակերպությունների, հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Երբ Բանկը գնում է իրեն պատկանող արժեթղթերը, դրանք դուրս են գրվում հաշվեկշռից, և հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված գումարի տարբերությունն արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

4.18 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.18 ծանոթագրությունում:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրություններ, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ ծանոթագրություն 34):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեքիկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման

գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 37.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 32:

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
<i>Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,983,091	12,349,342
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	997,431	1,782,037
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	2,168,633	1,515,266
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	202,006	97,964
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,602,982	50,060
Այլ	3,095	1,895
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	<u>20,957,238</u>	<u>15,796,564</u>
<hr/>		
Հաճախորդների հաշիվներ	7,699,024	6,295,942
Ռեպո գործառնություններ	612,211	1,094,971
Այլ փոխառություններ և վարկեր	1,868,616	990,583
Ստորադաս փոխառություն	392,138	453,355
Թողարկված պարտատոմսեր	659,420	302,121
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	39,449	111,059
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	92,279	81,019
Այլ	-	579
Ընդամենը տոկոսային ծախս	<u>11,363,137</u>	<u>9,329,629</u>
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	<u>9,594,101</u>	<u>6,466,935</u>

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	1,153,488	644,552
Վճարային քարտերով գործառնություններ	2,394,126	1,072,269
Դրամարկղային գործառնություններ	895,782	148,718
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	63,324	93,833
Կանխիկ անկանխիկ արտարժույթի փոխարկումներ	3,054,842	14,553
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	3,661	18,033
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7,565,223	1,991,958
Կանխիկ/անկանխիկ արտարժույթի փոխարկումներ	1,831,957	144,529
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,683,660	904,717
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	681,987	188,747
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	1,303	20,627
Այլ ծախսեր	36,474	5,483
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4,235,381	1,264,103

8 Զուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ*	26,885,806	1,825,960
Զուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքներից	-	67,344
Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող արժեթղթերի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	3,470	4,126
Զուտ վնաս ածանցյալ գործիքների իրացումից	(569)	-
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	26,888,707	1,897,430

* 2022թ. արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը պայմանավորված է օտարերկրյա քաղաքացիների ներհոսքի արդյունքում Բանկի հաճախորդների քանակի և համապատասխան գործարքների աճով (ծանոթագրություն 2):

9 Այլ գործառնական եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	194,600	231,633
Եկամուտներ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	2,074	2,075
Շահաբաժիններից եկամուտ	3,047	-
Այլ ակտիվների վաճառքից գուտ եկամուտ	79,252	2,176
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից գուտ եկամուտ	1,089	-
Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	2,274,926	-
Այլ	172,338	54,062
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտներ	2,727,326	289,946

10 Այլ գործառնական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր	480,645	374,361
Վարկերի վաղաժամկետ մարումից վերադարձման ծախսեր	316,985	-
Գործառնական համակարգերի օգտագործման ծախսեր	91,815	91,586
Քարտերի թողարկման ծախսեր	41,966	26,573
Ինկասացիոն ծախսեր	39,134	28,644
Վարկերի զիջման ծախսեր	361	10,259
Ֆինանսական հաշտարարի գծով ծախսեր	24,673	21,732
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից գուտ վնաս	1,193	5,097
Այլ ակտիվների օտարումից գուտ վնաս	250	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից գուտ վնաս	-	508,868
Նախորդ ժամանակաշրջանների ծախսեր էական սխալների ուղղման արդյունքում	53,129	-
Այլ	110,700	59,817
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	1,160,851	1,126,937

11 Պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	28,340	-	-	28,340
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	3,986	-	-	3,986
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	33,067	-	-	33,067
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	(15,876)	-	-	(15,876)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	43,435	-	-	43,435
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	(160,134)	187,497	1,979,198	2,006,561
Այլ ակտիվներ	22	10,854	-	-	10,854
Ֆինանսական երաշխիքներ	31	64,977	-	-	64,977
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս		8,649	187,497	1,979,198	2,175,344

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	313	-	-	313
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	16	2,216	-	-	2,216
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	(5,808)	-	-	(5,808)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	(7,549)	-	-	(7,549)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18	7,580	-	-	7,580
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	(73,177)	(726,439)	2,886,538	2,086,922
Այլ ակտիվներ	22	6,129	-	-	6,129
Ֆինանսական երաշխիքներ	31	(1,630)	-	-	(1,630)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս/(ծախսի հակադարձում)		(71,926)	(726,439)	2,886,538	2,088,173

12 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	5,408,237	2,310,673
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	33,610	29,703
Անձնակազմի գծով այլ ծախսեր	138,435	87,227
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	5,580,282	2,427,603

13 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Գովազդի ծախսեր	320,334	348,697
Ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	325,265	231,192
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	195,380	92,096
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	215,890	163,358
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	159,999	163,290
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	111,778	71,080
Անվտանգության գծով ծախսեր	102,402	100,833
Գրասենյակային ծախսեր	88,221	67,038
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	57,153	55,228
Ապահովագրության գծով ծախսեր	66,382	62,715
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	98,323	75,403
Ակտիվների կարճաժամկետ վարձակալության ծախսեր	70,331	49,429
Այլ	49,020	22,777
Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	1,860,478	1,503,136

14 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	4,800,638	91,399
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	(18,335)
Հետաձգված հարկ	414,309	275,428
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	5,214,947	348,492

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)		Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	
	2022	2021	2021	2021
Շահույթ մինչև հարկումը	30,939,346	1,476,518		
Շահութահարկ	5,569,082	18	265,773	18
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր/(չհարկվող եկամուտ)	61,977	-	24,105	2
Արտարժույթի (դրական)/ բացասական փոխարժեքային տարբերություն	(416,112)	(1)	89,071	6
Նախորդ տարվա հարկի ճշգրտում	-	-	(18,335)	(1)
Զուտ (օգուտ)/վնաս ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	-	-	(12,122)	(1)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	5,214,947	17	348,492	24

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022					
	1 հունվարի 2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Այլ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,951)	(1,374)	-	(6,325)	-	(6,325)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(299)	(291)	-	(590)	-	(590)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(653)	4,535	-	3,882	3,882	-
Ներդրումային արժեթղթեր	169,819	4,178	203,671	377,668	377,668	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(177,216)	(407,036)	-	(584,252)	-	(584,252)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(736,357)	31,831	-	(704,526)	-	(704,526)
Այլ ակտիվներ	(1,194)	(9,444)	-	(10,638)	-	(10,638)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(8,139)	(464)	-	(8,603)	-	(8,603)
Այլ փոխառություններ և վարկեր	(18,805)	(14,841)	-	(33,646)	-	(33,646)
Այլ պարտավորություններ	18,003	(21,403)	-	(3,400)	-	(3,400)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(759,792)	(414,309)	203,671	(970,430)	381,550	(1,351,980)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021					
	1 հունվարի 2021	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Այլ Ջուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(8,685)	3,734	-	(4,951)	-	(4,951)
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(30,950)	30,651	-	(299)	-	(299)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	950	(1,603)	-	(653)	-	(653)
Ներդրումային արժեթղթեր	31,864	1,364	136,591	169,819	169,819	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	127,103	(304,319)	-	(177,216)	-	(177,216)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(772,237)	35,880	-	(736,357)	-	(736,357)
Այլ ակտիվներ	(1,336)	142	-	(1,194)	-	(1,194)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(5,338)	(2,801)	-	(8,139)	-	(8,139)
Այլ փոխառություններ և վարկեր	174	(18,979)	-	(18,805)	-	(18,805)
Ստորադաս փոխառություններ	(52)	52	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	21,162	(3,159)	-	18,003	18,003	-
Փոխանցված հարկային վնաս	16,390	(16,390)	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(620,955)	(275,428)	136,591	(759,792)	187,822	(947,614)

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	54,037,245	31,280,861
Կանխիկ դրամական միջոցներ	27,822,349	11,023,309
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	7,142,149	1,089,217
	89,001,743	43,393,387
Արժեզրկումից պահուստներ	(32,651)	(4,311)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,969,092	43,389,076

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները,

որոնք ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային միջոցների 4%-ի չափով և արտարժույթով ներգրաված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրաված միջոցների 6%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 12%-ը՝ արտարժույթով:

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Պահուստները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 31,507,738 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 21,141,006 հազար դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	4,311	3,998
Կորուստների գծով պահուստների գույս վերաչափում	(4,311)	(3,998)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվներ	32,651	4,311
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,651	4,311

16 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ	7,060,265	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	19,989,253	20,360,194
	27,049,518	20,360,194
Արժեզրկումից պահուստներ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների գծով	(16,169)	(12,183)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	27,033,349	20,348,011

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պայմանագրային կողմ), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պայմանագրի

զուտ գումարը կազմում է 7,060,265 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,174,783 հազար դրամ):

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	12,183	9,967
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(12,183)	(9,967)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվներ	16,169	12,183
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,169	12,183

Հակադարձ հետգնման համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական և կորպորատիվ պարտատոմսեր	28,865,885	27,049,518	21,926,478	20,360,194
Ընդամենը գրավադրված ակտիվներ և հակադարձ ռեպո պայմանագրերով տրամադրված վարկեր	28,865,885	27,049,518	21,926,478	20,360,194

2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հակադարձ ռեպո պայմանագրերով որպես գրավ ստացած և ռեպո պայմանագրերի ներքո վերագրավադրված արժեթղթեր (2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

17 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Բանկերին տրամադրված վարկեր	1,658,206
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	558,770
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,100,000	624,500
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	124,086	245,133
Այլ կարճաժամկետ պահանջներ	6,785	-
	2,889,077	2,299,299
Արժեզրկումից պահուստներ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվությունների գծով	(38,151)	(5,084)
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,850,926	2,294,215

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դեպոնացված գումարը բանկերում իրենից ներկայացնում է Master Card վճարային համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի ոչ մի բանկի տրված միջոցներ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	5,084	10,892
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	11,282	(7,405)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	21,785	1,597
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,151	5,084

18 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	25,811,381	3,638,825
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	963,624	-
Արժեզրկման գծով պահուստ	(51,015)	(7,580)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	26,723,990	3,631,245

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	7,580	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(515)	-
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	43,950	7,580
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	51,015	7,580

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	6.8-12.0	2024-2031	9.5-10.5	2024-2031
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	9.0-9.5	2025	-	-

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	24,552,968	5,385,976
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	477,773	1,240,328
Բաժնային գործիքներ	42,825	42,825
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	25,073,566	6,669,129

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր

ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	16,772,616
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	16,772,616

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարքային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	71,920	79,469
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(33,808)	(24,457)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	17,932	16,908
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,044	71,920

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2021թ.՝ նույնպես):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	6.4-11.8	2023-2037	6.4-10.0	2022-2037
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	9.0-12.0	2023-2025	7.5-11.0	2022-2049

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային չգնանշվող արժեթղթերը ներկայացվում են ստորև.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2022	2021	2022	2021
ԱրՔա	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	1.25	1.25	10,717	10,717
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի				
	Հանրապետություն	5.9	5.9	32,108	32,108
				42,825	42,825

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2022թ.			31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Արժեզրկման պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	56,576,391	(161,412)	56,414,979	40,868,629	(119,218)	40,749,411
Սպառողական վարկեր	19,066,578	(690,935)	18,375,643	23,903,937	(1,352,611)	22,551,326
Օվերդրաֆտ	1,448,796	(53,323)	1,395,473	1,678,117	(94,140)	1,583,977
	<u>77,091,765</u>	<u>(905,670)</u>	<u>76,186,095</u>	<u>66,450,683</u>	<u>(1,565,969)</u>	<u>64,884,714</u>
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Շինարարություն	19,215,548	(158,248)	19,057,300	12,278,117	(165,819)	12,112,298
Արդյունաբերություն	19,032,967	(573,918)	18,459,049	15,450,816	(84,132)	15,366,684
Առևտուր	19,894,177	(924,423)	18,969,754	22,564,464	(168,402)	22,396,062
Ֆինանսական ծառայություններ	7,807,921	(152,525)	7,655,396	4,215,242	(63,426)	4,151,816
Այլ	21,286,559	(30,930)	21,255,629	21,111,164	(64,784)	21,046,380
	<u>87,237,172</u>	<u>(1,840,044)</u>	<u>85,397,128</u>	<u>75,619,803</u>	<u>(546,563)</u>	<u>75,073,240</u>
Ընդամենը	<u>164,328,937</u>	<u>(2,745,714)</u>	<u>161,583,223</u>	<u>142,070,486</u>	<u>(2,112,532)</u>	<u>139,957,954</u>

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավը, այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 51,649 հազար դրամ (2021թ.՝ 79,263 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում:

2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վարկառուներ, որոնց, այդ թվում նրանց հետ կապակցված անձանց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 17,518,662 հազար դրամ՝ տրամադրված թվով չորս վարկառուների և նրանց հետ կապակցված անձանց):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	64,056,358	1,240,312	1,154,013	66,450,683
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	48,294,738	-	-	48,294,738
Մարված ակտիվներ	(19,304,361)	(219,501)	(708,878)	(20,232,740)
- փոխանցում Փուլ 1	215,531	(215,531)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(363,656)	424,746	(61,090)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(990,774)	(646,300)	1,637,074	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(16,089,797)	(123,610)	(172,415)	(16,385,822)
Վերականգնում	-	-	841,678	841,678
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,876,772)	(1,876,772)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>75,818,039</u>	<u>460,116</u>	<u>813,610</u>	<u>77,091,765</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	74,971,418	217,983	430,402	75,619,803
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	88,653,614	-	-	88,653,614
Մարված ակտիվներ	(37,429,072)	(4,546)	(201,346)	(37,634,964)
- փոխանցում Փուլ 2	(3,605,784)	3,605,784	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(4,657,522)	(214,002)	4,871,524	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(37,382,987)	(734,168)	(945,841)	(39,062,996)
Վերականգնում	-	-	75,432	75,432
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(413,717)	(413,717)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>80,549,667</u>	<u>2,871,051</u>	<u>3,816,454</u>	<u>87,237,172</u>

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	52,174,460	1,509,383	3,266,392	56,950,235
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	45,683,651	96,297	57,382	45,837,330
Մարված ակտիվներ	(29,370,194)	(380,308)	(710,028)	(30,460,530)
- փոխանցում Փուլ 1	2,869,226	(1,257,948)	(1,611,278)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(150,620)	1,152,909	(1,002,289)	-
- փոխանցում Փուլ 3	-	(141,862)	141,862	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(7,150,165)	261,841	5,084,351	(1,803,973)
Վերականգնում	-	-	1,409,422	1,409,422
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,481,801)	(5,481,801)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>64,056,358</u>	<u>1,240,312</u>	<u>1,154,013</u>	<u>66,450,683</u>

Հազար ՀՀ դրամ

2021

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	56,863,278	1,407,049	586,170	58,856,497
Սկզբնավորված նոր ակտիվներ	65,284,002	19,039	8,324	65,311,365
Մարված ակտիվներ	(41,944,144)	(1,240,075)	(123,323)	(43,307,542)
- փոխանցում Փուլ 1	167,132	(60,125)	(107,007)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(125,073)	143,065	(17,992)	-
- փոխանցում Փուլ 3	-	(125,354)	125,354	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(5,273,777)	74,384	(48,729)	(5,248,122)
Վերականգնում	-	-	110,787	110,787
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(103,182)	(103,182)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>74,971,418</u>	<u>217,983</u>	<u>430,402</u>	<u>75,619,803</u>

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	534,814	430,426	600,729	1,565,969
- փոխանցում Փուլ 1	79,985	(79,985)	-	-
- փոխանցում Փուլ 2	(7,316)	25,363	(18,047)	-
- փոխանցում Փուլ 3	(23,314)	(214,361)	237,675	-
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(311,221)	(27,671)	495,509	156,617
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում սկզբնավորված նոր ակտիվների գծով	158,590	5,886	53,702	218,178
Վերականգնում	-	-	841,678	841,678
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(1,876,772)	(1,876,772)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>431,538</u>	<u>139,658</u>	<u>334,474</u>	<u>905,670</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	388,223	60,766	97,574	546,563
- փոխանցում Փուլ 2	(33,111)	33,111	-	-
- փոխանցում Փուլ 3	(34,744)	(60,471)	95,215	-
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(169,749)	208,984	1,427,577	1,466,812
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում սկզբնավորված նոր ակտիվների գծով	162,246	298	2,410	164,954
Վերականգնում	-	-	75,432	75,432
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(413,717)	(413,717)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>312,865</u>	<u>242,688</u>	<u>1,284,491</u>	<u>1,840,044</u>

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	716,271	770,661	2,044,324	3,531,256
- փոխանցում Փուլ 1	74,502	(29,115)	(45,387)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(70,529)	600,661	(530,132)	-
- փոխանցում Փուլ 3	-	(76,748)	76,748	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(362,273)	(842,940)	3,114,454	1,909,241
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված նոր ակտիվների գծով	176,843	7,907	13,101	197,851
Վերականգնում	-	-	1,409,422	1,409,422
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(5,481,801)	(5,481,801)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	534,814	430,426	600,729	1,565,969

Հազար ՀՀ դրամ	2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	276,832	62,187	220,109	559,128
- փոխանցում Փուլ 1	511	(142)	(369)	-
- փոխանցում Փուլ 2	(1,373)	2,442	(1,069)	-
- փոխանցում Փուլ 3	-	(112,315)	112,315	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(84,780)	108,594	(242,743)	(218,929)
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում սկզբնավորված նոր ակտիվների գծով	197,033	-	1,726	198,759
Վերականգնում	-	-	110,787	110,787
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-	(103,182)	(103,182)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	388,223	60,766	97,574	546,563

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 20,542,703 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 14,902,415 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառությունների դիմաց:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 36 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 37 ծանոթագրությունում:

Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց վերաբերյալ բացահայտված է 33 ծանոթագրությունում:

20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակալ. հիմն. միջ. գծով կապ. ներդր.	Համակարգչային տեխնիկա և կապի սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային և այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գծով կապ. ներդրումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	
								Հոդ և շենքեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք</i>									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,748,877	199,043	843,906	159,610	1,966,242	36,094	627,375	1,026,593	11,607,740
Ավելացում	9,099	12,133	77,019	6,457	290,274	9,252	112,291	-	516,525
Վերադասակարգումներ	45,346	1,850	709	-	(2,559)	(45,346)	-	-	-
Օտարում	-	-	(6,382)	-	(220,523)	-	(61,809)	-	(288,714)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,803,322	213,026	915,252	166,067	2,033,434	-	677,857	1,026,593	11,835,551
Ավելացում	-	35,005	236,071	30,654	291,377	-	226,250	466,121	1,285,478
Վերադասակարգումներ	(2,342)	-	-	-	2,342	-	-	-	-
Օտարում	(170,500)	-	(342)	(9,428)	(10,829)	-	(17,685)	-	(208,784)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,630,480	248,031	1,150,981	187,293	2,316,324	-	886,422	1,492,714	12,912,245
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>									
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	123,228	49,762	347,210	68,854	1,147,828	-	208,648	144,406	2,089,936
Տարվա ծախս	216,614	13,456	128,428	17,506	204,033	-	63,179	116,583	759,799
Վերադասակարգումներ	-	-	(334)	-	334	-	-	-	-
Օտարում	-	-	(6,381)	-	(215,492)	-	(61,741)	-	(283,614)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	339,842	63,218	468,923	86,360	1,136,703	-	210,086	260,989	2,566,121
Տարվա ծախս	213,925	14,154	126,479	19,187	203,916	-	91,734	154,280	823,675
Վերադասակարգումներ	(1,057)	-	-	-	1,057	-	-	-	-
Օտարում	(8,525)	-	(342)	(9,426)	(1,533)	-	(17,685)	-	(37,511)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	544,185	77,372	595,060	96,121	1,340,143	-	284,135	415,269	3,352,285
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>									
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,463,480	149,808	446,329	79,707	896,731	-	467,771	765,604	9,269,430
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,086,295	170,659	555,921	91,172	976,181	-	602,287	1,077,445	9,559,960

2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 192,313 հազար դրամ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված են թվային համակարգերի վրա կատարված ներդրումները հաշվեկշռային արժեքով, 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսիք չկան:

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվներ

Օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվները իրենցից ներկայացնում են գրասենյակային տարածքներ, որոնք վարձակալվել են Բանկի կողմից մասնաձյուղերում գործունեություն իրականացնելու համար:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 1,013,113 հազար դրամ (2021թ. 655,206 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների սահմանափակումներ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների:

Պայմանագրային պարտավորություններ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի սեփականությունը հանդիսացող հողատարածքների և շենքերի վերջին վերագնահատումը կատարվել է 2020թ-ի հունիսի 1-ի դրությամբ անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից՝ կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից աճ 2,661,164 հազար դրամ գումարով և վնաս 5,687 հազար դրամով: Ղեկավարությունը հիմք է ընդունել անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի վերագնահատված արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց իրական արժեքից:

Եթե վերագնահատված շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա հաշվեկշռային արժեքները կունենան հետևյալ տեսքը՝

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Սկզբնական արժեք	3,093,660	3,266,502
Կուտակված մաշվածություն	(1,128,843)	(1,055,431)
	1,964,817	2,211,071

21 Բռնագանձված ակտիվներ

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ

Ֆինանսական ակտիվների մանրամասները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Անշարժ գույք	1,477,944	1,994,038
Այլ ակտիվներ	8,216	-
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,486,160	1,994,038

2022թ.-ի դեկտեմբերին ավարտվող տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բռնագանձվել է 51,649 հազար ՀՀ դրամի գույք հաճախորդներին տրված վարկերի գրավների մասով (2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 79,263 հազար դրամ):

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով:

22 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Դեբիտորական պարտքեր և այլ ստացվելիք գումարներ	1,518,273	1,061,047
Կարճաժամկետ պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ*	2,042,090	35,709
Դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	493,553	132,306
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,053,916	1,229,062
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(13,790)	(6,135)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,040,126	1,222,927
Կանխավճարներ	438,893	78,273
Պահեստ	93,315	31,552
Կանխավճարներ հարկերի գծով	1,861	55
Այլ	169,551	56,471
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	703,620	166,351
Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,743,746	1,389,278

Կարճաժամկետ պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ ներառում են 1,967,850 հազ. ՀՀ դրամ գումար, որը իրենից ներկայացնում է թղթադրամի (բանկնոտ) վաճառքի գործարք այլ ֆինանսական կազմակերպությանը, որի գծով վճարումը նախատեսվում է 5 օրացույցային օրվա ընթացքում:

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
	Փուլ 1	Փուլ 1
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,135	1,370
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	(6,135)	(1,370)
Տրամադրված նոր ֆինանսական ակտիվների կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	16,989	7,499
Զուտ դուրսգրում	(3,199)	(1,364)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,790	6,135

23 Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկեր բանկերից	-	1,400,626
Այլ վճարվելիք գումարներ բանկերին	274,694	13
Այլ կարճաժամկետ պարտավորություններ	-	9,746
Ընդամենը բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	274,694	1,410,385

Բանկերից ստացված վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես):

*Այլ վճարվելիք գումարներ բանկերին ներառում են ներգրավված վարկերի մարման համար ստացված գումարներ:

24 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ռեպո համաձայնագրեր ԿԲ-ի հետ	-	16,010,497
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	16,010,497

25 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	59,516,233	28,936,398
Ժամկետային ավանդներ	22,163,351	21,245,596
	<u>81,679,584</u>	<u>50,181,994</u>
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	44,214,161	16,287,758
Ժամկետային ավանդներ	103,369,235	86,539,875
	<u>147,583,396</u>	<u>102,827,633</u>
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	<u>229,262,980</u>	<u>153,009,627</u>

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով համապատասխանաբար 3,778,314 հազար դրամ գումարով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8,469,367 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի կապակցված հաճախորդների խումբ, որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս 21,419,441 հազար դրամ ընդհանուր գումարով):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2022թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Պարտատոմսի տեսակը	Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Անվանական արժեք	Քանակ	%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
AMPROMB26ER3	28.03.2022	ՀՀ դրամ	10,000	200,000	11.0	28.09.2024	2,000,000,000
AMPROMB25ER5	28.03.2022	ԱՄՆ դոլլար	100	100,000	5.0	28.09.2024	10,000,000

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ արժեթուղթ:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի պայմանագրային կողմ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես), որի մնացորդները գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

27 Այլ փոխառություններ և վարկեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկեր վարկային կազմակերպություններից	16,165,885	12,125,174
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառություններ	3,515,893	5,448,416
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	4,376,818	2,777,241
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	9,037,740	7,256,530
Ընդամենը այլ փոխառություններ և վարկեր	<u>33,096,336</u>	<u>27,607,361</u>

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք ֆինանսական կազմակերպություն, որի միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս): 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում են 22,291,601 հազար դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 24,912,541 հազար դրամ):

Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված փոխառությունները՝ Բանկի հետ կապակցված մեկ անձից ստացված գումարներն են (ծանոթագրություն 33):

28 Ստորադաս փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ֆիզիկական անձանց կողմից ստացված ստորադաս փոխառություն	3,993,514	4,872,881
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	<u>3,993,514</u>	<u>4,872,881</u>

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ փոխառության համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

2016թ. ընթացքում Բանկը կապակցված անձից ստացել է 10,000 հազար ԱՄՆ դոլարի չափով ստորադաս փոխառություն, որի մարման ժամկետը սահմանված է 2031 թվականը:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2021թ-ի ընթացքում՝ նույնպես):

29 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,166,032	825,593
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	267,037	195,867
Պարտավորություններ շահաբաժինների գծով	620,110	571,000
Վճարվելիք գումարներ պետական աջակցության ծրագրերի շրջանակներում	29,483	28,480
Վճարվելիք գումարներ	870,732	569,694
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,953,394	2,190,634
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	743,661	186,112
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	39,409	41,483
Ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստ ֆինանսական երաշխիքների գծով	80,560	15,583
Այլ	864	-
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	864,494	243,178
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	3,817,888	2,433,812

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի տարածքների համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրածեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տես ծանոթագրություն 20):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	825,593	911,903
Ավելացում	466,121	-
Տոկոսի կուտակում	92,279	81,019
Վճարումներ	(217,961)	(167,329)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>1,166,032</u>	<u>825,593</u>

2022թ. ՖՅՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 6.6-10.42% (2021թ.՝ 6.6-10.42%):

Վարձակալության գծով պարտավորությունները ապահովագրված են պայմանագրի առարկա հանդիսացող համապատասխան ակտիվներով: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 36-ում:

Վարձակալության գծով վճարներ, որոնք չեն ճանաչվում որպես պարտավորություն

Բանկն ընտրել է կարճաժամկետ վարձակալությունների (12 ամիս կամ ավելի պակաս ակնկալվող ժամկետով) հաշվառման համար չճանաչել վարձակալության գծով պարտավորություն: Նման վարձակալությունների համար կատարված վճարները ծախսագրվում են գծային հիմունքով (ծանոթագրություն 13):

Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	41,483	43,558
Եկամտի ճանաչում	(2,074)	(2,075)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>39,409</u>	<u>41,483</u>

30 Մեփական կապիտալ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 23,000,000 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 172,500 հատ հասարակ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով և 57,500 հատ արտոնյալ անժամկետ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 100,000 դրամ անվանական արժեքով:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրա- կան կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Գեվորկյան Մարետա Ռուդիկի	22,980,100	99.9	19,373,600	96.9
Այլ բաժնետերեր	19,900	0.1	626,400	3.1
	<u>23,000,000</u>	<u>100</u>	<u>20,000,000</u>	<u>100</u>

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2022թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 3,000,000 հազար դրամ գումարով՝ թողարկելով 2,250,000 հազար ՀՀ դրամի հասարակ և 750,000 հազար ՀՀ դրամի արտոնյալ բաժնետոմսեր: Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով:

Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում կուտակված շահաբաժինների գումարը 2022թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար կազմել է 620,110 հազար դրամ: (2021թ.-ին 571,000 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

31 Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը սրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Վարկերի և վարկային գծերի չօգտագործված մաս	14,799,173	10,412,638
Տրամադրված երաշխիքներ	4,801,136	2,569,078
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	19,600,309	12,981,716

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազար ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
	Փուլ 1	Փուլ 1
<i>Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ</i>		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	15,583	17,213
Կորուստների գծով պահուստների գուտ վերաչափում ներառյալ մարումները	46,579	(11,656)
Տրամադրված նոր երաշխիքների գծով պահուստների գուտ վերաչափում	18,398	10,026
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	80,560	15,583

32 Պայմանականություններ

Երավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի

հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

33 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի ուղղակի նշանակալից մասնակիցը և վերջնական վերահսկող է հանդիսանում Մարետա Գևորկյանը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022		2021	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	1,303,101	466,284	4,444,362	346,730
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	119,052	497,952	-	450,820
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(1,402,745)	(639,534)	(3,141,261)	(331,266)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, համախառն	19,408	324,702	1,303,101	466,284
Արժեզրկումից պահուստ	(1,796)	(2,002)	(506)	(3,051)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,612	322,700	1,302,595	463,233
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	4,575,344	13,629,300	6,384,974	1,513,807
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	23,858,710	56,834,027	2,584,086	14,763,680
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(27,357,543)	(68,039,849)	(4,393,716)	(2,648,187)
Ավանդներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,076,511	2,423,478	4,575,344	13,629,300
<i>Ստորադաս փոխառություն</i>	3,993,514	-	4,872,881	-
<i>Այլ փոխառություններ և վարկեր</i>	3,515,893	-	5,448,416	-
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ Ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային եկամուտ	24,195	48,961	154,169	40,367
Պարտքային կորուստների (ծախս)/հակադարձում	(1,290)	1,049	4,901	(1,701)
Տոկոսային ծախսեր	(637,775)	(58,313)	(911,507)	(70,620)
Զուտ եկամուտ ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից	-	-	67,344	-
Այլ գործառնական ծախսեր	-	(2,795)	-	-

Բանկի հետ կապակցված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-10 տարվա ընթացքում և դրանց արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 11-19% (2021թ.՝ 6-21%) :

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված հատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	2,278,886	496,311
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	2,278,886	496,311

34 Իրական արժեքի չափումը

Բանկի Խորհուրդը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ չգնանշվող առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, չգնանշվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, շենքերը, այնպես էլ ոչ-պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, ինչպես օրինակ վաճառքի համար պահվող ակտիվները:

Անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, ինչպես օրինակ անշարժ գույքի և բռնագանձված ակտիվների գնահատման մեջ: Անկախ գնահատողների ընդգրկումը յուրաքանչյուր տարի որոշվում է Բանկի Խորհրդի կողմից:

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1՝ նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2՝ Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3՝ ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

34.1 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	<u>Մակարդակ 1</u>	<u>Մակարդակ 2</u>	<u>Մակարդակ 3</u>	<u>Ընդամենը իրական արժեք</u>	<u>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք</u>
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	88,969,092	-	88,969,092	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	27,033,349	-	27,033,349	27,033,349
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	2,850,926	-	2,850,926	2,850,926
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	28,004,797	-	28,004,797	26,723,990
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	161,517,496	-	161,517,496	161,583,223
Այլ ակտիվներ	-	4,040,126	-	4,040,126	4,040,126
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	274,694	-	274,694	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	-	223,138,230	-	223,138,230	229,262,980
Այլ փոխառություններ և վարկեր	-	33,096,336	-	33,096,336	33,096,336
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	10,919,001	-	10,919,001	10,895,281
Մտորադաս փոխառություն	-	3,993,514	-	3,993,514	3,993,514
Այլ պարտավորություններ	-	2,953,394	-	2,953,394	2,953,394

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	43,389,076	-	43,389,076	43,389,076
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	20,348,011	-	20,348,011	20,348,011
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	2,294,215	-	2,294,215	2,294,215
Ամորտիզացված արժեքով չչափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	3,676,933	-	3,676,933	3,631,245
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	139,801,076	-	139,801,076	139,957,954
Այլ ակտիվներ	-	1,222,927	-	1,222,927	1,222,927
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	1,410,385	-	1,410,385	1,410,385
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	16,010,497	-	16,010,497	16,010,497
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	152,248,525	-	152,248,525	153,009,627
Այլ փոխառություններ և վարկեր	-	27,607,361	-	27,607,361	27,607,361
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6,016,754	-	6,016,754	5,822,097
Ստորադրաս փոխառություն	-	4,872,881	-	4,872,881	4,872,881
Այլ պարտավորություններ	-	2,190,634	-	2,190,634	2,190,634

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից,

որոնք գեղջվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք գեղջվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքերին:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով գեղջված դրամական հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Այլ փոխառություններ և վարկեր

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների և վարկերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք գեղջվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

34.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	477,773	24,552,968	-	25,030,741
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Ընդամենը	477,773	24,552,968	42,825	25,073,566

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Պետական և ոչ պետական պարտատոմսեր	1,240,328	5,385,976	-	6,626,304
Բաժնային գործիքներ	-	-	42,825	42,825
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պետական պարտատոմսեր	-	16,772,616	-	16,772,616
Ընդամենը	1,240,328	22,158,592	42,825	23,441,745

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում 1-ին և 2-րդ մակարդակների միջև նշանակալի փոխանցումներ չեն կատարվել:

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Գնանշվող ներդրումներ

Բոլոր ցուցակված արժեթղթերը և պարտատուները թողարկվել են Հայաստանում գրանցված ընկերությունների կողմից:

Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը զեղչելու նպատակով:

Չգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, արպես կանոն, դիտարկելի է:

34.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա՝ իրականացված անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողների կողմից: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են համաձայն ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցության: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են տնօրենների խորհրդի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Գնահատումը իրականացվել է կիրառելով համեմատական, ծախսային և եկամտային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքերի վերջին շուկայական գործարքների գները և ներառում են վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումներ, այդ թվում հողամասի չափը, գտնվելու վայրը, գրավադրումը և ներկայիս օգտագործումը և այլն:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2020 թվականի հունիսին:

Նշանակալի չդիտարկվող ներդրումը՝ վերոնշյալ հոդին հատուկ գործոնների ճշգրտումն է: Այս ճշգրտումների ծավալն ու ուղղությունը կախված է դիտարկվող շուկայում նմանատիպ գույքի գործարքների քանակից և բնույթից, որոնք կիրառվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած նրան, որ այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները նյութապես ազդեցություն չեն ունենա ընդհանուր գնահատման վրա:

35 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի

օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված համախառն գումարներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2022թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Մտացված/ տրամադրված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ (Օանոթ.16)	27,049,518	-	27,049,518	-	28,865,885	1,816,367

Հազար ՀՀ դրամ

	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված համախառն գումարներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/ Պարտավորությունների համախառն գումար հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	31 դեկտեմբերի 2021թ.		
				Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Մտացված/ տրամադրված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ գումար
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ (Օանոթ.16)	20,360,194	-	20,360,194	-	21,926,478	1,566,284
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ (Օանոթ. 18,24)	16,010,497	-	16,010,497	16,772,616	-	(762,119)

2022թ: դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված 122,555 հազ. ՀՀ դրամ վարկերը հաշվանցվել են ՀՀ կառավարության պարտավորությունների հետ, քանի որ Բանկը հանդիսանում է տվյալ վարկերի սպասարկման գործակալ և այդ վարկերը տրամադրվել են ՀՀ կառավարության կողմից կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման ուղղված միջոցառումների շրջանակներում:

36 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 37.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	88,969,092	-	88,969,092	-	-	-	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	27,033,349	-	27,033,349	-	-	-	27,033,349
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,219,086	855,362	2,074,448	776,478	-	776,478	2,850,926
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ	3,285,028	9,804,992	13,090,020	6,237,080	5,746,466	11,983,546	25,073,566
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	31,704	2,058,835	2,090,539	18,484,715	6,148,736	24,633,451	26,723,990
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5,746,604	34,584,482	40,331,086	71,375,535	49,876,602	121,252,137	161,583,223
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,040,126	-	4,040,126	-	-	-	4,040,126
	130,324,989	47,303,671	177,628,660	96,873,808	61,771,804	158,645,612	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	274,694	-	274,694	-	-	-	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,404,494	70,329,181	182,733,675	46,513,332	15,973	46,529,305	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	4,957,174	4,957,174	5,938,107	-	5,938,107	10,895,281
Այլ փոխառություններ և վարկեր	1,221,183	3,753,790	4,974,973	18,383,867	9,737,496	28,121,363	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,467	40,563	58,030	-	3,935,484	3,935,484	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,171,545	797,638	1,969,183	765,243	218,968	984,211	2,953,394
	115,089,383	79,878,346	194,967,729	71,600,549	13,907,921	85,508,470	280,476,199
Զուտ Դիրք	15,235,606	(32,574,675)	(17,339,069)	25,273,259	47,863,883	73,137,142	55,798,073
Կուտակված ձեռքվածք	15,235,606	(17,339,069)		7,934,190	55,798,073		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,389,076	-	43,389,076	-	-	-	43,389,076
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	20,348,011	-	20,348,011	-	-	-	20,348,011
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,763,725	434,859	2,198,584	95,631	-	95,631	2,294,215
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները	-	5,581,639	5,581,639	11,137,258	6,722,848	17,860,106	23,441,745
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	273,653	273,653	2,240,565	1,117,027	3,357,592	3,631,245
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,876,011	26,898,562	30,774,573	69,046,321	40,137,060	109,183,381	139,957,954
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,222,927	-	1,222,927	-	-	-	1,222,927
	70,599,750	33,188,713	103,788,463	82,519,775	47,976,935	130,496,710	234,285,173
<i>Պարտավորություններ</i>							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,410,385	-	1,410,385	-	-	-	1,410,385
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,010,497	-	16,010,497	-	-	-	16,010,497
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	51,437,727	54,294,904	105,732,631	47,270,246	6,750	47,276,996	153,009,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	20,697	20,697	5,801,400	-	5,801,400	5,822,097
Այլ փոխառություններ և վարկեր	213,700	1,035,797	1,249,497	18,558,963	7,798,901	26,357,864	27,607,361
Ստորադաս փոխառություններ	21,783	49,958	71,741	4,801,140	-	4,801,140	4,872,881
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	793,205	668,140	1,461,345	416,660	312,629	729,289	2,190,634
	69,887,297	56,069,496	125,956,793	76,848,409	8,118,280	84,966,689	210,923,482
Զուտ Դիրք	712,453	(22,880,783)	(22,168,330)	5,671,366	39,858,655	45,530,021	23,361,691
Կուտակված ձեռքի փոխարկ	712,453	(22,168,330)		(16,496,964)	23,361,691		

37 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն, իր հերթին, բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի Խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման, իրականացման և վերահսկման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ

վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է «վատագույն դեպքերը», որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ պարտքային ռիսկի համապարփակ չափի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, ըստ ժամկետայնության: Վարչությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Յուրաքանչյուր օր ռիսկերի ստորաբաժանման կողմից տրամադրվում է հաշվետվություն վարչության անդամներին, որը ներառում է բանկային նորմատիվները, բանկի ընթացիկ հաշվեկշիռը, եկամուտների և ծախսերի օրական փոփոխությունը և արտահաշվեկշռային հոդվածների փոփոխությունը:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

37.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում

է Բանկի ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանման կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

Բանկի ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը լավագույնս ներկայացնում է նրանց պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ առանց հաշվի առնելու պահվող գրավը կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցները:

37.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 37.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	27,822,349	-	-	27,822,349
Ստանդարտ	61,179,394	-	-	61,179,394
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	89,001,743	-	-	89,001,743
Արժեզրկումից պահուստ	(32,651)	-	-	(32,651)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	88,969,092	-	-	88,969,092
<i>Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ</i>				
Ստանդարտ	27,049,518	-	-	27,049,518
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	27,049,518	-	-	27,049,518
Արժեզրկումից պահուստ	(16,169)	-	-	(16,169)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	27,033,349	-	-	27,033,349
<i>Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>				
Ստանդարտ	2,889,077	-	-	2,889,077
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,889,077	-	-	2,889,077
Արժեզրկումից պահուստ	(38,151)	-	-	(38,151)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,850,926	-	-	2,850,926

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	75,616,570	-	-	75,616,570
Ստանդարտ	201,469	301,702	-	503,171
Ցածր	-	158,414	-	158,414
Չաշխատող	-	-	813,610	813,610
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	75,818,039	460,116	813,610	77,091,765
Արժեզրկումից պահուստ	(431,538)	(139,658)	(334,474)	(905,670)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	75,386,501	320,458	479,136	76,186,095
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	80,542,861	-	-	80,542,861
Ստանդարտ	6,806	2,836,221	-	2,843,027
Ցածր	-	34,830	-	34,830
Չաշխատող	-	-	3,816,454	3,816,454
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	80,549,667	2,871,051	3,816,454	87,237,172
Արժեզրկումից պահուստ	(312,865)	(242,688)	(1,284,491)	(1,840,044)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	80,236,802	2,628,363	2,531,963	85,397,128
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ	26,775,005	-	-	26,775,005
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	26,776,005	-	-	26,776,005
Արժեզրկումից պահուստ	(51,015)	-	-	(51,015)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	26,723,990	-	-	26,723,990
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	25,030,741	-	-	25,030,741
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	25,030,741	-	-	25,030,741
Արժեզրկումից պահուստ	(56,044)	-	-	(56,044)
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	4,053,916	-	-	4,053,916
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,053,916	-	-	4,053,916
Արժեզրկումից պահուստ	(13,790)	-	-	(13,790)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	4,040,126	-	-	4,040,126

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ներքին վարկանիշեր				
<i>Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	19,600,309	-	-	19,600,309
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	19,600,309	-	-	19,600,309
Արժեզրկումից պահուստ*	(80,560)	-	-	(80,560)

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Վարկանիշեր				
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	11,023,309	-	-	11,023,309
Ստանդարտ	32,370,078	-	-	32,370,078
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	43,393,387	-	-	43,393,387
Արժեզրկումից պահուստ	(4,311)	-	-	(4,311)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	43,389,076	-	-	43,389,076
<i>Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ</i>				
Ստանդարտ	20,360,194	-	-	20,360,194
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	20,360,194	-	-	20,360,194
Արժեզրկումից պահուստ	(12,183)	-	-	(12,183)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	20,348,011	-	-	20,348,011
<i>Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>				
Ստանդարտ	2,299,299	-	-	2,299,299
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,299,299	-	-	2,299,299
Արժեզրկումից պահուստ	(5,084)	-	-	(5,084)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	2,294,215	-	-	2,294,215
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	63,783,787	-	-	63,783,787
Ստանդարտ	272,571	923,493	-	1,196,064
Ոչ ստանդարտ	-	316,819	-	316,819
Չաշխատող	-	-	1,154,013	1,154,013
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	64,056,358	1,240,312	1,154,013	66,450,683
Արժեզրկումից պահուստ	(534,814)	(430,426)	(600,729)	(1,565,969)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	63,521,544	809,886	553,284	64,884,714

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Վարկանիշեր				
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	74,952,031	-	-	74,952,031
Ստանդարտ	19,387	209,971	-	229,358
Ոչ ստանդարտ	-	8,012	-	8,012
Չաշխատող	-	-	430,402	430,402
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	74,971,418	217,983	430,402	75,619,803
Արժեզրկումից պահուստ	(388,223)	(60,766)	(97,574)	(546,563)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	74,583,195	157,217	332,828	75,073,240
<i>Անորոշիզագված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ</i>				
Ստանդարտ	3,638,825	-	-	3,638,825
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	3,638,825	-	-	3,638,825
Արժեզրկումից պահուստ	(7,580)	-	-	(7,580)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	3,631,245	-	-	3,631,245
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	23,398,920	-	-	23,398,920
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	23,398,920	-	-	23,398,920
Արժեզրկումից պահուստ	(71,920)	-	-	(71,920)
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	1,229,062	-	-	1,229,062
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,229,062	-	-	1,229,062
Արժեզրկումից պահուստ	(6,135)	-	-	(6,135)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	1,222,927	-	-	1,222,927
<i>Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	12,981,716	-	-	12,981,716
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	12,981,716	-	-	12,981,716
Արժեզրկումից պահուստ*	(15,583)	-	-	(15,583)

*Արժեզրկումից պահուստը ներկայացնում է ֆինանսական երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները: Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում:

37.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Պարտքային ռիսկի էական աճ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք էական է աճել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո: Գնահատում կատարելիս, Բանկը օգտագործում է ֆինանսական գործիքի մարման ակնկալվող ժամկետի ընթացքում պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունները, այլ ոչ թե ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարի փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի էական աճը որոշելու համար, Բանկը հաշվի է առնում ապագային միտված ինչպես քանակական, այնպես էլ ապագային միտված որակական չափանիշներ:

Այնուամենայնիվ, եթե ապագային միտված տեղեկատվությունը (ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային կերպով) հասանելի չէ առանց չարդարացված ծախսերի կամ ջանքերի, Բանկը օգտագործում է ժամկետանց օրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը որոշելու համար, թե արդյոք առկա է պարտքային ռիսկի էական աճ սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխաստվությունների չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխաստվությունների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխաստվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտազանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքից, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտազանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:
- Փորձաշրջանում գտվող վարկեր. գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ վերանայման պահին աշխատող կամ վերանայման պահին չաշխատող, այն վարկերի համար, որոնք գտնվում են փորձաշրջանում (առողջացման ժամանակաշրջանից հետո ընկած ժամանակաշրջան): Միաժամանակ այդ վարկերը չպետք է ունենան 30 օրից ավել ժամկետանց օր կամ քիչ հավանական վճարման որևէ չափանիշ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների չափանիշներ

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները ներկայացված են հետևյալ պարագրաֆներում: Պարտքային ռիսկի էական աճը սահմանելիս ներկայացված բոլոր չափանիշներն ունեն նույն կշիռը:

- 30 օր ժամկետանց – Վարկերի ու փոխատվությունների 30 օրից ավել ժամկետանց լինելը պարտքային ռիսկի էական աճի ցուցիչ է:
- 7 և ավել ժամկետանց օրեր հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար - Հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների համար 7 և ավել ժամկետանց օրերը վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին:
- Ժամկետանց – 30 օրից տարբերվող ժամկետանց: Պարտքային ռիսկի էական աճ է դիտարկվում այն դեպքում, եթե, չնայած հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց օրերը 30-ից քիչ են, վերջին 6 ամսվա ընթացքում 60-ից ավել ժամկետանց օրերի առնվազն մեկ դեպք է գրանցվել:
- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում կորպորատիվ վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած BB մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտագանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:
- Համեմատական փոփոխություն 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ: 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության մեջ էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցում («փուլ 3») վերջին 12 ամիսների ընթացքում - գոյություն ունի պարտքային ռիսկի էական աճ, անկախ այն հանգամանքի, որ հաշվետու օրվա դրությամբ մնացորդները չեն դասակարգվում որպես պարտագանցման դեպք, եթե մնացորդը վերջին 12 ամիսների ընթացքում ամենաքիչը մեկ անգամ գտնվել է 3-րդ փուլում:

Ներդրումային արժեթղթերի չափանիշներ

Ստորև ներկայացված են արժեթղթերի պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշները, որոնք բոլորն էլ որոշման մեջ ունեն հավասար կշիռ.

- 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն - 12-ամսյա պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական փոփոխությունը դիտարկվում է որպես պարտագանցում տեղի ունենալու հավանականության փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար: Դա վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:
- Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության համեմատական փոփոխություն գործիքի ամբողջ ժամկետի համար - պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության էական աճը գործիքի ամբողջ ժամկետի համար վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի

մասին: Այս չափանիշը օգտագործվում է այն դեպքում, երբ Բանկը ունի վարկանիշային ներքին համակարգ:

- Արտաքին վարկանիշային ցուցանիշի փոփոխություն - այս չափանիշի շրջանակներում հաշվի է առնվում երկրի (սուվերեն) վարկանիշը: Վարկանշային ցուցանիշի էական փոփոխությունը վարկանիշային գործակալության կողմից (Standard & Poor's, Moody's և Fitch) վկայում է պարտքային ռիսկի էական աճի մասին: Պարտքային ռիսկի էական աճը հաշվի է առնվում, երբ ըստ S&P գործակալության սխեմայի (կամ համարժեք Moody's և Fitch գործակալությունների սխեմաներով) վարկանիշային ցուցանիշը սկսած B2 մակարդակից ամեն անգամ մեկ մակարդակով իջնում է: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական հաստատությունները չունեն կորպորատիվ վարկանիշ վերոնշյալ վարկանիշային գործակալությունների կողմից և Բանկը չունի համարժեք ներքին վարկանիշային համակարգ, կիրառվում է կորպորատիվ պարտագանցման վարկանիշը, որը համապատասխանում է տվյալ երկրի սուվերեն վարկանիշին:

Էական վատթարացման կարգավիճակից դուրս գալու չափանիշներ

Եթե առկա չէ Բանկի կողմից պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման չափանիշներից որևիցե մեկը, ապա տեղի է ունենում փուլ 2-ից անցում փուլ 1-ին, բացառությամբ վերանայված պարտքերի, որոնց համար կիրառվում է փորձաշրջան:

Պարտքային ռիսկի մակարդակներ

Բանկը առանձնացնում է պարտքային ռիսկի մակարդակները տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք կանխատեսում են պարտագանցում տեղի ունենալու ռիսկը և հիմնվում են վարկային փորձված դատողության վրա: Պարտքային ռիսկի մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական (հիմնականում վարկերի ժամկետանց օրերով պայմանավորված՝ ոչ ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են որպես բարձր վարկանիշ ունեցող, մինչև 30 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ստանդարտ վարկանիշ ունեցող, ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ ոչ ստանդարտ կամ ցածր և ավելի քան 90 օր ժամկետանց ֆինանսական ակտիվները՝ չաշխատող վարկանիշ ունեցող) գործոններով, որոնք մատնանշում են պատագանցում տեղի ունենալու ռիսկը: Այս գործոնները տարբերվում են կախված ռիսկի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորությունների համար միջին 12-ամսյա PD-ները ըստ յուրաքանչյուր վարկանիշի.

Հազար ՀՀ դրամ	Վարկանիշ	2022	2021
		12-ամսյա PD –ի միջակայք	12-ամսյա PD –ի միջակայք
Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր	Բարձր, Ստանդարտ	0.50-8.77%	0.54-9.21%
	Ոչ ստանդարտ	10.93-68.90%	4.75-75.61%
	Չաշխատող	89.65-100%	76.31-100%
Վարկեր կոմերցիոն հաճախորդներին	Բարձր, Ստանդարտ	0.24-0.73%	1.61-11.13%
	Ոչ ստանդարտ	11.13-12.22%	22.96-40.79%
	Չաշխատող	89.17-100%	89.84-100%

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի գնահատման համակարգի քարտեզագրումը և գործընկերների արտաքին վարկանիշները.

Միջազգային արտաքին վարկանիշային գործակալության (S&P) վարկանիշ	Վարկանիշ	2022	2021
		12-ամսյա PD	12-ամսյա PD
AAA -ից A-	Բարձր	0.001-0.026%	0.001-0.025%
BBB+ -ից B-	Ստանդարտ	0.045-3.231%	0.043-3.472%
CCC+ to CC	Ոչ ստանդարտ	5.519-27.516%	6.003-31.025%
D	Չաշխատող	100%	100%

Խմբային կամ անհատական գնահատում

Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է անհատական կամ խմբային հիմունքներով: Ակտիվների դասերը, որտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկները կատարվում են անհատական հիմունքներով, ներառում են.

- փուլ 3-ում գտնվող անհատապես նշանակալից վարկեր՝ ֆինանսական ակտիվների դասից անկախ,
- խոշոր և առանձնահատուկ վարկեր
- գանձապետական, առևտրային և միջբանկային հարաբերություններ, ինչպիսիք են բանկերում պահվող միջոցները, հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը և ամորտիզացված արժեքով/իրական արժեքով՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները,
- մնացորդներ, որոնք դասակարգվել են որպես զնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, եթե սկզբնական վարկը ապաճանաչվել է, իսկ նոր վարկը ճանաչվել է պարտքի վերակազմավորման արդյունքում:

Բանկը խմբավորում է ակտիվները, որոնց ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն հաշվարկվում անհատական հիմունքներով, ըստ համանման պարտքային ռիսկով առանձին դասերի՝ հիմնվելով վարկերի բնութագրերի վրա, ինչպես օրինակ՝

- վարկի տեսակը (կորպորատիվ, հիփոթեք, վարկային քարտ, սպառողական վարկ և այլն)
- հաճախորդի տեսակը (օրինակ՝ ֆիզիկական անձ կամ իրավաբանական անձ կամ ըստ տնտեսության ճյուղի),
- գրավի տեսակը (օրինակ՝ գույք, ստացվելիք գումարներ և այլն),
- արժույթ
- այլ բնորոշ հատկանիշներ:

Պարտագանցման սահմանում և «առողջացում»

Բանկը համարում է ֆինանսական գործիքը պարտագանցման ենթարկված, և, հետևաբար, Փուլ 3-ում դասակարգված (արժեզրկված)՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պայմանագրային վճարումները 90 օր ժամկետանց են:

Բանկը միջբանկային հաշիվները համարում է պարտագանցման ենթարկված և անհապաղ գործողություններ է կատարում, երբ պահանջվող վճարումները չեն կատարվում մինչև աշխատանքային օրվա ավարտը, ինչպես նշված է անհատական պայմանագրերով:

Որպես որակական գնահատման մի մաս՝ առ այն՝ արդյոք հաճախորդը վճարունակ է, Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքեր, որոնք կարող են մատնացույց անել «քիչ հավանական

վճարման» կարգավիճակը: Նման դեպքերում Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը կարող է հանգեցնել հաճախորդի պարտագանցման ենթարկված լինելուն, և, հետևաբար, գնահատվում է՝ արդյոք պետք է վարկը դասակարգել Փուլ 3-ում՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկների համար, թե արդյոք Փուլ 2-ում դասակարգումը բավարարում է: Նման իրադարձությունները ներառում են.

- դատավարություն, պարտքի հավաքագրման համար իրավական գործողությունների կատարում կամ հարկադիր կատարում,
- պարտապանի լիցենզիայի կասեցում,
- վարկառուի համարվում է համավարկառու, երբ հիմնական վարկառուն պարտագանցման ենթարկված է,
- նույն մնացորդի բազմակի վերաձևակերպում,
- կան հիմնավոր մտավախություններ վարկառուի ապագա ունակության վերաբերյալ՝ կայուն և բավարար դրամական հոսքերի ստեղծման հետ կապված,
- վարկառուի վարկերի օգտագործման մակարդակը՝ վարկային լծակը, զգալիորեն ավելացել է կամ առկա են վարկային լծակի նման փոփոխության համար արդարացված սպասումներ. հաշվետու ժամանակահատվածում կապիտալը 50%-ով կրճատվել է վնասների պատճառով,
- պարտքերի ծածկման գործակիցը ցույց է տալիս, որ պարտքը կայուն չէ,
- հիմնական հաճախորդի կամ վարձակալի կորուստ,
- փոխկապակցված և կարևոր հաճախորդ դիմել է սնանկ ճանաչվելու համար,
- վերաձևակերպում՝ վարկի զգալի մասի զիջմամբ,
- վարկային կազմակերպությունը սնանկության գործառույթ է սկսում փոխառուի նկատմամբ:

Ըստ Բանկի քաղաքականության՝ ֆինանսական գործիքը համարվում է «առողջացած», և հետևաբար վերադասակարգվում Փուլ 3-ից, եթե առնվազն երեք անընդմեջ ամիսների ընթացքում պարտագանցման սահմանված չափանիշներից որևէ մեկը բացակայել է: Ակտիվի՝ առողջանալուց հետո Փուլ 2-ում կամ Փուլ 1-ում դասակարգելու որոշումը կախված է առողջացման պահին ճշգրտված ռիսկի մակարդակից, և արդյոք սա նշանակում է, որ սկզբնական ճանաչման համեմատ եղել է պարտքային ռիսկի զգալի աճ: Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների «առողջացման» չափանիշն ավելի մեղմ է, քան վերանայված և չափաստող պարտքերի վերաբերյալ 12-ամսյա պահանջը:

Վերանայված և փոփոխված վարկեր

Բանկը երբեմն զիջումներ կամ փոփոխություններ է կատարում վարկի սկզբնական պայմաններում՝ արձագանքելով վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին՝ գրավը սեփականություն վերցնելու կամ այլ կերպ այն հավաքագրելու փոխարեն: Բանկը համարում է վարկը վերանայված այն ժամանակ, երբ կատարում է զիջումներ կամ փոփոխություններ՝ ելնելով վարկառուի ներկա կամ ապագային առնչվող ֆինանսական դժվարություններից, և դրանք չէր կատարի, եթե վարկառուն ֆինանսապես առողջ լիներ: Ֆինանսական դժվարությունների ցուցիչներ են ֆինանսական ցուցանիշների ձախողումները կամ պարտքային ռիսկերի բաժնի կողմից բարձրացված էական մտահոգությունները: Վերանայման միջոցառումները կարող են ընդգրկել վճարման պայմանավորվածությունների երկարաձգում և վարկավորման նոր պայմանների համաձայնեցում: Պայմանների վերանայումից հետո ցանկացած արժեզրկում չափվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի կիրառմամբ, որը հաշվարկվում է պայմանների փոփոխությունից առաջ: Դա Բանկի՝ վերանայված վարկերի վերահսկման քաղաքականությունն է, ինչը կօգնի ապահովել ապագա վճարումների հավանականությունը:

Ապաճանաչման վերաբերյալ որոշումները և Փուլ 2-ի ու Փուլ 3-ի միջև դասակարգումը կատարվում է դեպք առ դեպք:

Բանկը «առողջացման» ժամանակաշրջան է սահմանում վերանայումից հետո ընկած 12-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է միայն վերանայված և չաշխատող պարտքերի համար (բացառելով արտոնյալ ժամանակահատվածը): Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ վերանայումից անմիջապես հետո հնարավոր չէ որոշել ֆինանսական դժվարությունների ասկայությունը՝ անհրաժեշտ է օգտագործել «առողջացման» ժամանակաշրջանը՝ որոշելու համար արդյոք պարտքն արդյունավետ է «առողջացել»: Այսպիսով, բոլոր վերանայված և չաշխատող պարտքերը վերանայումից հետո՝ «առողջացման» ժամանակաշրջանում, պետք է մնան 3-րդ փուլում, անկախ պարտավորության դրական դրսևորումից (ժամկետանց օրերի բացակայություն և այլն):

Բանկը փորձաշրջան է համարում «առողջացման» ժամանակաշրջանից հետո ընկած 24-ամսյա ժամանակաշրջանը, որը կիրառվում է վերանայված և աշխատող պարտքերի համար: Ակտիվը՝ որպես վերանայված և աշխատող պարտքեր դասակարգվելուց հետո շարունակում է մնալ առնվազն 24-ամսյա փորձաշրջանում որպես վերանայված:

Որպեսզի վարկը չդասակարգվի վերանայված կատեգորիայում, հաճախորդը պետք է համապատասխանի բոլոր հետևյալ չափանիշներին.

- իր բոլոր պարտքերը պետք է դիտարկվեն աշխատող,
- երկու տարվա փորձաշրջանն ավարտվում է այն օրը, երբ վերանայման պայմանագիրը համարվում է աշխատող,
- փորձաշրջանի ժամկետի առնվազն կեսի ընթացքում ոչ էական համարվող մայր գումարի կամ տոկոսագումարի կանոնավոր վճարումներ,
- հաճախորդը չունի որևէ պայմանագիր, որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Եթե փոփոխությունները զգալի են, վարկը ապաճանաչվում է, ինչպես բացատրվում է 4.4.4 ծանոթագրությունում:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են Փուլ 2-ում և Փուլ 3-ում ներառված ակտիվները, որոնք փոփոխվել են, և, հետևաբար, հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում համարվում են վերանայված՝ Բանկի կողմից փոփոխությունների գծով կրած կորուստների հետ միասին:

Հազար ՀՀ դրամ	2022	2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեք	27,763	34,894
Փոփոխությունից զուտ վնաս	(2,236)	(11,813)

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

PD- ն ներկայացնում է վարկառուի կողմից իր ֆինանսական պարտավորությունները կա՛մ առաջիկա 12 ամիսների (12mECL), կա՛մ պարտավորության գործողության ամբողջ ժամկետի (LTECL) ընթացքում չկատարելու հավանականությունը:

Գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքի PD հաշվարկվում է կիրառելով ժամկետայնության կառուցվածքը 12-ամսյա PD-ի վրա: Ժամկետայնության կառուցվածքը ցույց է տալիս, թե ինչպես է փոխվում պորտֆելի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը՝ սկզբնական ճանաչման պահից սկսած՝ վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Ժամկետայնության կառուցվածքը հիմնված է պատմականորեն դիտարկված տվյալների վրա և ենթադրվում է, որ նույնն է պորտֆելի և վարկային դասի խմբի բոլոր ակտիվների համար: Մա հաստատվում է պատմական վերլուծությունների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

LGD- ն որոշվում է այն գործոնների հիման վրա, որոնք ազդում են պարտազանցումից հետո իրականացվող վերականգնումների վրա: Դրանք տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Ապահովված ֆինանսական գործիքների համար սա առաջին հերթին հիմնված է գրավի տեսակի և դրա կանխատեսվող արժեքների, պարտադիր վաճառքների դեպքում շուկայական/հաշվեկշռային արժեքների պատմական զեղչերի, բռնագանձման ժամանակահատվածի և դիտարկվող փոխհատուցման ծախսերի վրա:
- Չապահովված ֆինանսական գործիքների դեպքում LGD- ն սովորաբար սահմանվում է ըստ գործիքի տեսակի՝ տարբեր փոխառուների վերականգնման սահմանափակ տարբերակման պատճառով: LGD-ի վրա ազդում է հավաքագրման ռազմավարությունը՝ ներառյալ պայմանագրային պարտքերի վաճառքը և զինը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

12-ամսյա և գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում EAD- ները որոշվում են ակնկալվող վճարումների հիման վրա, որը տարբերվում է ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի.

- Պայմանագրային ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքների դեպքում դա հիմնված է փոխառուի կողմից 12 ամսվա կամ ամբողջ ժամկետի ընթացքում իրականացվելիք պայմանագրային մարումների վրա: Սա նաև ճշգրտվում է փոխառուի կողմից կատարվելիք ակնկալվող գերավճարներով: Հաշվարկի մեջ ներառվում են նաև վաղաժամկետ մարման/վերաֆինանսավորման հետ կապված ենթադրությունները:
- Վերականգնվող ֆինանսական գործիքի համար պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկին ենթարկվածությունը կանխորոշվում է՝ ընթացիկ մնացորդային հաշվեկշռի գումարեղով «վարկի շրջանառելիության գործակիցը», ինչը հաշվի է առնում պարտազանցման տեղի ունենալու պահին մնացած սահմանաչափի ակնկալվող օգտագործումը: Այս ենթադրությունները տարբերվում են ըստ ֆինանսական գործիքի տեսակի և ընթացիկ սահմանաչափերի օգտագործման՝ հիմնվելով Բանկի պարտազանցումների վերջին տվյալների վերլուծության վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոտեցումը ներկայացվում է 4.4.6 ծանոթագրության գնահատումներում ու ենթադրություններում: Ամբողջականության և ճշգրտության ապահովման նպատակով Բանկը օգտագործում է տեղեկատվություն երրորդ կողմի աղբյուրներից (ՀԲ, ԿԲ, ՀՀ Կառավարություն և այլն): Մակրոտնտեսական գործոնների ազդեցության գնահատման նպատակով Բանկը որոշում է ընտրված մակրոտնտեսական գործոնների և կանխատեսված տարբեր սցենարների (բազային, լավատեսական և վատատեսական) կշիռները: Ակնկալվող պարտքային կորուստների մակրոտնտեսական ճշգրտումը հաշվարկելու համար Բանկն օգտագործում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակ՝ որպես իր մոդելների տնտեսական ներածություն, ներառյալ.

- ՀՆԱ-ի աճ,
- Զուտ ընթացիկ արտասահմանյան տրանսֆերտներ (արտահայտված ԱՄՆ դոլլարով)
- Գործազրկության մակարդակ, ընդամենը (ընդհանուր աշխատուժի տոկոս)
- Բանկի չաշխատող վարկերի մասնաբաժինն ընդհանուր տրված վարկերում (%)
- Առևտուր (աճի տեմպ %)
- Արդյունաբերություն (աճի տեմպ %)
- Արտարժույթի փոխարժեք

- Անշարժ գույքի գները (միջին գինը Երևանում)

37.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Պարտքային ռիսկի ենթարկվող ակտիվներն հիմնականում տեղաբաշխված են ՀՀ տարածքում:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Վարկային ներդրումների վերլուծությունը ըստ ճյուղերի ներկայացված է 19 ծանոթագրությունում:

37.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևյալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝ դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից իրենց դուստր ընկերությունների վարկերի համար: Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ հիմնական համաձայնագրի՝ պահանջում լրացուցիչ գրավ:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Անշարժ գույք	121,547,345	101,676,433
Շարժական գույք և այլ հիմնական միջոցներ	4,088,253	1,227,609
Ընթացիկ հաշիվներ և ժամկետային ավանդներ	2,189,492	4,213,007
Պաշարներ	2,318,785	1,857,220
Երաշխավորություններ	12,867,267	13,905,900
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	1,602,478	1,791,072
Այլ	1,269,865	440,309
Ապահովվածություն չունեցող	18,445,452	16,958,936
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	164,328,937	142,070,486

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին Բանկը ունի 609,084 հազար դրամ (2021թ.՝ 230,568 հազար դրամ) գույք հաշվեկշռային արժեքով հաճախորդներին տրամադրված վարկային ռիսկ պարունակող վարկեր և փոխատվություններ, որոնք ապահովված են գրավով, և գրավի արժեքը գերազանցում է այդ վարկերի և փոխատվությունների հաշվեկշռային արժեքը: Նշված վարկերի դիմաց գրավի (հիմնականում կոմերցիոն գույք) գումարը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,980,018 հազար դրամ (2021թ.՝ 667,570 հազար դրամ):

37.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելներին: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

37.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամուտի վրա՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լոդացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ		2022		
Արտարժույթ		Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1	56,601	(501,782)	(445,181)
ՀՀ դրամ	(1)	(56,601)	501,782	445,181
Հազար ՀՀ դրամ		2021		
Արտարժույթ		Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+1	(8,151)	(670,822)	(678,973)
ՀՀ դրամ	(1)	8,151	670,822	678,973

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ

	2022			2021		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտար- ժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտար- ժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	12.0	2.7	-	9.2	2.8	-
Բանկերին տրամադրված վարկեր	-	8.0	-	-	5.0	-
Բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	7.8
Ներդրումային արժեթղթեր	10.3	8.5	-	8.7	8.2	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.4	8.7	8.5	14.0	8.8	8.3
Տոկոսաբեր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	-	8.5	-	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	8.3	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10.0	4.3	5.6	9.9	4.8	5.9
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.7	5.3	-	10.4	5.6	-
Այլ փոխառություններ և վարկեր	6.3	7.1	-	6.1	5.3	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	9.3	-	-	9.3	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժութային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժութները, որոնք կարող են ազդել 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժութի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժութի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին

հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.		31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, %	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
Ազատ փոխարկելի	+5	72,815	+5	26,567
Ոչ ազատ փոխարկելի	+5	(60,343)	+5	(1,058)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2022			
	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,365,028	70,287,351	3,316,713	88,969,092
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	24,317,675	2,715,674	-	27,033,349
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,096,965	1,753,961	-	2,850,926
Ներդրումային արժեթղթեր	46,268,338	5,529,218	-	51,797,556
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	79,358,543	82,205,751	18,929	161,583,223
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,714,777	2,132,482	192,867	4,040,126
	168,121,326	164,624,437	3,528,509	336,274,272
<i>Պարտավորություններ</i>				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	5	260,483	14,206	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	86,293,524	138,937,415	4,032,041	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,008,822	7,886,459	-	10,895,281
Այլ փոխառություններ և վարկեր	20,542,703	12,553,633	-	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,993,514	-	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,727,626	208,569	17,199	2,953,394
	112,572,680	163,840,073	4,063,446	280,476,199
Այլ կարճաժամկետ պայմանագրեր	-	671,931	(671,931)	-
Զուտ դիրք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,548,646	1,456,295	(1,206,868)	55,798,073

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Փոխառվող հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին	10,536,831	9,063,478	-	19,600,309
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	120,035,396	112,619,697	1,630,080	234,285,173
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	97,183,896	110,873,215	2,866,371	210,923,482
Այլ կարճաժամկետ պայմանագրեր	-	(1,215,138)	1,215,138	-
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,851,500	531,344	(21,153)	23,361,691
Փոխառվող հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	8,489,200	4,492,516	-	12,981,716

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը և Եվրոն: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

37.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 18%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Սուդիտ չարված	
	2022, %	2021, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	42.40	31.29
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	143.94	161.04

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 36-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.					
	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	274,694	-	-	-	274,694	274,694
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	112,543,835	73,826,180	49,780,602	30,636	236,181,253	229,262,980
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	5,493,021	6,352,770	-	11,845,791	10,895,281
Այլ փոխառություններ և վարկեր	1,270,797	5,232,073	22,619,258	11,275,987	40,398,115	33,096,336
Ստորադաս փոխառություններ	17,855	336,549	1,417,240	5,317,400	7,089,044	3,993,514
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,181,214	894,177	1,004,188	246,505	3,326,084	2,953,394
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	115,288,395	85,782,000	81,174,058	16,870,528	299,114,981	280,476,199
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ	494,010	6,414,636	11,691,501	1,000,162	19,600,309	19,600,309

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	Արտահոսքի ընդհանուր			Արտահոսքի համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի		
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,411,011	-	-	-	1,411,011	1,410,385
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,028,001	-	-	-	16,028,001	16,010,497
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	51,819,624	57,268,307	50,814,465	11,589	159,913,985	153,009,627
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	364,077	6,077,699	-	6,441,776	5,822,097
Այլ փոխառություններ և վարկեր	249,868	2,120,240	22,288,248	8,958,297	33,616,653	27,607,361
Ստորադաս փոխառություններ	23,914	408,681	6,487,497	-	6,920,092	4,872,881
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	799,731	734,738	618,687	367,223	2,520,379	2,190,634
Ընդամենը չգեղջկած ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	<u>70,332,149</u>	<u>60,896,043</u>	<u>86,286,596</u>	<u>9,337,109</u>	<u>226,851,897</u>	<u>210,923,482</u>
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ	312,968	2,940,380	9,011,581	716,787	12,981,716	12,981,716

37.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Խորհուրդը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,

- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,
- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

38 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	Ստորադաս փոխառու- թյուններ	Այլ երկարա- ժամկետ փոխառու- թյուններ	Վարձակալու- թյան գծով պարտավո- րություններ	Պարտավո- րություններ շահաբա- շիների գծով	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,303,185	15,739,784	911,903	481,842	-	22,436,714
Մուտքեր	-	14,714,560	-	-	6,276,715	20,991,275
Մարումներ	-	(1,656,317)	(167,329)	(481,842)	-	(2,305,488)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(430,813)	(1,362,158)	-	-	(475,756)	(2,268,727)
Այլ	509	171,492	81,019	571,000	21,138	845,158
Հաշվեկշռային արժեք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,872,881	27,607,361	825,593	571,000	5,822,097	39,698,932
Մուտքեր	-	15,019,845	-	-	6,802,140	21,821,985
Մարումներ	-	(7,063,900)	(217,961)	(571,000)	-	(7,852,861)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(877,995)	(2,660,976)	-	-	(1,742,458)	(5,281,429)
Այլ	(1,372)	194,006	558,400	620,110	13,502	1,384,646
Հաշվեկշռային արժեք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,993,514	33,096,336	1,166,032	620,110	10,895,281	49,771,273

«Այլ» տողում ներառված են նոր ձևավորված վարձակալության գծով պարտավորությունները և անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության վերանայումները: Այն նաև ներառում է

թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ երկարաժամկետ փոխառություններ, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

39 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Բանկերի համար ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվում է 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Հիմնական կապիտալ	57,018,534	27,119,945
Լրացուցիչ կապիտալ	7,757,242	7,411,734
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	64,775,776	34,531,679
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	249,827,345	232,205,321
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	25.93%	14.87%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ պահանջները:

40 Մեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտներ

Բանկի գործունեությունը կազմակերպվում է երեք հիմնական գործառնական սեզմենտներով: Այս գործառնական սեզմենտները համակարգվում են, և դրանց արդյունքների հիման վրա կայացվում են ռազմավարական որոշումներ:

Ֆիզիկական անձանց մատուցվող ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է հաճախորդներին ընթացիկ հաշիվների բացման և վարման, ավանդների ներգրավման գծով բանկային ծառայությունների մատուցումը, դեպո հաշիվների վարումը, բանկային քարտերի սպասարկումը, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրումը:

Կազմակերպություններին մատուցվող ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է կազմակերպությունների հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների սպասարկումը, ավանդների ընդունումը, վարկերի և այլ ֆինանսավորման տեսակների տրամադրումը, արտարժույթով գործառնականությունները և ածանցյալ գործիքների հետ գործարքները:

Բանկային ներդրումային ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է ֆինանսական ակտիվների հետ գործողությունները, համակարգված ֆինանսավորման տրամադրումը, վարձակալությունը, կազմակերպությունների միաձուլման և դադարեցման հարցերով խորհրդատվությունների տրամադրումը:

Բիզնես-սեզմենտների միջև գործողությունները կատարվում են առևտրային պայմաններով: Տեղի է ունենում բիզնես-սեզմենտների միջև ֆինանսական ռեսուրսների վերաբաշխում, ինչի արդյունքում գործառնական եկամուտներում արտացոլվում է ֆինանսական ռեսուրսների վերաբաշխման արժեքը: Վերոնշյալ ռեսուրսների գծով տոկոսադրույքը հաշվարկվում է Բանկի կապիտալի արժեքի հիման վրա: Բիզնես-սեզմենտների միջև առկա չեն եկամուտի և ծախսերի այլ էական հոդվածներ: Սեզմենտների ակտիվները և պարտավորությունները ներառում են գործառնական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք կազմում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը, բացառությամբ այնպիսի հոդվածների, ինչպիսիք են հարկումը և այլ փոխառու միջոցները: Ներքին ծախսերը և ճշգրտումները վերաբաշխված ֆինանսական ռեսուրսների արժեքի հաշվարկով, հաշվի են առնվել յուրաքանչյուր բիզնես-սեզմենտի ֆինանսական արդյունքի որոշման ժամանակ: Արտաքին հաճախորդների հետ գործարքներից եկամուտները բաշխվում են ըստ գործունեության ոլորտների՝ եկամուտների բաժանման վերաբերյալ համաձայնություններին համապատասխան բավարար հիմքերի առկայության դեպքում:

Ստորև ներկայացված է վերոնշյալ բիզնես-սեգմենտների գծով սեգմենտային տեղեկատվությունը՝

Հազար ՀՀ դրամ

2022

	Ֆիզիկական անձանց մատուցված ծառայություններ	Կազմակեր- պությունների մատուցված ծառայություններ	Բանկային ներդրումային ծառայություններ	Ընդամենը
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	1,646,855	2,653,368	5,293,878	9,594,101
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	23,923,938	10,162,919	(2,301,833)	31,785,024
Միջսեգմենտային եկամուտ	(490,986)	565,605	(74,619)	-
Գործառնական եկամուտ	25,079,807	13,381,892	2,917,426	41,379,125
Արժեզրկման ծախս	(376,876)	(1,725,140)	(73,328)	(2,175,344)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(2,831,375)	(2,364,060)	(384,847)	(5,580,282)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(417,925)	(348,945)	(56,805)	(823,675)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(943,986)	(788,183)	(128,309)	(1,860,478)
Շահույթ մինչև հարկումը	20,509,645	8,155,564	2,274,137	30,939,346
Շահութահարկի գծով ծախս	(3,456,980)	(1,374,652)	(383,315)	(5,214,947)
Տարվա շահույթ	17,052,665	6,780,912	1,890,822	25,724,399
Սեգմենտային ակտիվներ	101,417,649	100,025,266	146,581,097	348,024,012
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	76,186,907	85,396,315	88,823,981	250,407,203
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	171,354,407	94,998,424	10,895,280	277,248,111

	Ֆիզիկական անձանց մատուցված ծառայություններ	Կազմակեր- պություններին մատուցված ծառայություններ	Բանկային ներդրումային ծառայություններ	Ընդամենը
Ջուտ տոկոսային եկամուտներ	1,268,826	2,982,416	2,215,693	6,466,935
Ջուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	781,270	745,957	261,067	1,788,294
Միջտեգմենտային եկամուտ	319,524	(287,503)	(32,021)	-
Գործառնական եկամուտ	2,369,620	3,440,870	2,444,739	8,255,229
Արժեզրկման ծախս	(2,101,076)	16,701	(3,798)	(2,088,173)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(1,214,159)	(1,124,458)	(88,986)	(2,427,603)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(386,093)	(346,301)	(27,405)	(759,799)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(783,463)	(666,897)	(52,776)	(1,503,136)
Շահույթ մինչև հարկումը	(2,115,171)	1,319,915	2,271,774	1,476,518
Շահույթահարկի գծով ծախս	499,229	(311,530)	(536,191)	(348,492)
Տարվա շահույթ	(1,615,942)	1,008,385	1,735,583	1,128,026
Սեզմենտային ակտիվներ	64,885,978	75,071,976	105,757,038	245,714,992
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	64,885,978	75,071,976	50,804,433	190,762,387
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	114,944,451	60,224,114	35,998,158	211,166,723